

Ajuntament
de Barcelona

Memòria de sostenibilitat turística

Barcelona 2016

**BIOSPHERE
RESPONSIBLE
TOURISM**

Redacció:

Direcció de Turisme

Gerència de Turisme i Esdeveniments

ÍNDEX

Introducció	6
A. Instruments per una política de turisme responsable	8
Barcelona + Sostenible	9
Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022	10
Pla Estratègic de Turisme	14
Compromís amb el turisme sostenible.....	16
Governança del turisme urbà	17
Barcelona Sustainable Tourism	18
Propostes d'actuació	20
Gestió municipal de l'activitat turística	22
Màrqueting responsable	24
Promoció turística	25
Indicadors	26
Sistema d'indicadors	27
Estacionalitat	30
Impost d'Estades en Establiments Turístics (IEET)	32
Pla de xoc contra els Habitatges d'ús turístic il·legals	34
Regulació de l'allotjament turístic.....	35
Regulació de la mobilitat turística	37
Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic de Barcelona	38
Contractació pública responsable	41
Seguretat de les persones visitants	42
Meet Barcelona	44
Portal de turisme de l'Ajuntament.....	45
Satisfacció del turisme	46
Turisme per a tothom.....	47
Platges accessibles.....	49
Oferta turística inclusiva	51
B. Desenvolupament social i econòmic de la destinació i la comunitat local	52
Monitoratge	53
L'informe sobre activitat turística	54
Desenvolupament de proximitat.....	60
Barcelona activa	61
Càtedra de turisme, hoteleria i gastronomia de Barcelona	62

FuTurisme, programa d'emprenedoria turística.....	63
FuturImpact	64
Online English for taxi drivers.....	65
Atenció a col·lectius amb necessitats especials.....	66
Business with Social Value	67
RSE als hotels de la ciutat.....	68
Mobile World Congress 2016.....	69
Check In Solidari.....	70
Qualitat de l'ocupació	71
Fòrum TURÍSTIC	74
Consell de Turisme i Ciutat	75
Percepció de la ciutadania.....	78
A Vista d'hotel.....	83
Estratègia d'impuls del consum responsable (2016-2019)	84
Records amb valor social afegit.....	87
1a Fira del consum responsable.....	88
Acord per als diumenges d'obertura comercial a l'estiu.....	89
Foment dels establiments emblemàtics	90
Comerç de proximitat, responsable i sostenible	91
Xarxa de comerç verd de Les Corts	92
Hotels amb DO.....	93
Mercat de mercats	94
Mercats de la Terra.....	95
Mercats de pagès.....	96
Tast a La Rambla.....	97
C. Conservació i millora del patrimoni cultural	98
Conservació i millora del patrimoni	99
Gestió d'espais turístics	101
Destinació Barcelona.....	102
Gestió dels autocars turístics	103
Turisme de districte	105
Distintiu de garantia de qualitat ambiental	108
Cultura popular i patrimoni immaterial.....	109
La Festa Catalana	110
Estades sostenibles.....	111
Meeting Point Creu Coberta.....	112

Corresponsabilització dels visitants	113
D. Conservació ambiental	114
Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona, 2020	115
Una gestió a favor de la conservació de la biodiversitat	118
Noves formes de verd urbà, properes, productives i participatives	121
Mobilitat sostenible	122
Autocars turístics.....	124
Gestió i control de l'energia	125
Neteja	126
Gestió i control de l'aigua	127
Polítiques municipals de gestió eficient de l'aigua	128
Espais verds	131
Gestió del litoral.....	132
Xarxa municipal de clavegueram.....	134
Càlcul i compensació de les emissions de CO2	135
Contaminació lumínica i sonora.....	136
Sonòmetres	137
Gestió de residus	138
MWC Donation Room.....	142
Reaprofitament en els estands de la Fira de Barcelona	143
Annex. Enllaços d'interès	144

Introducció

Enguany, s'incorporen tant les actualitzacions corresponents a cadascun dels requisits així com les accions que han estat desenvolupades al llarg de 2016, adaptant la memòria a l'estructura de la darrera versió de l'estàndard BIOSPHERE DESTINATION RV.5.

Es vol posar en valor totes les actuacions vinculades amb el desenvolupament turístic sostenible que han dut a terme l'Ajuntament, el Consorci Turisme de Barcelona i les altres entitats participants en el procés de certificació. Sense intenció de ser exhaustius, es pretén exemplificar i evidenciar l'evolució positiva de la ciutat en l'àmbit de la sostenibilitat turística durant el darrer any.

A continuació es presenta un resum de les actuacions més rellevants desenvolupades en matèria de sostenibilitat turística derivades del procés d'implantació del Sistema de Turisme Responsable segons els criteris globals de turisme responsable assenyalats pel Global Sustainable Tourism Council (GSTC) corresponents a les destinacions.

La certificació Biosphere es recolza en estàndards basats en els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de la ONU integrats a l'Agenda 2030, seguint les directrius i recomanacions que emanen de la Carta Mundial de Turisme Sostenible +20 proclamada a la Segona Cimera Mundial de Turisme Sostenible, un esdeveniment patrocinat per la COP21, la UNESCO, la OMT i el PNUMA.

El contingut de la memòria s'estructura, doncs, d'acord als criteris per a destinacions aprovats pel GSTC segons es reflecteix en la següent taula.

CRITERIS PER A DESTINACIONS¹

A.	INSTRUMENTS PER UNA POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE
A.1.	POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE
A.2.	PLA D'ACCIÓ
A.3.	ESTABLIMENT D'UNA ORGANITZACIÓ FUNCIONAL RESPONSABLE
A.4.	MARQUETING RESPONSABLE
A.5.	PLANS DE SEGUIMENT DEL TURISME SOSTENIBLE
A.6.	PREVENCIÓ DE L'ESTACIONALITAT
A.7.	REQUISITS LEGALS I NORMATIUS
A.8.	PREVENCIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC
A.9.	GESTIÓ I CONTROL DELS CONSUMS DE PRODUCTES I SERVEIS
A.10.	SEGURETAT DEL TURISTA
A.11.	IMPLICACIÓ I INFORMACIÓ DEL SISTEMA DE TURISME RESPONSABLE
A.12.	QUALITAT DEL SERVEI OFERT AL TURISTA
A.13.	ACCESSIBILITAT
B.	DESENVOLUPAMENT SOCIAL I ECONÒMIC DE LA DESTINACIÓ I LA COMUNITAT LOCAL
B.1.	GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT ECONÒMIC
B.2.	FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL
B.3.	GENERACIÓ D'OPORTUNITATS LABORALS EN EL SECTOR TURÍSTIC I FORMACIÓ PER AL SEU DESENVOLUPAMENT
B.4.	EINES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MATÈRIA DE TURISME I MEDICIÓ DE LA SATISFACCIÓ DE LA POBLACIÓ LOCAL
B.5.	ACCÉS DE LA POBLACIÓ ALS RECURSOS DE LA DESTINACIÓ
B.6.	POLÍTICA DE PREVENCIÓ DE L'EXPLOTACIÓ COMERCIAL, SEXUAL O DE QUALSEVOL ÍNDOLE
B.7.	FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL
C.	CONSERVACIÓ I MILLORA DEL PATRIMONI CULTURAL
C.1.	GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT SOCIOCULTURAL
C.2.	PLA DE GESTIÓ DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ
C.3.	PARTICIPACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS CULTURALS
C.4.	FOMENT DEL CONEIXEMENT PER PART DELS VISITANTS
C.5.	EINES PER AL RECOLZAMENT AL DESENVOLUPAMENT I MANTENIMENT DE LA CULTURA DE LA DESTINACIÓ PER PART DELS TURISTES
C.6.	COMPORAMENT RESPONSABLE
D.	CONSERVACIÓ AMBIENTAL
D.1.	PROTECCIÓ DEL PAISATGE I ESTUDIS D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE AMBIENTAL
D.2.	TRANSPORT SOSTENIBLE
D.3.	RECURSOS NATURALS
D.4.	PROTECCIÓ DE LA VIDA SALVATGE
D.5.	GESTIÓ I CONTROL DE L'ENERGIA
D.6.	GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA
D.7.	EMISSIONS DE GASOS D'EFECTE HIVERNACLE
D.8.	CONTAMINACIÓ LUMÍNICA I SONORA
D.9.	GESTIÓ I CONTROL DELS RESIDUS

---

¹ Revisats abril 2014

A. Instruments per una política de turisme responsable

A.	INSTRUMENTS PER UNA POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE
A.1.	POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE
A.2.	PLA D'ACCIÓ
A.3.	ESTABLIMENT D'UNA ORGANITZACIÓ FUNCIONAL RESPONSABLE
A.4.	MARKETING RESPONSABLE
A.5.	PLANS DE SEGUIMENT DEL TURISME SOSTENIBLE
A.6.	PREVENCIÓ DE L'ESTACIONALITAT
A.7.	REQUISITS LEGALS I NORMATIUS
A.8.	PREVENCIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC
A.9.	GESTIÓ I CONTROL DELS CONSUMS DE PRODUCTES I SERVEIS
A.10.	SEGURETAT DEL TURISTA
A.11.	IMPLICACIÓ I INFORMACIÓ DEL SISTEMA DE TURISME RESPONSABLE
A.12.	QUALITAT DEL SERVEI OFERT AL TURISTA
A.13.	ACCESSIBILITAT

A.1.POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE**Barcelona + Sostenible**

Entitats de comerç, serveis i turisme han iniciat aquest 2016 un procés d'adhesió a la Xarxa de Barcelona + Sostenible, amb la signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat.

L'Acord Cívic per una Barcelona Neta i Sostenible va sorgir l'any 2000 promogut per l'Ajuntament de Barcelona per tal de treballar conjuntament amb els diferents gremis, associacions de comerciants, col·legis professionals i altres activitats econòmiques en la implantació de la recollida selectiva comercial a Barcelona i aconseguir així una millor gestió de residus.

Durant els anys de vigència de l'[Acord Cívic](#) s'ha avançat de manera significativa en els seus objectius inicials: comptar amb la col·laboració dels principals actors econòmics implicats per posar en funcionament la recollida selectiva de manera ordenada i progressiva, promoure actituds i conductes cíviques, millorar la neteja de la ciutat i impulsar la reducció i recuperació de residus. Actualment, la responsabilitat compartida de tots els agents en la recollida selectiva ja és reconeguda socialment i aollida amb normalitat.

Al llarg del 2016 es realitzà la transició de l'Acord Cívic al programa de Barcelona+Sostenible, en què les entitats signants de l'Acord Cívic han pogut adherir-se al Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 i obtenir un visió transversal que, sense oblidar el sector dels residus, els permet abordar altres temàtiques com l'eficiència energètica, el consum responsable, la mobilitat sostenible o el compromís amb la comunitat.

Dels 153 signants de l'Acord Cívic, una vintena ja són membres de la xarxa B+S. La Secretaria de Barcelona+Sostenible va organitzar sessions informatives per donar a conèixer el programa i convidar totes aquestes organitzacions a formar-ne part. Durant el 2016 han pogut iniciar la transició de manera voluntària, però a partir de l'1 de gener de 2017 desapareix l'Acord Cívic i el marc de treball és el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat.

A.1.POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE

Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022

El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 relleva i prorroga el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2002-2012, que concretava l'Agenda 21 de Barcelona, incloent nous objectius estimulants que aborden les tasques pendents dels anys anteriors. El Compromís actua com a marc de referència comú per a totes les organitzacions ciutadanes que se senten corresponsables de construir una societat que garanteixi alhora el benestar per a les persones i la integritat del medi ambient. Actualment compta amb un miler de signants compromesos a treballar per assolir els objectius compartits.

A continuació es detallen plans, programes i projectes estratègics per cada objectiu i línia d'acció impulsats des de l'Ajuntament de Barcelona:

Objectiu 1. Biodiversitat: del verd urbà a la renaturalització de la ciutat

Projecte de sembra i plantació d'escocells: l'any 2016 Barcelona es va adherir a l'eradicació de l'herbicida glifosat en el manteniment dels espais verds. Per aquest motiu, es va iniciar un projecte de plantació i sembra d'escocells, entre 50 i 100 unitats per cada districte, com a prova pilot per estudiar la sembra de plantes herbàcies de flor en els escocells, combinat amb la solta d'insectes beneficiosos per al control de les plagues que afecten als arbres. L'objectiu és observar quines són les possibilitats de millorar l'estat dels escocells; comptar amb uns criteris de foment de la biodiversitat i mantenir els escocells amb un aspecte més estètic i atractiu, si més no, durant una part de l'any.

Música als parcs: és un cicle de concerts estiuencs gratuïts amb l'objectiu de fer gaudir a la ciutadania dels espais verds de la ciutat, tot acostant la música de qualitat a tots els públics i

fomentant la presència dels joves intèrprets. A l'edició 2016 hi van assistir més de dotze mil persones als 47 concerts, en 27 espais verds de la ciutat. Des del 2016 s'incorporen visites guiades prèvies als concerts per donar a conèixer els valor ambientals i patrimonials dels parcs.

Casa de l'aigua: aula ambiental ubicada a Nou Barris en funcionament des del 2016, apropa l'educació ambiental al districte amb especial focus a la connexió de la ciutat amb la serra de Collserola i els valors ambientals del riu Besòs.

Guia "Bones pràctiques de jardineria a Barcelona: conservar i millorar la biodiversitat" (2016): instrument tècnic per a la difusió de bones pràctiques que ajuden a mantenir espais verds de qualitat treballant-ne, sobretot, l'estructura amb l'objectiu de millorar la seva condició d'hàbitat i, d'aquesta manera, col·laborar en el desenvolupament de la flora i de diferents grups animals, tant de vertebrats com d'invertebrats.

Projecte d'identificació, mapificació i rànkung de plantes exòtiques invasores: amb l'objectiu d'establir bones pràctiques per evitar la invasió. Es publicà el fulletó *Què són les plantes invasores?* I es realitzà l'Anàlisi de la invasió del medi natural per plantes exòtiques plantades als espais verds públics de Barcelona. Com a resultat, Barcelona controla la compra d'espècies invasores i evita la seva plantació. També elimina invasores d'espais com Tres Turons i el Bosc de Turull.

Objectiu 2. Espai públic i mobilitat: del carrer per circular al carrer per viure-hi

Xarxa de bus ortogonal: s'han desenvolupat completament quatre de les cinc fases previstes, que han permès inaugurar 16 noves línies entre els anys 2012 a 2016.

Connexió de la xarxa de tramvia: l'Ajuntament ha determinat el traçat de la unió del Trambaix i del Trambesòs en superfície per la Diagonal, en base als estudis tècnics presentats el març de 2016.

Línia 9 Sud del metro: la L9 Sud que uneix les estacions de Zona Universitària i Aeroport T1 ha entrat en funcionament.

Objectiu 3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència

Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire de Barcelona (2015-2018): conjunt d'actuacions per tal de lluitar contra la contaminació de l'aire de Barcelona. Es presenten mesures estructurals com l'establiment de Zones de Baixes Emissions (ZBE), canvis en el model de ciutat, gestió de la mobilitat a través de la regulació de l'aparcament, polítiques d'impuls de vehicles menys contaminants, regulació i canvis en el servei de taxi i les mercaderies, i un pla de vigilància de la salut.

Objectiu 4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent

Mesura de govern – Creació dels Punts d'Assessorament Energètic i de garantia de subministraments bàsics (2016): servei municipal especialitzat en proporcionar informació generalitzada envers els drets energètics de la ciutat, assessorament personalitzat per la detecció i reducció de la pobresa energètica i intervenció en les llars de famílies vulnerables.

Mesura de govern – Transició cap a la Sobirania energètica (2016-2019): estratègia que marca el full de ruta cap a la transició cap a la sobirania energètica i que aposta per reduir el consum d'energia mitjançant l'eficiència energètica, l'autoconsum i l'ús responsable de l'energia. Així mateix es cerca la màxima generació energètica local utilitzant recursos propis, ja siguin renovables com residuals i assegurar el subministrament bàsic per a tothom. Inclou la creació d'una comercialitzadora pública d'energia elèctrica com a eina que ha de permetre implementar la política

energètica de l'Ajuntament i donar un impuls a la generació d'energia a partir de l'aprofitament dels recursos renovables locals, principalment el sol.

Objectiu 5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable

Mesura de govern - L'estratègia de residu zero de Barcelona (2016): l'estratègia es fomenta en la reducció i la reutilització dels residus, en la millora de la recollida selectiva (especialment de la matèria orgànica) i en la coresponsabilitat ciutadana perquè s'impliqui en la gestió dels residus.

Estratègia d'impuls del Consum Responsable (2016-2019): l'estratègia està adreçada a impulsar un nou model de consum social i ambientalment responsable, lligat a d'altres formes de produir, de distribuir la riquesa i de finançament, davant de l'actual model econòmic especulatiu, de producció i de consum que és profundament insostenible des de punt de vista ambiental, energètic i social, i individual.

Objectiu 6. Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva

OpenData: l'obertura de dades públiques consisteix en posar la informació que posseeix el sector públic a l'abast de tothom en formats digitals, estandarditzats i oberts, seguint una estructura clara que permeti la seva comprensió. Al mateix temps es facilita l'accés a aquesta informació per tal de fomentar la seva reutilització.

Objectiu 7. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada

Plans i programes municipals per a col·lectius específics: pla municipal per a les persones grans (2013-2016), per a la infància (2013-2016), de família (2013-2016), d'Inclusió Social (2012-2015) i d'Immigració (2012-2015).

Pla pel dret a l'Habitatge de Barcelona (2016-2025): l'objectiu és garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge a l'alçada de les millors pràctiques d'altres ciutats europees.

Mesura de govern - Pla de lluita contra el sensellarisme (2016-2020): es proposa eliminar el sensellarisme de carrer de llarga durada, créixer substancialment en habitatges destinats a programes de *Housing First* i en equipaments especialitzats per atendre necessitats, garantint la perspectiva de gènere i l'atenció específica a les necessitats de les dones.

Pla de Barris de Barcelona (2016-2020): el projecte té per objectiu disminuir les desigualtats entre els barris. Inclou un conjunt d'accions en l'àmbit social, econòmic i urbà amb una clara visió transversal i transformadora.

Pla de Salut Mental (2016-2022): és l'estratègia per abordar directament polítiques de millora de la salut mental. Consta de quatre línies estratègiques que van des de l'abordatge dels determinants socials que afecten la salut mental de la població, passant per mesures per garantir els serveis necessaris i una atenció accessible a tothom, però posant una atenció molt especial a les persones amb situació de vulnerabilitat.

Mesura de govern - Pla de xoc cultural als barris de Barcelona (2016): planteja tot un seguit d'accions per reequilibrar, dinamitzar i assentar la cultura a tots els barris de la ciutat. Les tres mesures principals són consolidar una oferta cultural regular als barris, crear espais de complicitat amb les comunitats d'usuaris culturals dels barris i impulsar un programa d'aprenentatges artístics.

Pla de Cultures 2016-2026: aquest pla permetrà dibuixar un horitzó de treball a curt, mig i llarg termini mitjançant objectius i accions que abordaran reptes com la relació entre cultura i educació, la precarietat laboral o les noves línies en matèria d'ajuts.

Objectiu 8. Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti

Ajudes fiscals: el 2016 es van establir noves línies d'ajuts fiscals com les famílies amb escassos recursos econòmics, els comerços emblemàtics, la empreses culturals que reverteixen en la ciutat i les generadores d'ocupació indefinida, entre d'altres.

Consell de Turisme i Ciutat: és un òrgan de participació ciutadana creat al 2016 amb l'objectiu de debatre quin és el model de ciutat que volem i, per tant, quin és el desenvolupament turístic més adient per a la ciutat.

Pla d'impuls i suport al comerç de Barcelona (2013-2016): el pla inclou diverses mesures i actuacions que aposten per seguir consolidant un model comercial de proximitat, professional, amb diversitat d'oferta comercial, plural, dinàmic i innovador. Destaca un pla per promoure l'ocupació de locals buits, ajuts a les obres de llarga durada i un pla de suport al comerç solidari.

Objectiu 9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la coresponsabilització amb coneixement de causa

Escoles + Sostenibles: el programa Escoles + Sostenibles va néixer l'any 2001 en el marc del CCS, amb l'objectiu de contribuir a la sostenibilitat des de l'educació i reconeixent les escoles com a agents de canvi a la ciutat. Es promou l'adhesió dels centres educatius a formar part d'aquesta xarxa, formada per 361 centres (dades curs 2016-2017).

La Fàbrica del Sol: centre permanent d'educació ambiental obert a tots els públics, amb programació trimestral al voltant de diferents eixos temàtics. Durant el 2016, 4000 persones han participat de les diferents activitats que s'hi organitzen i gairebé 3000, han passat per les exposicions de La Fàbrica del Sol.

Camins de natura a Nou Barris: programa d'impuls a la Casa de l'Aigua de Trinitat Nova per a començar una programació d'educació ambiental al barri. Es va aprofitar l'exposició itinerant Camins de Natura i es va desenvolupar al seu voltant un programa d'activitats, tallers i itineraris amb la natura com a eix conductor, de setembre 2016 a març 2017.

Objectiu 10. Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global

Mesura de govern - Resiliència Urbana (2016): aquesta mesura recull els principis del model de resiliència de Barcelona i els conjunt d'actuacions que s'estan desenvolupant dins d'aquest marc.

Declaració Basca sobre Ciutats Sostenible: l'any 2016 Barcelona es va adherir i va fer aportacions a la Declaració Basca, un nou full de ruta per a ciutats i pobles europeus "creant municipis productius, sostenibles i resilents per una Europa habitable i inclusiva".

Pla Estratègic de turisme

Aquest 2016 s'ha posat en marxa el procés d'elaboració del [Pla Estratègic de turisme](#) amb horitzó 2020, amb l'objectiu d'elaborar un document amb propostes per la gestió del turisme a la ciutat dels propers anys en base a criteris de responsabilitat, sostenibilitat, cohesió, redistribució i innovació. Per a fer-ho, s'ha considerat necessari generar debat públic i coneixement compartit sobre l'activitat turística i els seus efectes a través de l'anàlisi de la conjuntura actual i els escenaris de futur.

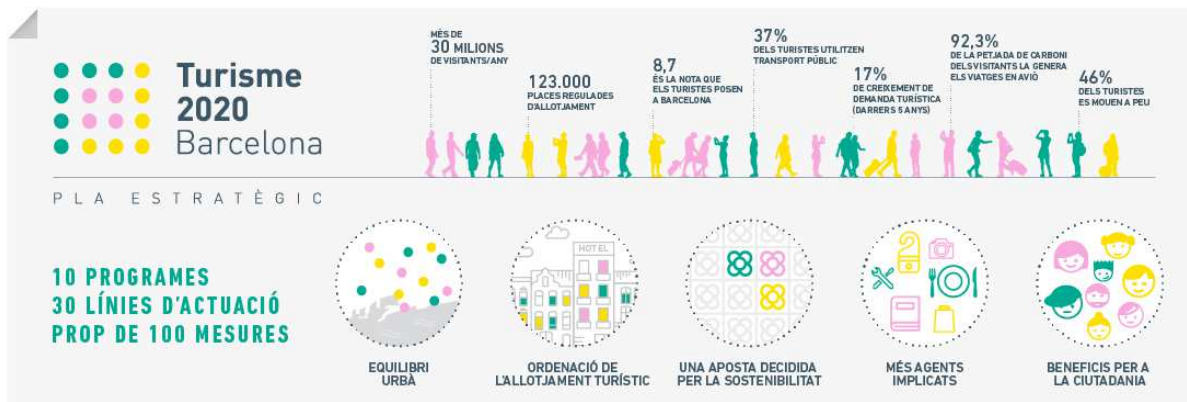
El punt de partida per l'elaboració d'aquets document estratègic és:

- Augment continuat de visitants i aparició de noves activitats disruptives: allotjaments, transport, serveis, etc.
- Amplificació i expansió dels efectes de les activitats del turisme en el territori municipal i metropolità.
- Actualització dels compromisos adquirits com a destinació responsable i sostenible.
- Demanda de nous mecanismes de governança.
- Necessitat d'integrar l'activitat turística en els instruments de gestió urbana.

Un dels objectius i reptes del pla, és integrar de forma concurrent els posicionaments dels diversos espais de debat en marxa entorn el turisme: el Pla d'Actuació Municipal, Pla Especial Urbanístic d'Allotjaments Turístics, Pla de Mobilitat Turística i Pla de Turisme Inclusiu, entre d'altres.

De gener fins al juny de 2016 es treballà en la diagnosi, a través de diferents espais i taules, per seguir amb la fase d'elaboració de propostes i un marc d'actuació. Abans de la fase de diagnosi, hi va haver una fase prèvia de disseny de l'estructura del Pla, on es va fer una avaluació del Pla Estratègic 2010-2015, un dels documents que ha servit de fonament del pla juntament amb el Codi Ètic Mundial del Turisme, la certificació Biosphere o el Pacte Local per a la gestió i promoció d'un turisme responsable i sostenible.

La diagnosi preliminar del Pla Estratègic de Turisme 2016-2020 es va presentar inicialment al juliol a la primera sessió plenària del Consell Turisme i Ciutat, com a fòrum que aplega en el mateix espai de debat i diàleg tots els actors implicats en el turisme a la ciutat, públics, privats i ciutadania. La trobada de dimarts 6 de setembre fou un nou fòrum per presentar el document i seguir treballant en les propostes que, un cop tancada la diagnosi, han esdevingut la guia per a l'elaboració del Pla Estratègic de Turisme 2016-2020.

El Pla Estratègic proposa fins a 20 reptes agrupats en 5 àmbits que estructurin els objectius i el disseny de les propostes del pla. Aprofundir en la governança del turisme, amb la participació de tots els actors de la ciutat, és un dels reptes fonamentals. Es creu prioritari el treball per enfortir el lideratge municipal, promoure una gestió turística que abundi en l'efecte multiplicador del turisme per fomentar la relació amb altres àmbits econòmics i amb els agents socials i culturals del territori, així com reduir i gestionar els efectes negatius de les activitats turístiques per minimitzar-ne les externalitats. També es creu convenient construir criteris estandaritzats per tal d'avaluar el retorn social de les activitats turístiques i poder posar en valor les bones pràctiques alhora que regular les noves activitats disruptives i controlar les activitats que es practiquin fora de la legalitat vigent, en especial aquelles que facin perillar la garantia dels drets ciutadans fonamentals.

A nivell territorial, es treballarà pel balanç social i econòmic de les àrees amb major pressió turística amb la prioritat de mantenir i atraure la població resident, i per reduir l'impacte social i ambiental de les activitats turístiques garantint el dret a l'habitatge, al descans i a la mobilitat sostenible. Alhora es proposa promoure nous pols d'atracció cultural, patrimonial i lúdic.

Pel que fa a les polítiques de suport a l'empresa, és clau fomentar la innovació i competitivitat empresarial en tota la seva cadena de valor, fent èmfasi en la diversificació econòmica més enllà del sector turístic

A nivell de promoció, el pla creu necessari construir un relat de ciutat inclusiu, plural i compartit, integrant el màrqueting turístic amb l'estratègia de comunicació i promoció de la ciutat alhora que respon a les necessitats de la gestió turística.

A.1.POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE

Compromís amb el turisme sostenible

Barcelona reafirma el seu compromís amb el turisme sostenible amb la creació del nou estàndard Biosphere-Barcelona. El regidor d'Ocupació, Empresa, Turisme i Comerç, Agustí Colom, signà amb el president de l'Institut de Turisme Responsable, Tomás Azcárate, el conveni Barcelona-Biosphere que desenvolupa els atributs de la certificació Biosphere de manera singular a Barcelona.

L'acord amb aquest organisme independent suposa un pas més per enfortir la feina feta a la ciutat a favor del turisme sostenible i promoure que altres operadors del sector turístic de Barcelona s'hi sumin i implementin accions i programes de desenvolupament sostenible. L'objectiu és incrementar el nivell d'exigència de la certificació introduint criteris propis de la ciutat i tenint en compte la nova mirada que suposa el Pla Estratègic de Turisme 2016-2020.

Barcelona vol avançar, juntament als operadors del sector, cap a un turisme més responsable i sostenible, que redueixi els impactes negatius, que introdueixi elements de generació d'ocupació de qualitat, de turisme inclusiu, de reducció de residus o pol·lució. Per garantir la pervivència i l'èxit del turisme a Barcelona s'aposta per la qualitat i no la quantitat, essent sostenibles en termes mediambientals, socioculturals, laborals i econòmics i que compti amb processos de debat on participin tots els actors, també els veïns i veïnes. Barcelona assumeix aquest paper pioner a nivell mundial per aplicar nous requisits en pro del turisme sostenible a les ciutats d'acord amb els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible i a l'acord global contra el canvi climàtic de la COP 21.

La signatura d'un nou conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut de Turisme Responsable (ITR) pretén crear un marc que permeti desenvolupar un nou estàndard de turisme responsable i sostenible Biosphere-Barcelona amb els següents objectius:

- Crear una marca pròpia que sumi més actors a l'esforç que s'ha fet els darrers anys en pro de la sostenibilitat turística.
- Incrementar i concretar el nivell d'exigència de la certificació introduint criteris propis que són rellevants per a la sostenibilitat de l'activitat turística a Barcelona.
- Impulsar i fer créixer la comunitat Biosphere-Barcelona com a estratègia per estendre la certificació a altres establiments i equipaments de la destinació, promovent que altres operadors del sector turístic de la ciutat s'hi sumin.
- Millorar la integració de Biosphere a la ciutat, a la destinació.
- Mantenir el caràcter pioner de Barcelona i seguir essent referent per a la resta de destinacions certificades amb l'estàndard Biosphere. Barcelona serà la primera destinació en iniciar aquesta revisió i pot esdevenir el model de la resta.
- Tenir la mirada posada al 2017, proclamat per les Nacions Unides Any Internacional del Turisme Sostenible per al Desenvolupament.

A.1.POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE

Governança del turisme urbà

La necessitat que l'Ajuntament de Barcelona exerceixi el lideratge públic i tuteli les accions de promoció econòmica de la ciutat, atès que la gestió del turisme és una competència municipal, ha esdevingut cada vegada més clara.

S'ha acordat millorar la governança del consorci Turisme de Barcelona per garantir el lideratge i la capacitat de decisió de l'Ajuntament, introduint figures i mecanismes que garanteixin aquesta finalitat en la gestió dins el consorci públic-privat. La veu de l'Ajuntament és present al màxim nivell de decisió de Turisme de Barcelona, millorant i reforçant la seva capacitat de decisió i de lideratge.

Per altra banda, la reflexió que ha fet Barcelona sobre el turisme és compartida amb altres ciutats europees com París i Amsterdam, totes afavorint un turisme sostenible i responsable, generador d'una ocupació de qualitat, amb un model que no concentri els impactes en uns territoris concrets i distribueixi els beneficis al conjunt del territori urbà i metropolità.

Barcelona celebrà, al novembre de 2016, la I Trobada de ciutats sobre "Governança del Turisme Urbà: Lloguer vacacional", un fòrum de ciutats impulsat per Barcelona per abordar la gestió del turisme, on hi van participar ciutats com París, Amsterdam, Estocolm, Reykjavik, Viena, Santiago de Compostela, Palma de Mallorca, València, Bilbao, San Sebastián i Madrid, entre altres. Aquest fòrum internacional de debat sobre la gestió del turisme ha aplegat responsables tècnics i polítics per treballar al voltant del lloguer vacacional i el seu encaix en les polítiques d'habitatge i de turisme a les ciutats.

La trobada neix com a fòrum de debat internacional de ciutats per buscar noves fórmules, més enllà de les xarxes i grups de treball existents a nivell europeu i mundial, que superi la promoció turística i aposti per la gestió i l'encaix de l'activitat turística en la vida de les ciutats.

Aquest fou un primer pas conjunt, per crear un marc de relació estable entre les ciutats per ser capaços de compartir informació i experiències i trobar solucions diverses a una problemàtica general, donant molt pes al treball conjunt per aconseguir legislacions i marcs europeus amb regulacions útils per a les ciutats.

L'organització d'aquest fòrum de ciutats s'emmarcà en l'estratègia del Govern municipal per aprofundir en una governança participada i de liderar la reflexió sobre la gestió dels efectes del turisme.

PROGRAMA		
I Trobada de Ciutats sobre la Governança del Turisme Urbà: Lloguer Vacacional		
DIVENDRES	ACTIVITAT	TEMA
9-9.30 h	Inauguració institucional	
9.30-10.30 h	Conferència	<i>Dret a la ciutat turística</i> A càrrec del professor Oriol Nel-lo
10.30-11.30 h	Taula rodona No. 1	<i>Impacte del turisme al territori</i> Ponents: Santiago de Compostela, Amsterdam, Donostia San Sebastian i Barcelona Modera: Albert Arias
11.30-12 h	Coffee Break	
12-13 h	Taula rodona No. 2	<i>Vers a una normativa comuna a les ciutats europees</i> Ponents: París, Reykjavik, Lisboa i Bilbao Modera: Claire Colomb
13 h	Clausura institucional	

A.1.POLÍTICA DE TURISME RESPONSABLE

Barcelona Sustainable Tourism

El turisme sostenible guanya centralitat en l'acció promocional de la destinació Barcelona. El programa [Barcelona Sustainable Tourism](#) té l'objectiu de posicionar, promocionar i reforçar la imatge de Barcelona com a destinació sostenible. L'any 2016 el programa es consolida amb el nomenament del primer president i comitè del programa. El nombre de membres és de 31, de diferents sectors d'activitat: allotjaments, venues i organització d'esdeveniments, visites, gastronomia, transport, serveis, fundacions i institucions.

Al 2016, el programa Barcelona Sustainable Tourism ha organitzat o participat en sis *press trip*, *blog trip* o *fam trip* adreçats a mitjans de comunicació i prescriptors de turisme sostenible. S'ha tingut presència a dues fires adreçades a professionals amb visió sostenible organitzades a Barcelona: Smart City Expo i Bussines with Social Value i per primera vegada s'ha participat a la Fira Vila Mòn i Eco Fòrum obertes a un públic més ampli. També s'han fet set presentacions a grups d'interès en el turisme responsable i accessible. Fora de Barcelona s'ha tingut presència a FITUR Green i l'Assemblea ENAT European Network Accessible Tourism.

En el camp de la sensibilització ambiental es va realitzar una campanya durant 10 dies que tenia com a centre el Dia Mundial del medi ambient. La campanya es va adreçar a les persones visitants a les oficines de turisme de Plaça Catalunya i del Mirador de Colom, que rebien informació sobre sostenibilitat i Barcelona i se'ls donava la possibilitat de participar deixant els seus missatges per la cura del Planeta.

També s'ha realitzat una campanya específica pel foment del reciclatge dels auriculars del Barcelona Bus Turístic.

De manera paral·lela, enfocada a professionals, es va realitzar una conferència de màrqueting turístic sostenible i l'Assemblea de Membres del programa. I es va promoure la celebració a

Barcelona d'una reunió acadèmica internacional especialitzada en turisme responsable amb l'anàlisi del cas de Barcelona durant la campanya.

En l'àmbit de l'accessibilitat, es va celebrar el Dia Mundial del turisme enfocat al turisme accessible, i, per altra part el Dia Mundial de les persones amb discapacitat. En aquests dates, es van fer diverses rutes per donar a conèixer els Easy Walking Tours Gòtic—rutes guiades accessibles a persones amb diversitat funcional de Turisme de Barcelona-. Del conjunt dels *fam trip* realitzats durant l'any, cal destacar el realitzat amb els principals tour operadors europeus en matèria de turisme accessible que va finalitzar amb un *wokshop* en col·laboració amb l'Agència Catalana de Turisme.

En el camp d'estudis i projectes hi ha hagut col·laboració amb la School of Tourism and Hospitality Management Sant Ignasi en la celebració de l'Hospitality Leaders Week i destacar la participació del programa en la posada en marxa del nou Global Destination Sustainability Index.

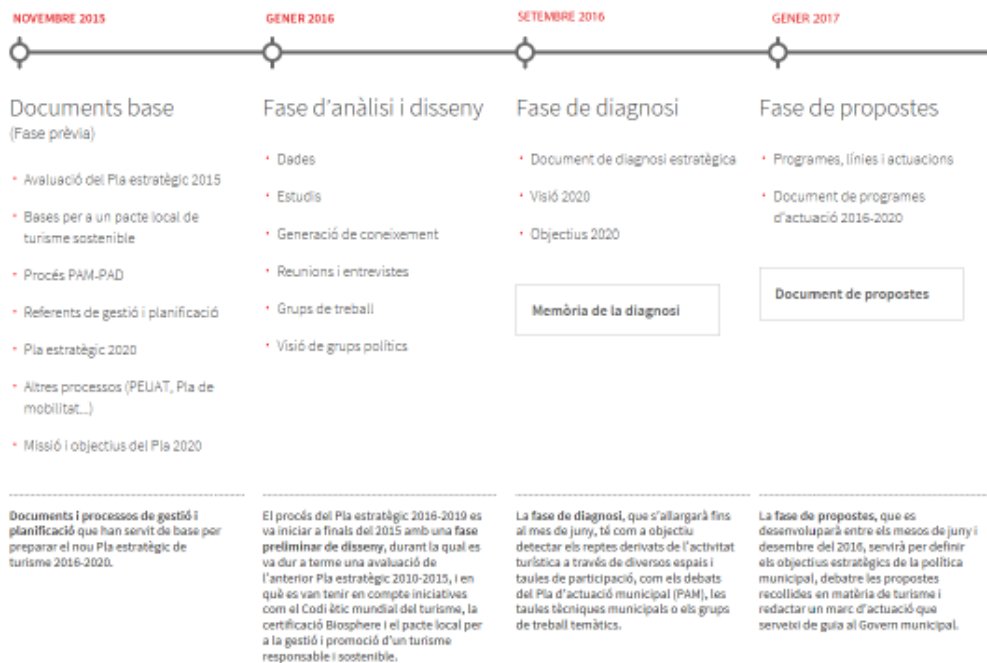
Les accions de responsabilitat social corporativa s'han incorporat a Turisme de Barcelona. Són una variable en la contractació d'empreses proveïdores i s'han desenvolupat diverses accions al llarg de l'any com la col·laboració a les campanyes *Mulla't per l'esclerosi múltiple*, la donació de joguines en la campanya *Cap nen sense joguina*, la creació i gestió de l'espai solidari a l'oficina de Turisme de Pl. Catalunya amb donacions i l'euro solidari a la web de venda de tiquets per a persones amb risc d'exclusió social.

El programa Barcelona Sustainable Tourism ha compensat la petjada ecològica dels seus viatges i activitats de promoció amb aportació al projecte Argibem del corresponent a 22,79 tCO₂. El projecte Argibem es desenvolupa al Brasil i consisteix en la utilització de fusta i residus d'explotacions forestals sostenibles, que són biomassa renovable, per alimentar els forns en lloc d'utilitzar combustibles fòssils com el fuel.

A.2. PLA D'ACCIÓ

Propostes d'actuació

El Pla Estratègic de Turisme 2020 s'ha dut a terme amb l'objectiu de traçar el full de ruta de les polítiques turístiques municipals en base a una diagnosi deliberada, generant alhora nou coneixement al voltant de les matèries que aborda. Un procés de treball que també ha de vetllar per integrar de forma concurrent aquelles mesures, plans i accions que ja estaven en marxa, garantint la seva coherència i complementarietat.

En la [Diagnosi estratègica](#) presentada al setembre de 2016 s'apunten els reptes i els objectius estratègics a donar resposta en base a una anàlisi en profunditat de la situació del moment i les perspectives futures. I per tal de donar-hi resposta es presenten les Propostes d'Actuació fruit d'un treball intensiu d'escolta activa d'una pluralitat d'agents diversos, de veus expertes i anàlisi de documents. Aquestes propostes, estructurades en 10 programes, 30 línies d'actuació i fins a 90 mesures, fonamenten les mesures en matèria de turisme a Barcelona amb horitzó 2020. Unes propostes que assumeixen la complexitat i el caràcter transversal del turisme, imbricant programes i dotant-los de coherència en el seu conjunt. En definitiva, un conjunt de propostes que vol oferir nous marcs de possibilitat per gestionar la destinació vetllant per la seva sostenibilitat, conciliant al màxim tots els elements en joc i promovent el major retorn social possible de l'activitat econòmica.

Presentem a continuació els 20 reptes estratègics:

Àmbit 1. Governança. Repte 1.1. Enfortir el lideratge municipal per garantir una governança àmpliament participada de les polítiques turístiques assegurant una representativitat plural i diversa dels agents. Repte 1.2. Reforçar els lligams entre administracions per alinear les estratègies a diferents escales, àrees i administracions. Repte 1.3. Integrar les polítiques d'ordenació, regulació, finançament, comunicació i promoció turística amb una estratègia compartida. Repte 1.4. Generar informació oberta com a element clau per a la presa de decisions.

Àmbit 2. Gestió turística. Repte 2.1. Enfortir els vincles de les activitats turístiques amb altres àmbits econòmics i agents socials i culturals del territori per generar oportunitats. Repte 2.2. Gestionar els

impactes de les activitats turístiques per fer-les compatibles amb la vida quotidiana a la ciutat. Repte 2.3. Construir criteris estandarditzats per tal d'avaluar el retorn social de les activitats turístiques i poder posar en valor les bones pràctiques. Repte 2.4. Avaluar i regular les noves activitats disruptives i eradicar les activitats il·legals, en especial aquelles que facin perillar els drets ciutadans fonamentals.

Àmbit 3. Estratègia territorial. Repte 3.1. Vetllar pel balanç social i econòmic de les àrees amb major pressió turística amb la prioritat de mantenir i atraure la població resident. Repte 3.2. Reduir la petjada ecològica de les activitats turístiques d'acord amb directrius i estàndards internacionals. Repte 3.3. Promoure estratègicament atractius culturals, patrimonials i lúdics a l'àmbit ampliat de la destinació, avaluant prèviament els possibles efectes generats. Repte 3.4. Repensar les eines de gestió urbana per tal de fer front als efectes de l'ús intensiu i mòbil dels visitants i turistes a la ciutat.

Àmbit 4. Treball i empresa Repte 4.1. Garantir condicions de treball dignes com a element central per assolir la redistribució de la riquesa generada pel turisme. Repte 4.2. Promoure una empremoria responsable i innovadora per garantir la creació de valor compartit. Repte 4.3. Fomentar la capacitat empresarial de l'àmbit turístic per activar i consolidar altres activitats econòmiques en tota la seva cadena de valor. Repte 4.4. Promoure la formació i la professionalització dels serveis turístics per garantir-ne l'excel·lència i competitivitat.

Àmbit 5. Promoció i màrqueting Repte 5.1. Construir un relat turístic de ciutat inclusiu i plural, amb la mirada posada en la sostenibilitat de la destinació. Repte 5.2. Integrar el màrqueting turístic amb l'estratègia de comunicació, reputació i promoció de la ciutat Repte 5.3. Repensar l'estratègia de promoció i comunicació per garantir la sostenibilitat de la destinació. Repte 5.4. Adaptar les eines promoció i la comunicació per tal d'incidir en les expectatives de visita en origen així com en els fluxos en destinació.

Els 10 programes i les seves línies d'actuació s'estructuren de la següent manera:

A.3. ESTABLIMENT D'UNA ORGANITZACIÓ FUNCIONAL RESPONSABLE**Gestió municipal de l'activitat turística**

Al 2016, la Direcció de Turisme s'ha dotat d'un nivell de recursos molt més adequats als reptes que planteja la gestió del turisme a Barcelona.

L'impacte que l'activitat turística exerceix a la ciutat, i el seu caràcter transversal, fa necessària una adequada coordinació interdepartamental que avaluï periòdicament i coordini les mesures del conjunt dels serveis municipals que tenen per objecte minimitzar les externalitats que el turisme provoca.

Com a espais de coordinació estables, en detaquen:

- L'espai de coordinació interna de l'equip de la Direcció de Turisme. Mensual.
- Comitè intern que valora els projectes de les àrees municipals que es proposen per ser finançats mitjançant l'IEET.
- La Taula de gestió turística TGT és un òrgan de coordinació impulsat per la Gerència Municipal que es reuneix periòdicament amb la participació de la Gerència d'Ocupació, Empresa i Turisme, la Direcció de Coordinació i Estratègia, l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Guàrdia Urbana, B:SM i els Directors de Llicències i Espai Públic dels cinc districtes que reben més pressió turística. La taula de gestió turística TGT coordina nombroses actuacions dels serveis municipals.
- L'Espai de Coresponsabilitat Turisme i Ciutat. Coordinació transversal i de proposta als òrgans executius en matèria de turisme. És un instrument del govern de la ciutat per garantir la coherència de les accions de les diferents àrees en les polítiques turístiques de l'Ajuntament de Barcelona.
- La Taula de Tècnics de Turisme és un espai tècnic impulsat per la Direcció de Turisme, integrat pels tècnics i tècniques de cada districte i una representant de la Direcció de Comerç. Creat com a eina de coordinació transversal per a l'impuls i el seguiment de les accions en matèria de turisme, tracta de donar eines i respostes sobre el conjunt de qüestions relacionades amb l'activitat turística que es produeixen a la ciutat, amb interès en assegurar una línia de treball coherent, cohesionada i efectiva. Els seus principals eixos de treball són: seguiment de les dades d'activitat turística; turisme responsable; projectes a finançar amb l'Impost Estades en Establiments Turístics; espais participatius (Consell Turisme i Ciutat i altres).
- La Comissió d'Allotjaments Turístics. L'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya d'ençà l'any 2012, col·laboren i coordinen les accions de disciplina contra la oferta il·legal d'allotjament turístic. Els objectius d'aquesta comissió són millorar l'eficàcia i eficiència de l'acció inspectora de les dues administracions; posar en comú criteris tècnics i jurídics d'inspecció i procediments de disciplina a l'entorn del control de l'oferta d'allotjament a la ciutat; proveir de fonament jurídic i tècnic a la presa de decisions i posicionament en el control i disciplina en la defensa de la competència i oferta il·legal d'allotjament en la ciutat de Barcelona, en el marc de l'economia col·laborativa; i en general la reflexió, el debat i contrast d'actuacions i polítiques d'interès mutu, orientades a l'assoliment d'un model turístic sostenible per a la ciutat de Barcelona.

- Grup de Treball d'Allotjaments Turístics. Hi participen la Gerència d'Empresa i Turisme, la Gerència d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, la Gerència d'Habitatge, la Guàrdia Urbana, Districtes, Àrea de Règim Jurídic i Comunicació. Els principals temes que tractes són: valoració de l'activitat turística i previsions; seguiment d'inspeccions contra HUT il·legals; i informació de Districtes i altres activitats municipals.
- Consorci Turisme de Barcelona. La Direcció de Turisme participa en:
  - Comité de direcció. Quinzenal.
  - Comité executiu
  - Consell general
  - Permanent. Quinzenal
- Taula de Policia Administrativa. Bimensual. Té com a objectiu la millora de la coordinació de tot l'Ajuntament en l'àmbit de la policia administrativa i l'anticipació a les problemàtiques que es puguin presentar a la ciutat. Es traslladen les directrius polítiques a l'actuació dels diferents àmbits i districtes implicats en matèria d'inspecció i autoritat, millorant la coordinació entre ells per aplegar esforços i incorporar elements d'antelació. S'estableix un ordre del dia tipus: Campanyes, Informe d'autoritat, Actuacions en marxa, Punts sensibles i Propostes de millora.
- Comissió Barcelona Events. Mensual. Espai de presentació, valoració, decisió i autorització dels esdeveniments i/o iniciatives que tenen com a lloc de realització la via pública i que poden afectar el normal funcionament de la vida de la ciutat.

A.4.MÀRQUETING RESPONSABLE

Màrqueting responsable

El màrqueting és responsable d'una bona part dels impactes, positius i negatius, en una destinació turística. El tipus i quantitat de clients i clientes que es reben, les expectatives generades, el comportament que es promou i els serveis que es promocionen són les raons per les quals es generen aquests impactes, i totes elles són el resultat del màrqueting i la comunicació.

El màrqueting sostenible és l'aplicació de tècniques de màrqueting per tal que una destinació, un recurs o un producte serveixi a les necessitats de la comunitat visitant i de la resident avui i tingui la possibilitat de fer-ho en el futur. Això implica que les entitats encarregades del màrqueting han de tenir una visió més àmplia de les seves responsabilitats i avaluar l'impacte de les seves accions d'una forma més holística. Gairebé sempre les accions de màrqueting han prioritzat les necessitats de la persona visitant a curt termini, sense donar massa importància a l'impacte que tenen en la ciutadania o la capacitat de la destinació de servir a les necessitats de tots els seus grups d'interès en un futur.

L'Ajuntament de Barcelona encarregà a Xavier Font i Joan Serra, de l'School of Hospitality and Tourism Management, de la University of Surrey un informe per analitzar les possibilitats de fer un màrqueting més sostenible per a Turisme de Barcelona. Com a avançament d'aquest estudi, el propi Xavier Font va oferir una conferència, sota el títol "El màrqueting de la sostenibilitat", en el marc de l'Assemblea del Barcelona Sustainable Tourism (BST) de Turisme de Barcelona de l'any 2016, on va explicar com el màrqueting i la comunicació del turisme sostenible ajuden a reduir costos, creen demanda, milloren la satisfacció de les i els turistes, incrementen les estades i redueixen l'estacionalitat. També, que el reciclatge de residus, la disminució del consum d'electricitat i aigua i l'oferta d'activitats turístiques respectuoses amb el medi ambient són un exemple de mesures sostenibles que es poden oferir al gruix de visitants amb l'objectiu de reduir costos.

Aquesta conferència sobre màrqueting i sostenibilitat, dirigida al sector turístic, va clausurar la campanya "Des de Barcelona: cuidem el Planeta", engegada el 5 de juny de 2016 amb motiu del Dia Mundial del Medi Ambient.

A.4.MÀRQUETING RESPONSABLE

Promoció turística

La Mostra de Turisme Juvenil 2016, en la seva 32a edició, apostà per fomentar un turisme responsable entre els i les joves, un model de turisme en el qual es prioritza el contacte amb la població del lloc que es visita, així com el fet d'interactuar en els diferents models de vida i de cultures que es descobreixen en altres països. La mostra d'aquest any també apostà pel turisme solidari, o per les estades solidàries que permetin l'aportació d'algun element pactat prèviament i que sigui necessari per a les comunitats que es visiten (coses materials, o col·laboracions i aportacions d'expertesa). Aquest és un dels models de viatge que també posà de relleu l'oferta de la mostra de l'edició del 2016. I per últim, el turisme de proximitat, amb un baix cost i que permet un coneixement més profund dels entorns propers fou també una de les línies que la mostra posà de relleu.

La Mostra de Turisme Juvenil, que s'allargà fins el 21 d'abril, oferí diferents activitats i sessions en equipaments de la ciutat, per inspirar els i les joves a programar els seus viatges i aventures:

-Mirades: projecció d'un documental per sensibilitzar sobre l'afectació de la ceguesa evitable entre la població més vulnerable del món.

-Coneix diferents cultures a baix cost: experiències viatgeres de joves que han recorregut el món amb recursos econòmics limitats.

-Turisme Km 0, turisme responsable: sessió informativa i de debat sobre el turisme responsable, local, sostenible, i de km 0 com a alternativa als viatges.

-La volta al món amb la viatjateca: per on començar si el somni és fer la volta al món?

-Els parcs nacionals de l'oest dels EUA, paisatges que treuen l'alè: una xerrada que combina una visita virtual als indrets amb una sèrie d'informació pràctica de gran utilitat per planificar la visita des del punt de vista del viatger independent.

-L'allotjament com a experiència, Couchsurfing, Bed&Boat i càmpings: buscar on dormir és una part fonamental del viatge, convertir-la en una experiència és possible aprofitant diferents alternatives.

A.5. PLANS DE SEGUIMENT DEL TURISME SOSTENIBLE**Indicadors**

Barcelona ha estat inclosa en el nou Global Destination Sustainability (GDS-Índex), el primer rànquing de sostenibilitat per a destinacions de reunions a tot el món. La ciutat hi participa de la mà de Turisme de Barcelona, a través dels programes Barcelona Sustainable Tourism i Barcelona Convention Bureau.

El GDS-Índex té com a objectiu promoure el creixement sostenible de destinacions de reunions internacionals, ressaltant les millors pràctiques del turisme de negocis responsable. El nou rànquing avaluarà la sostenibilitat en les diferents ciutats des de quatre punts de vista: l'estratègia ambiental i les infraestructures de les ciutats; la sostenibilitat social de la ciutat; els serveis de restaurants, hotels i centres de convencions, i l'estratègia i les iniciatives de Convention Bureau de la ciutat.

El GDS-Índex el van iniciar les ciutats escandinaves de l'Associació Internacional de Congressos i Convencions (ICCA) i la consultora suïssa MCI. A més de 25 ciutats de Finlàndia, Dinamarca, Noruega, Islàndia i Suècia, el rànquing ha incorporat ciutats de tot el món com Barcelona, Sydney, Ginebra i Stuttgart i vol arribar a les 100 urbs abans del 2020. L'índex compta amb el suport del grup IMEX d'organització de fires del sector MICE (meetings, incentives, congress and events).

Per altra banda, Barcelona va sol·licitar l'adhesió com a membre associat a la "Network of European Regions for a Sustainable and Competitive Tourism" (NECSTOUR), que és una xarxa de regions europees que vetllen pel turisme sostenible i la competitivitat. Està formada pels governs de 27 regions europees, 35 membres associats i 17 països europeus. Es compon de membres fundadors (Catalunya, la Toscana i Provença-Alps-Costa Blava), membres de ple dret (regions) i membres associats (estructures i xarxes regionals i locals, professionals, associatives, institucionals i acadèmiques o de recerca). L'objectiu comú dels seus membres és construir una Europa turística basada en el seu model de turisme competitiu i sostenible.

Per treballar per ser una destinació cada vegada més sostenible i competitiva, es va creure imprescindible disposar d'una eina per mesurar i controlar els processos de gestió de la sostenibilitat. Dins de NECSTOUR, Barcelona sol·licità integrar-se al grup de treball d'Indicadors per mesurar la sostenibilitat, per tal que la ciutat fes ús d'una eina compartida amb la resta de membres, així com tenir la capacitat de fer una anàlisi comparativa dels diversos indicadors.

A.5. PLANS DE SEGUIMENT DEL TURISME SOSTENIBLE

Sistema d'indicadors

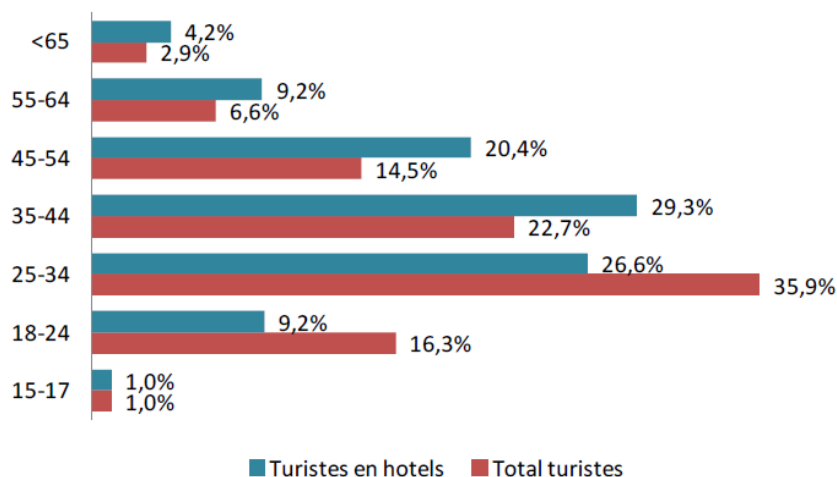
Es disposa d'un sistema d'indicadors, el càlcul i l'evolució del qual ens permet fer el seguiment en matèria de desenvolupament turístic sostenible.

Estadístiques de turisme 2016. Barcelona: ciutat i entorn és la publicació que recull les principals dades de l'activitat turística a Barcelona. Per segon any consecutiu, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i el Consorci Turisme de Barcelona editaren aquestes estadístiques amb l'objectiu de generar i aprofundir en el coneixement de l'activitat turística a la destinació Barcelona (ciutat i entorn).

El coneixement compartit és una eina imprescindible per abordar el debat del turisme a la ciutat. És per això, que l'Ajuntament de Barcelona, a través de la seva web <http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/ca/coneixement> posa dades estadístiques al servei de la ciutadania, les entitats, les empreses i les administracions. En destaca la informació i dades estadístiques sobre el perfil del gruix de turistes que pernocten a la ciutat de Barcelona.

Perfil dels turistes.

Edat

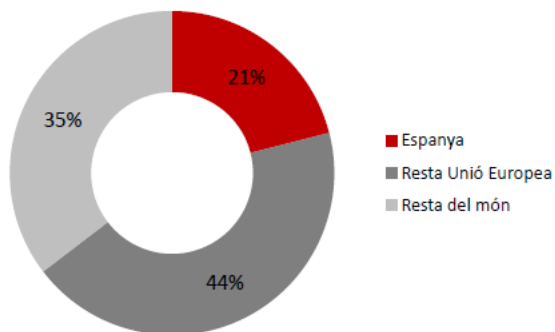
N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Perfil dels turistes.

Nacionalitat dels turistes, 2016

Distribució:

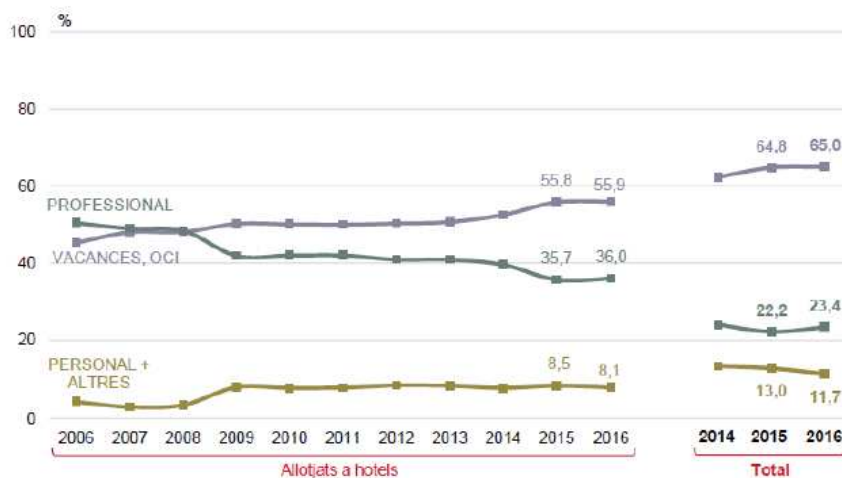
Top 15 països:

1	Regne Unit	671.527	8,96%
2	Estats Units	630.139	8,41%
3	França	628.137	8,39%
4	Itàlia	477.779	6,38%
5	Alemanya	445.739	5,95%
6	Països Baixos	174.490	2,33%
7	Suïssa	137.645	1,84%
8	Japó	137.528	1,84%
9	Bèlgica	123.502	1,65%
10	Suecia	117.506	1,57%
11	Rússia	112.331	1,50%
12	Xina	108.652	1,45%
13	Canadà	100.952	1,35%
14	Portugal	89.042	1,19%
15	Noruega	84.148	1,12%

Font: Enquesta d'ocupació hotelera, INE

Perfil dels turistes.

Motiu del viatge

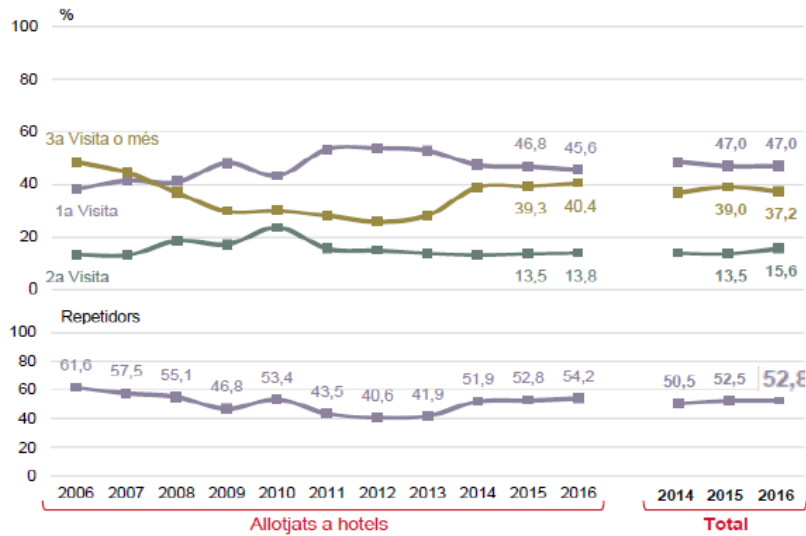
N→ Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Perfil dels turistes.

Repetitivitat de la visita

N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

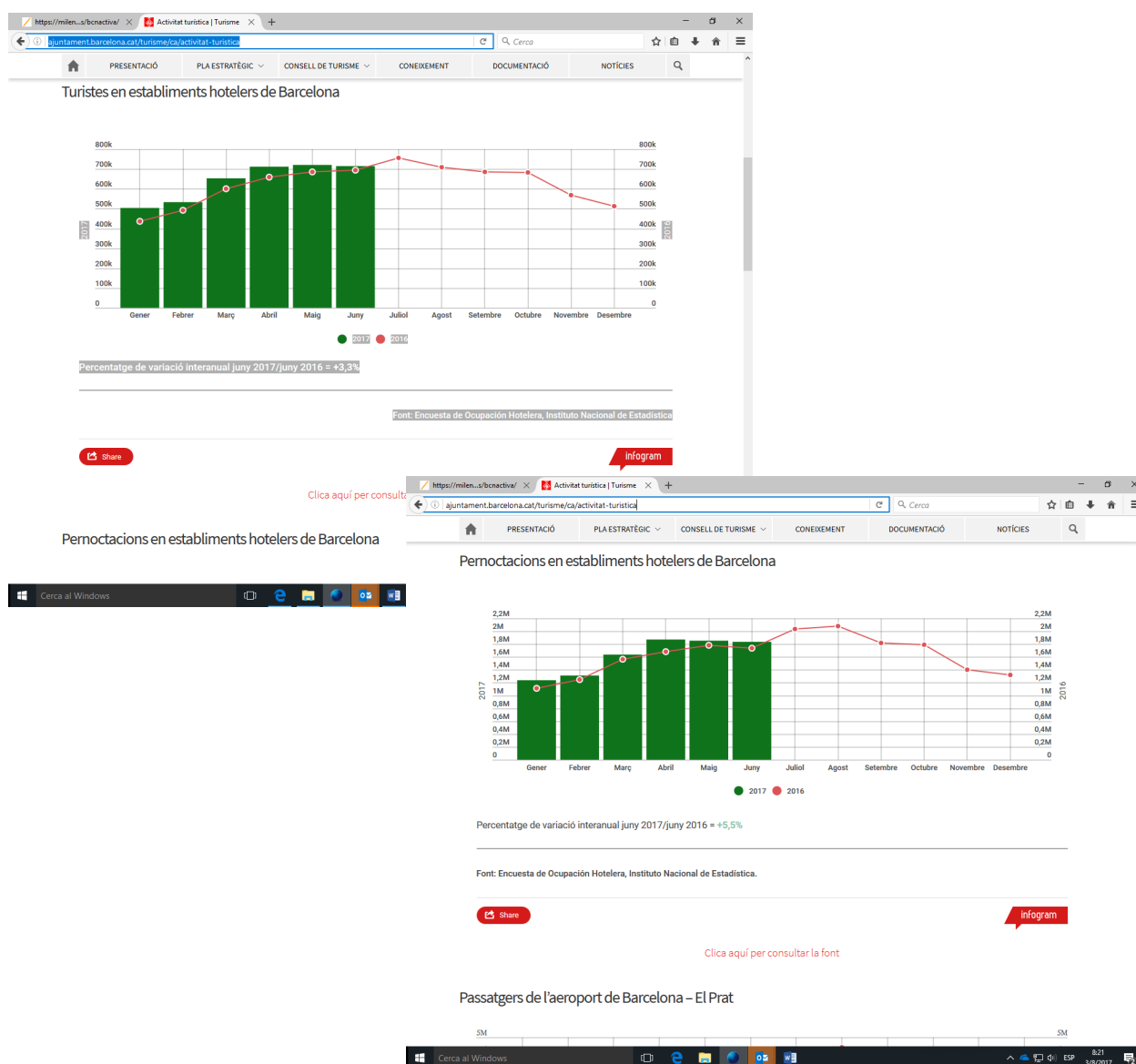
A.6.PREVENIÓ DE L'ESTACIONALITAT

Estacionalitat

Es recull informació estadística sobre diferents aspectes de l'evolució de l'activitat turística a la ciutat vinculada amb el coneixement sobre l'estacionalitat.

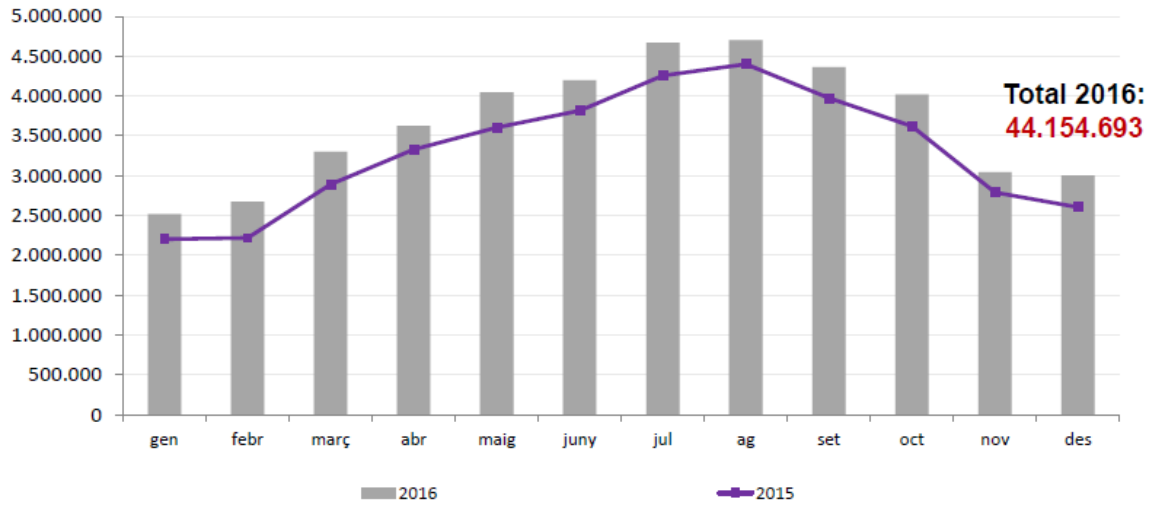
- Turistes en establiments hotelers de Barcelona
- Pernoctacions en establiments hotelers de Barcelona
- Passatgers de l'aeroport de Barcelona – El Prat
- Passatgers en creuers estacionats al port de Barcelona

Al portal de turisme es pot trobar l'evolució mes a mes de les dades, així com la comparativa amb l'any anterior.

Balanç activitat turística.

Passatgers per l'aeroport

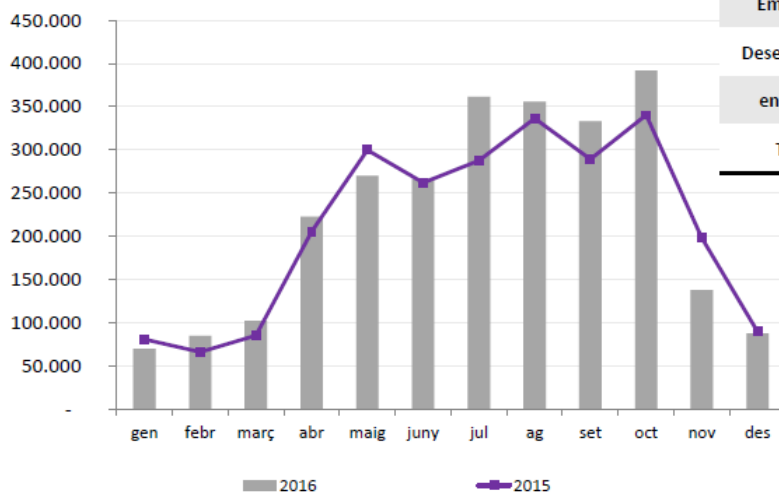

Creixement acumulat 2015-2016: **11,2%**

Font: AENA

Balanç activitat turística.

Passatgers de creuers al port

	Passatgers 2016	% Variació 2015-2016
Embarcats	773.623	13,0%
Desembarcats	782.196	15,2%
en Trànsit	1.127.761	-4,1%
Totals	2.683.580	5,6%

Font: Port de Barcelona

A.7. REQUISITS LEGALS I NORMATIUS**Impost d'Estades en Establiments Turístics (IEET)**

L'Ajuntament de Barcelona va signar amb la Generalitat de Catalunya el "Conveni per a la materialització de l'assignació extraordinària del fons per al foment del turisme acordada pel comitè bilateral del Fons per al finançament d'actuacions de minimització de l'impacte de l'afluència turística sobre l'espai públic i els serveis en determinades àrees de la ciutat de Barcelona", la qual cosa ha permès a l'Ajuntament ingressar 2 milions d'euros extraordinaris perquè la ciutat pugui finançar les despeses derivades de les actuacions de rehabilitació i millora de les infraestructures i dels serveis públics de la ciutat que han patit un impacte negatiu pel turisme.

Segons la clàusula cinquena del conveni, l'import de l'assignació extraordinària en favor de l'Ajuntament de Barcelona de 2 milions anuals es destina als projectes o actuacions que persegueixin algun dels objectius establerts a la Llei 5/2012, de 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, següents:

- a) La promoció turística de Catalunya.
- b) L'impuls del turisme sostenible, responsable i de qualitat i la protecció, preservació, recuperació i millorament dels recursos turístics.
- c) El foment, la creació i el millorament dels productes turístics.
- d) El desenvolupament d'infraestructures relacionades amb el turisme.

Els projectes municipals en matèria de turisme que foren finançats pel Fons de Foment del Turisme de la Generalitat provinent de l'impost sobre estades en establiments turístics (IEET) responen a tres objectius: poder millorar la gestió dels espais públics amb una major utilització per part dels grups de turistes, compensar els barris i districtes com l'Eixample i Ciutat Vella que tenen una major pressió turística i intentar diversificar els atractius turístics al conjunt de la ciutat. Es tracta de poder millorar l'espai públic, l'accessibilitat i la qualitat de vida de la ciutadania i de la comunitat visitant i revertir en la ciutat els diners provinents de l'impost turístic.

Entre els projectes aprovats destaca la consolidació de la figura dels agents cívics i una prova pilot al voltant de la Sagrada Família per desviar a la calçada les terrasses que actualment ocupen les voreres, d'acord amb la voluntat del govern de promoure punts d'atracció fora dels circuits turístics més habituals, com ara la Casa de l'Aigua, el dipòsit del Rei Martí, o una exposició de restes arqueològiques a la Sagrera.

A Ciutat Vella també s'impulsen mesures per compensar els efectes del turisme, atesa la pressió turística que rep el districte.

El paquet aprovat també inclogué la recuperació de l'ús ciutadà dels espais més visitats, la posada en valor de nous punts d'interès i productes turístics dels districtes i barris o el desenvolupament d'eines digitals pel millor coneixement de l'activitat turística, l'anàlisi i la millora de l'experiència turística del conjunt de visitants. També hi destacaren projectes d'impuls del turisme sostenible per informar del patrimoni natural i cultural de la ciutat. S'impulsà una aplicació de mòbil de rutes urbanes verdes, que amplia l'experiència existent a Montjuïc, o la implantació de la plataforma Contactless als parcs i jardins de la ciutat per tal que els usuaris, simplement apropant el seu mòbil al punt d'accés o llegint el QR que hi figura, disposin en diferents idiomes de tota la informació dels parcs, als serveis que presten i de la biodiversitat de Barcelona.

També s'inclogueren mesures per impulsar el turisme sostenible, responsable i de qualitat i afavorir la protecció, preservació, recuperació i millora dels recursos turístics. Destaca la millora de l'accessibilitat universal al patrimoni cultural de Barcelona, impulsat per l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) per millorar l'accés a la informació i al contingut de les col·leccions dels museus a les persones amb diversitat funcional.

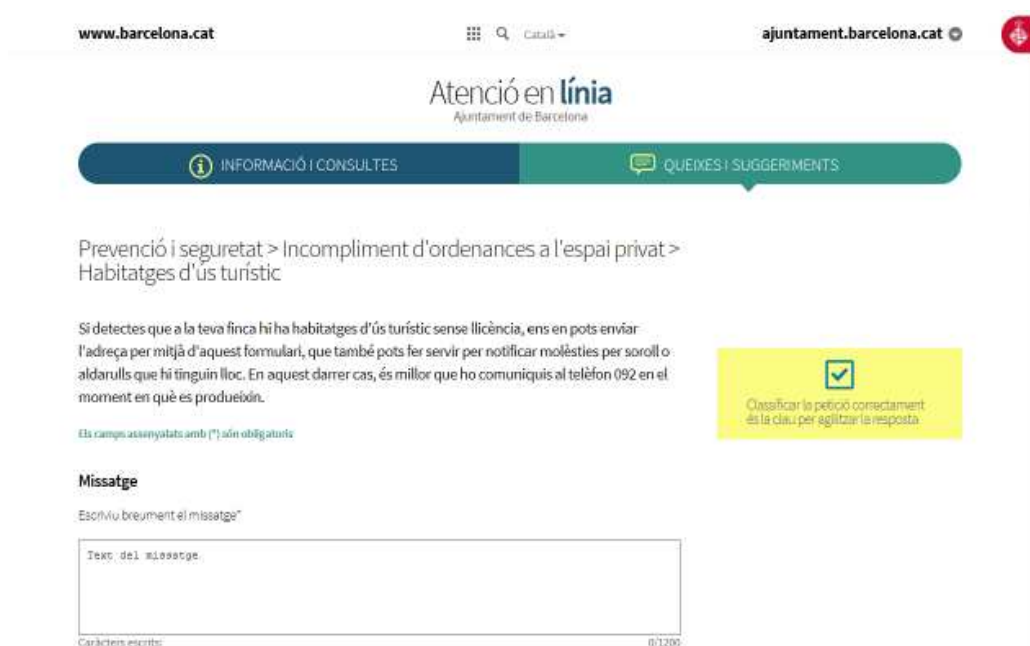
Fruit de la darrera comissió mixta amb la Generalitat-Ajuntament es va acordar crear un Grup de Treball per l'adaptació de l'Impost d'Estades Turístiques (IET) a les especificitats de Barcelona. El Govern municipal apostà per redistribuir per tota la ciutat i compensar millor els efectes del turisme i recordà que la reivindicació de participar en el 100% de la recaptació de la taxa és una posició que genera unanimitat a l'Ajuntament de Barcelona. La gestió del 100% de la taxa turística és important perquè Barcelona vol que el destí d'aquests diners no vagi únicament a promoció, sinó també als barris amb més impacte del turisme i per compensar les despeses que provoca a la ciutat.

A.7. REQUISITS LEGALS I NORMATIUS

Pla de xoc contra els Habitatges d'ús turístic il·legals

A mitjans del 2016, el Govern municipal va posar en marxa una bateria de mesures que intensificaren la lluita contra l'oferta submergida, incloent mesures que buscaven estrènyer el cercol contra els pisos turístics il·legals a través de diverses vies:

- Mesures de detecció. Es crea un equip de visualitzadors per ser més eficaços a l'hora d'identificar l'activitat il·legal que s'anuncia a través de les plataformes d'internet. També es procedí a la revisió administrativa de les llicències de HUTs existents. Per implicar les veïnes i veïns en el procés, el Govern municipal va enviar de forma esglaonada 807.000 cartes en què es demanava col·laboració per detectar l'oferta submergida, podent-la denunciar a través del telèfon o via web.

The screenshot shows the 'Atenció en línia' (Online Attention) interface of the Ajuntament de Barcelona. The page title is 'Prevenió i seguretat > Incompliment d'ordenances a l'espai privat > Habitatges d'ús turístic'. The main heading is 'Si detectes que a la teva finca hi ha habitatges d'ús turístic sense llicència, ens en pots enviar l'adreça per mitjà d'aquest formulari, que també pots fer servir per notificar molèsties per soroll o aldarulls que hi tinguin lloc. En aquest darrer cas, és millor que ho comuniquis al telèfon 092 en el moment en què es produeixen.' There is a yellow box with a checkmark icon and the text 'Classificar la petició correctament és la clau per agilitzar la resposta.' Below this is a section for 'Missatge' (Message) with the instruction 'Escriu breument el missatge' and a text input field. At the bottom left, it says 'Caràcters escrits:' and at the bottom right, '0/1200'.

- Mesures d'inspecció i sanció. Es reforçà l'equip d'inspecció i s'accentuà la pressió a les plataformes.
- Mesures de col·laboració interadministrativa. Conveni amb la Generalitat per estendre l'ús de l'aplicatiu *Aranya web*. Paral·lelament, es compartiren amb l'Agència Tributària els 986 expedients sancionadors oberts.
- Mesures normatives. Treball bilateral amb la Generalitat perquè el nou Reglament de Turisme faciliti la tasca inspectora i, entre altres, permeti iniciar la tramitació d'un cessament d'activitat il·legal amb més celeritat.
- Creació del web [d'Habitatges turístics](#) on consultar si un pis turístic té o no llicència.

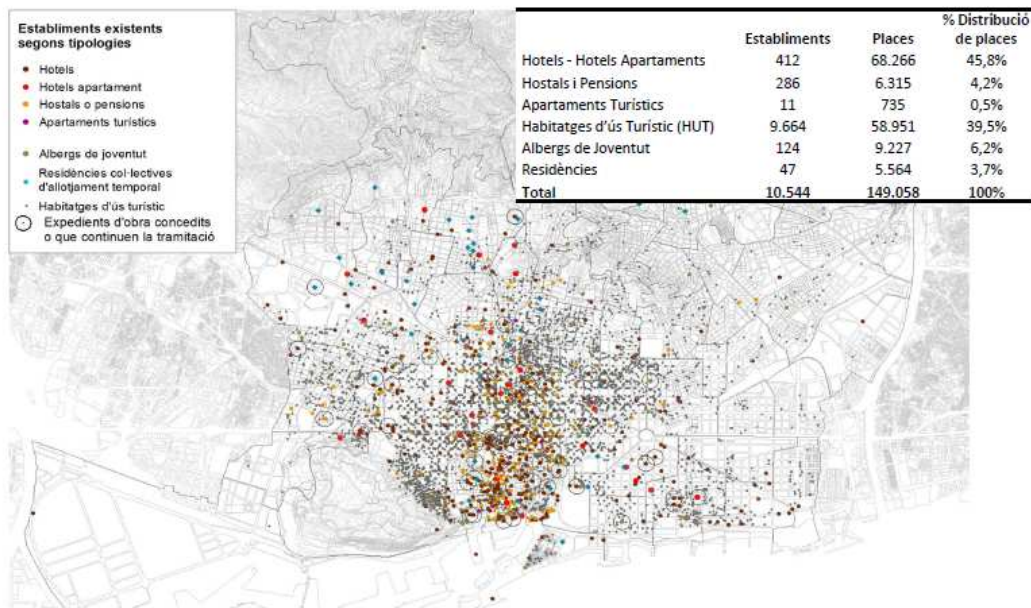
El primer balanç dels resultats del Pla de Xoc aportà dades positives i avalaren la conveniència de disposar d'un ventall d'eines efectives per actuar amb la màxima contundència contra aquesta problemàtica i poder fer compatible l'activitat turística amb un model urbà sostenible.

A.7. REQUISITS LEGALS I NORMATIUS

Regulació de l'allotjament turístic

El [Pla Especial de Regulació d'Allotjaments Turístics](#) (PEUAT) és l'instrument que regula la implantació i característiques dels allotjaments turístics de Barcelona per tal de fer-los compatibles amb un model urbà sostenible basat en la garantia de drets fonamentals i la millora de la qualitat de vida dels veïns i veïnes.

Oferta d'establiments d'allotjament turístic

Font: PEUAT a partir de dades del CEAT. Mapa de Barcelona Regional per l'Ajuntament de Barcelona

El govern municipal proposà uns principis rectors del PEUAT per tal de blindar els drets ciutadans que es poden veure en perill per l'increment d'allotjaments turístics a la ciutat:

Sostenibilitat social:

- Garantir el dret fonamental a l'habitatge
- Garantir la bona habitabilitat, la convivència i el descans en les zones residencials.

Sostenibilitat ambiental:

- Garantir el dret fonamental a un medi ambient adequat
- Garantir la millora de les condicions socioambientals de l'espai públic, la qualitat urbana i la mobilitat sostenible.

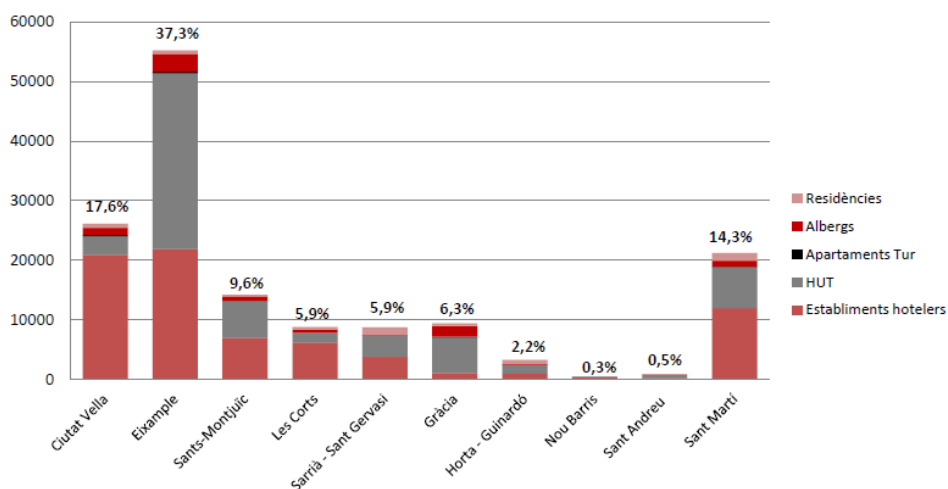
Sostenibilitat econòmica:

- Garantir l'interès general i el bé comú en l'exercici del dret a la llibertat d'establiment i de prestació de serveis.
- Garantir el desenvolupament de l'economia cooperativa i de proximitat, així com l'activitat turística desenvolupada de forma responsable i sostenible.

Els principis rectors volien donar resposta al repte de desenvolupar un model de ciutat sostenible a nivell social, ambiental i econòmic. Per tant, el PEUAT inclou mesures per evitar que els allotjaments turístics substituïssin l'ús d'habitatge principal dels immobles, garantint així el dret a l'habitatge. Preserva el dret al descans i la intimitat, vetllant per evitar la saturació dels allotjaments als barris i reduir l'impacte i les molèsties que se'n deriven; el dret a la mobilitat sostenible, disminuint l'impacte de saturació i manca de prestacions per als veïns i veïnes degut a la presència de visitants; i el dret a un medi ambient saludable, millorant les condicions de sostenibilitat dels allotjaments turístics.

Oferta d'establiments d'allotjament turístic.

Distribució de places per districte i percentatge respecte el global de Barcelona, 2016

Font: CEAT, Ajuntament de Barcelona

Tenint en compte aquests principis, es proposà regular els allotjaments turístics de Barcelona en base a tres nivells d'anàlisi:

- Garantia de la població resident. Es quantificà la relació entre la població flotant –qui pernocta en els allotjaments turístics– i la població resident. Segons les dades disponibles a desembre de 2015, la mitjana de la relació entre els allotjaments turístics i allotjament residencial als barris de Barcelona és del 6,4%, dada que contrasta amb l'1,5% d'habitatge públic sobre tot el parc residencial. A més, en algunes zones el nombre de places d'allotjament turístic multiplica per tres el número de residents censats.
- Sensibilitat ambiental de l'espai públic. Es definí el grau de saturació de l'espai públic generat per la població visitant a partir d'indicadors diversos: punts d'atracció turístic, mobilitat, comerç, oci, etc.
- Característiques morfològiques i funcionals dels teixits urbans. S'establiren llistats màxims de places d'allotjaments turístics de la trama urbana en funció d'aspectes com la morfologia i amplada dels carrers, els teixits dels cascs antics i entorns, els equipaments i espais verds.

El PEUAT, aprovat inicialment pel Govern municipal el 10 de març de 2016, s'ha elaborat a partir d'un procés d'escolta i recepció activa dut a terme amb la ciutadania, la qual cosa ha permès recollir multitud d'opinions i desenvolupar una proposta inicial equilibrada.

A.7. REQUISITS LEGALS I NORMATIUS

Regulació de la mobilitat turística

El Govern municipal va iniciar el procés per consensuar una ordenació sobre els vehicles de mobilitat personal (VMP) i els cicles de més de dues rodes a la ciutat. L'Ajuntament de Barcelona aposta per implantar un model de mobilitat sostenible, en què es prioritzin els desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic. No obstant això, en aquests darrers anys, la innovació i la tecnologia actuals han fet que hagin proliferat nous mitjans de transport com són els ginys, vehicles que faciliten un altre tipus de mobilitat i que, necessàriament, han de conviure amb els mitjans tradicionals, però que també generen disfuncions en alguns llocs de la ciutat com Ciutat Vella.

Davant d'aquest escenari, l'Ajuntament de Barcelona considerarà indispensable fomentar una mobilitat sostenible però alhora garantir la convivència d'aquests nous vehicles amb els actors més febles de la piràmide de la mobilitat, que són el conjunt de vianants. Per aquest motiu, es fixà l'objectiu de dotar la ciutat d'una ordenació que possibilités aquest equilibri, alhora que es minimitza l'impacte que aquests elements tenen sobre determinats àmbits de la ciutat, en termes d'ocupació de l'espai públic.

Atès que l'ordenació d'aquest tipus de vehicles és un procés llarg, l'estiu de 2016 l'Ajuntament de Barcelona va implantar una primera mesura provisional per descongestionar l'espai del front marítim i evitar una pressió excessiva sobre els veïns i les veïnes d'aquesta zona de la ciutat. Així, es modificaren els permisos de circulació dels segways perquè no poguessin desplaçar-se per aquest itinerari i s'incrementà la pressió sobre els vehicles de mobilitat personal no homologats. La mesura s'acompanyà d'una campanya informativa sobre les condicions de circulació d'aquests vehicles, els recorreguts que poden seguir i el règim sancionador de la normativa actual.

Paral·lelament s'inicià el procés de debat i consulta amb els agents implicats per rebre'n les opinions, inquietuds i necessitats amb l'objectiu de definir una proposta d'ordenació de ciutat que comptés amb el màxim consens possible (les entitats relacionades amb el sector, grups municipals, teixit associatiu més afectat i d'altres administracions). La proposta d'ordenació, pretén regular la circulació dels grups turístics, alhora que vol incorporar criteris sobre l'estacionament d'aquests elements a la via pública.

La classificació i regulació d'aquest tipus de vehicles combina complexitat i innovació atès que és una experiència de la qual no hi ha precedents i que podria ser una base de cara a futures normatives de caire estatal en l'àmbit de la regulació urbana. Aquesta es vol fer mitjançant la modificació de l'Ordenança de circulació de vianants i vehicles.

A.8.PREVENCIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC**Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic de Barcelona**

S'està treballant per millorar el coneixement sobre com ens afectaran els impactes derivats del canvi climàtic a escala local. En aquest sentit, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, en el marc del seu Pla de Sostenibilitat Ambiental va realitzar un estudi de regionalització climàtica amb el Servei Meteorològic de Catalunya i Barcelona Regional per analitzar les projeccions climàtiques a una escala de 1x1km. Aquests treballs s'han continuat des de l'Ajuntament de Barcelona per conèixer amb més detall com el canvi climàtic afectarà al territori Barceloní, especialment pel que fa a la calor.

Concretament, s'han analitzat tres períodes de temps (2011-2040; 2041-2070 i 2071-2100) i dos escenaris principals: el primer, mostra l'evolució esperada si des d'ara s'adoptessin accions i mesures per fer front al canvi climàtic seguint els acords de la COP21 de París o escenari "moderat" (que es correspondria amb l'escenari RCP4.5 l'IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change) i el segon, que indica les projeccions de temperatura i precipitació si a dia d'avui i durant els propers anys no realitzéssim mesures per atenuar (mitigar) els efectes del canvi climàtic o escenari "extrem" (que es correspon amb l'escenari RCP8.5 de l'IPCC).

Si a nivell mundial s'aconsegueix frenar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, a Barcelona la temperatura mitjana de la ciutat per a finals de segle augmentaria 1,7°C, mentre que si no s'aconsegueixen aquestes objectius globals de reducció d'emissions, aquest augment podria arribar a ser de 3°C.

Pel que fa a les precipitacions, no es troba una tendència clara, però es projecta un lleuger descens. Per l'escenari més extrem es preveu una reducció a la ciutat de Barcelona de -14% a mitjans de segle.

També s'està valorant com de preparada està la ciutat actualment per fer front a aquests nous escenaris i les vulnerabilitats potencials que se'n deriven. Com que la majoria d'aquests impactes esperats no són nous a Barcelona (onades de calor, períodes de sequera, inundacions, etc.), es pot considerar que des de fa dècades es treballa per fer front a aquestes situacions d'estrès, però cal valorar si és necessari intensificar accions que ja s'estan implementant o està previst desplegar a curt i mig termini, i si cal pensar-ne de noves.

Paral·lelament a l'anàlisi dels possibles riscos derivats del canvi climàtic i la vulnerabilitat de la ciutat, s'estan identificant quines mesures d'adaptació cal incorporar per reduir el seu impacte. Per tal d'avaluar-ho, s'ha dut a terme una diagnosi de mesures d'adaptació que, malgrat no hagin estat planificades com tal, ja s'estan duent a terme a la nostra ciutat.

També s'han revistat els plans sectorials existents i s'ha fet una anàlisi de les competències municipals en aquests sectors, amb l'objectiu d'identificar quins àmbits no estan coberts i per tant constituïran les principals línies estratègiques i mesures a incorporar.

A més, es participa activament en diverses xarxes de ciutats locals i internacionals, amb l'objectiu d'aprendre, compartir experiències i bones pràctiques. En aquest sentit, s'ha realitzat també un Benchmarking de plans d'adaptació i un altre de plans de resiliència.

En el marc de la COP21 - París, Barcelona va presentar el [Compromís de Barcelona pel Clima](#), promogut per més de les 800 entitats ciutadanes vinculades a la xarxa Barcelona + Sostenible, signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 i el propi Ajuntament de Barcelona.

Aquesta declaració reafirma els compromisos municipals adquirits (Pacte d'Alcaldes, Alcaldes per l'Adaptació) i defineix el full de ruta 2015-2017 de Barcelona, on ciutadania i Ajuntament marquen prioritats i reptes a nivell ambiental a assolir amb el treball conjunt d'uns i altres.

Els objectius que es planteja per l'any 2030 són:

Pel que fa a la mitigació, la reducció del 40% de les emissions de CO2 equivalent per càpita respecte als valors del 2005.

Pel que fa a l'adaptació, l'increment del verd urbà en 1,6km2 (és a dir, 1m2 per cada habitant actual).

Per de tal treballar amb una visió integradora les mesures de mitigació, adaptació i justícia climàtica, que permetin assolir els objectius del nou Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses per l'Energia i el Clima, l'Ajuntament de Barcelona està desenvolupant el Pla Clima.

El Pla Clima tindrà una visió a llarg termini, amb horitzó temporal a 2030 (en el cas de l'Adaptació fins a 2050), i inclourà objectius i mesures estratègiques a mig i llarg termini i un Programa de mesures a curt termini.

Els eixos estratègics del Pla Clima, són:

- Mitigació: Intensificar les accions de mitigació en un context de recuperació econòmica, per tal de créixer de manera sostenible. Cal afavorir l'estalvi, l'eficiència energètica i l'ús racional de l'energia, tot frenant el possible increment de consum d'energia associat a l'efecte de la

recuperació econòmica que es preveu en els diferents escenaris energètics treballats a escala supramunicipal, i donant un impuls a la màxima generació renovable i local.

- **Adaptació:** Analitzar com el canvi climàtic afectarà a la ciutat i identificar mesures d'adaptació, especialment solucions basades en la natura, que generin cobeneficis i que siguin flexibles i transversals. Paral·lelament a la definició de noves mesures es treballarà per incorporar aquests criteris en els processos de planificació, transformació i gestió de la ciutat i en els plans sectorials existents.
- **Resiliència:** fer de Barcelona un model de ciutat resilient, que sigui capaç d'afrontar els reptes actuals i de futur, i treballi per reduir les seves vulnerabilitats en tots els àmbits que afecten la vida dels seus ciutadans, garantint una prestació de serveis de la màxima qualitat.
- **Justícia climàtica:** Posar als ciutadans i col·lectius més vulnerables al centre de les polítiques climàtiques. Es treballarà per garantir l'accés a l'energia just i per a tothom, amb molt especial atenció als col·lectius vulnerables, mitjançant polítiques combinades d'accés a instal·lacions d'autogeneració, millores en les condicions de l'habitatge, assessorament energètic i en les millors condicions de qualitat, sostenibilitat i costos.
- **Acció ciutadana:** Promoure l'acció ciutadana a través del Compromís de Barcelona pel Clima i els projectes de cocreació que s'hi emmarquin.

Així doncs, el Pla Clima esdevindrà el Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima de Barcelona, document que donarà resposta al compromís que la ciutat adquireix mitjançant la signatura del Nou Pacte d'Alcaldes per l'Energia i el Clima.

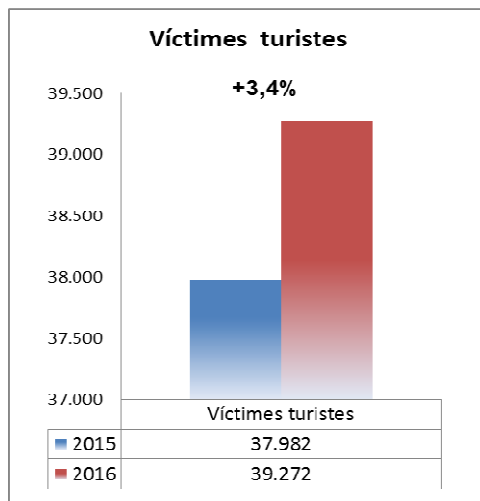

A.10.SEGURETAT DEL TURISTA

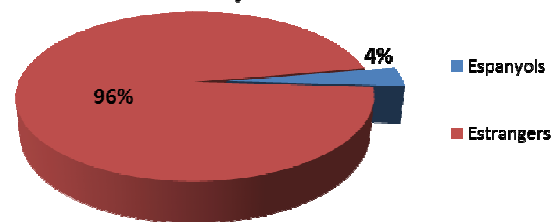
Seguretat de les persones visitants

Des de l'any passat, les bases de dades policials permeten conèixer no només la nacionalitat de les víctimes de delictes, sinó també llur motiu d'estada a la ciutat. Així, podem saber quantes persones que es trobaven de visita a Barcelona han denunciat un fet delictiu a la policia, independentment de llur nacionalitat.

Les denúncies presentades a la policia per turistes l'any 2016 van ser 39.272, la qual cosa suposa un increment del 3,4% respecte a l'any passat. Cal tenir en compte que l'increment de turistes amb pernoctació hotelera a la ciutat va ser, en el mateix període, del 9,2%. Tot i que els turistes espanyols són el 21% del total de turistes amb pernoctació hotelera, suposen només el 4% del total de les denúncies posades per turistes.

**Distribució víctimes turistes per nacionalitat.
Any 2016**

Per tal de complementar les dades policials i millorar el coneixement dels delictes que pateixen els turistes a la ciutat, l'Enquesta a Turistes de Barcelona inclou des de 2014 qüestions referents al a victimització dels turistes, tant dels que han passat alguna nit en un hotel de la ciutat com de la resta.

Només el 2% dels turistes entrevistats ha patit algun delicte, la majoria contra la seva seguretat personal (1,9%) i només un 0,1% contra el vehicle, ja fos propi o de lloguer. Les dades suposen, per al total de turistes, una millora important respecte a anys anteriors. En canvi, s'incrementa respecte a l'any passat la victimització d'aquells turistes que dormen en hotels de la ciutat. L'augment és de 0,5 punts, si bé és la xifra resultant és inferior a la que es va registra fa dos anys.

Ha estat víctima d'algun delicte o intent de delicte contra la seva seguretat personal o del seu vehicle durant la visita i dins de la ciutat?

	Allotjats a Hotels			Total		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
SÍ, CONTRA LA MEVA SEGURETAT PERSONAL	2,6	1,6	2,1	3,2	2,5	1,9
SÍ, CONTRA EL MEU VEHICLE (PROPI, DE LLOGUER)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
NO	97,1	98,1	97,7	96,5	97,2	97,8
NS/NC	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2
N	(3165)	(3357)	(3421)	(6006)	(6000)	(6032)

Font: L'Activitat Turística a la Ciutat de Barcelona 2016

La majoria de delictes han passat al transport públic o a un lloc tan emblemàtic i turístic com la Rambla. Les platges, la Sagrada Família i, curiosament, els hotels o el propi allotjament són altres llocs on passen majoritàriament els fets. Destacar que, respecte a anys anteriors, es produeix un percentatge més petit de fets al transport públic. També destacar que la baixa prevalença de la victimització entre els visitants fa que estiguem parlant de pocs casos, i per tant la mostra és poc sòlida i l'evolució presenta oscil·lacions importants.

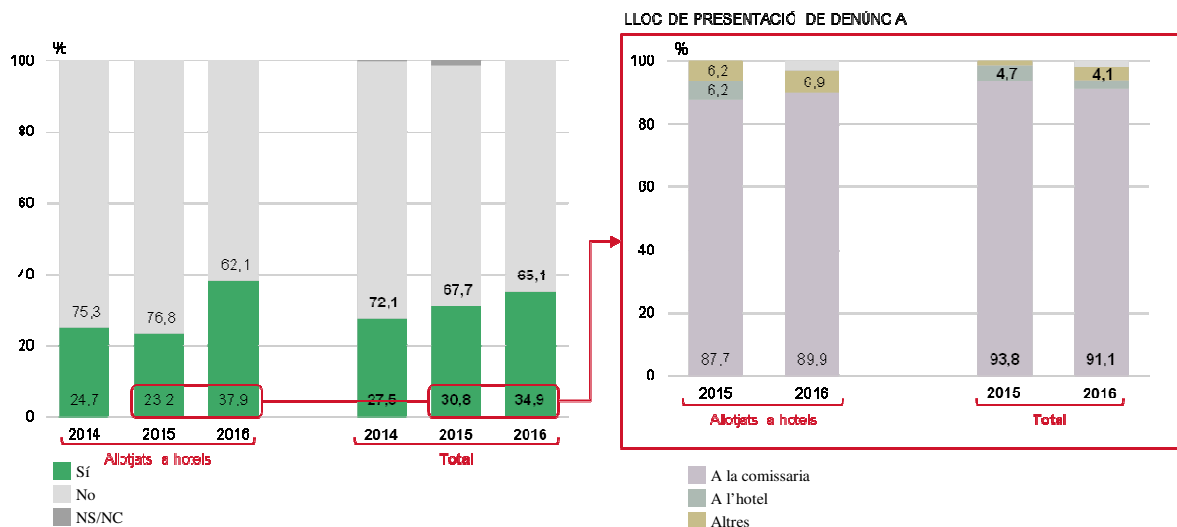
Lloc on han passat els delictes als turistes

	Allotjats a Hotels			Total		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
DINS EL METRO, EL TREN, A L'AUTOBÚS	15,9	27,0	17,8	22,8	24,5	17,4
RAMBLES	30,3	19,2	21,0	25,4	16,5	17,4
UN ALTRE CARRER O PLAÇA	11,0	12,1	14,9	9,8	13,9	14,3
PLATJA	5,7	1,3	8,7	7,1	7,5	11,6
A L'HOTEL/LLOC D'ALLOTJAMENT	10,7	2,6	7,2	5,2	5,0	7,7
UN BAR, RESTAURANT	3,4	10,9	1,8	4,0	5,0	5,5
SAGRADA FAMÍLIA	0,9	1,4	6,2	2,5	1,1	5,2
AEROPORT	6,3	2,8	2,1	4,4	4,0	4,9
UN CENTRE COMERCIAL, BOTIGA	4,4	0,0	6,1	4,4	1,8	3,4
BARRIGÒTIC	1,7	8,8	3,9	4,2	8,0	3,1
PARC GÜELL	0,0	1,4	4,7	1,6	0,4	2,6
PASSEIG DE GRÀCIA	0,0	3,1	1,0	1,0	3,1	2,4
UN ALTRE PARC PÚBLIC, UN DESCAMPAT	1,3	0,0	1,3	1,1	0,8	1,6
MUNTANYA DE MONTJUÏC	3,4	1,3	1,7	1,3	1,2	0,9
RAVAL	1,0	5,8	0,0	3,4	5,7	0,9
ALTRES LLOCS	9,7	4,9	1,4	8,6	2,4	1,7
NS/NC	0,0	0,0	4,6	1,0	0,8	2,6
N	(74)	(52)	(65)	(184)	(140)	(112)

Font: L'Activitat Turística a la Ciutat de Barcelona 2016

El 35% dels delictes reportats a l'enquesta han estat denunciats i acaben, per tant, essent posats en coneixement de la policia. L'índex de denúncia creix entre els turistes, i gairebé el 7% dels turistes allotjats en hotel tramiten la denúncia al mateix hotel.

Va presentar denúncia?

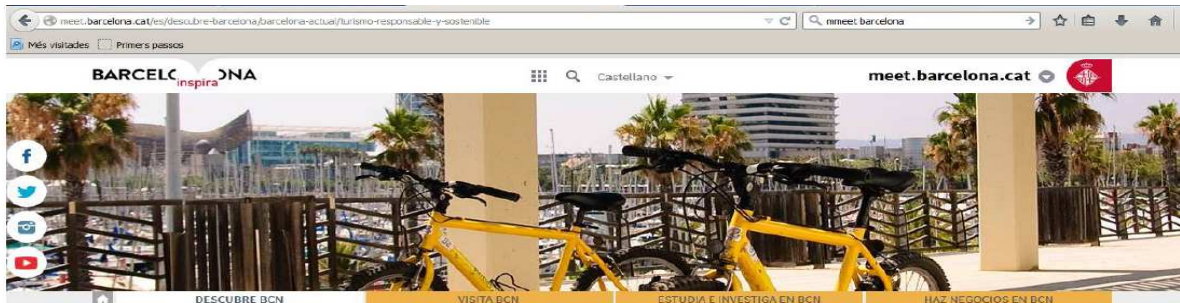

Font: L'Activitat Turística a la Ciutat de Barcelona 2016

A.11. IMPLICACIÓ I INFORMACIÓ DEL SISTEMA DE TURISME RESPONSABLE

Meet Barcelona

Al portal [Meet barcelona](http://meet.barcelona.cat) hi consta la informació dirigida a turistes i visitants de la ciutat, on es pot trobar un apartat específic de Turisme Responsable i Sostenible.

Incorpora també un enllaç directe a Biosphere i el contacte amb ITR.

Un turismo responsable y sostenible

Biosphere World Class Destination

Barcelona tiene desde el 2011 la certificación Biosphere de turismo responsable de acuerdo con los criterios internacionales del Global Sustainable Tourism Council.

[+ Ir al web](#)
[+ Contacta con el Instituto de Turismo Responsable](#)

1/8

Barcelona, un referente de turismo sostenible

Barcelona quiere que sus ciudadanos y visitantes disfruten de los numerosos atractivos que la ciudad ofrece de una manera equilibrada y respetuosa con el entorno. Por ello, promueve un modelo turístico basado en el respeto por los recursos de la ciudad en términos económicos, sociales, ambientales y culturales. Por este motivo, y de manera siempre innovadora, Barcelona se ha consolidado como un destino turístico sostenible, con una gestión responsable del turismo y con una estrategia transversal que quiere garantizar un modelo perdurable en el futuro.

Barcelona es...

Responsable	Cultural
Inclusiva	Accesible
Comprometida	Ecológica
Verde	Gastronomía local
Artisanal	

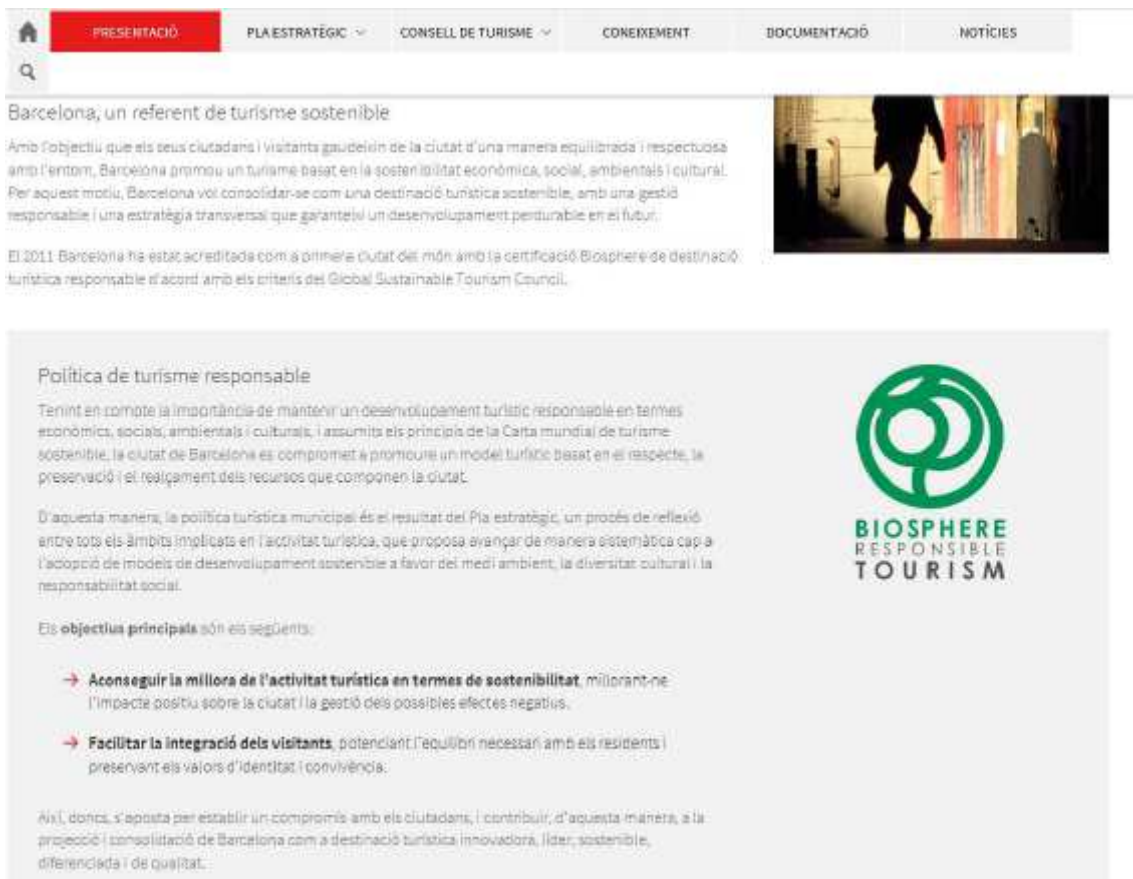
Con un espíritu de compromiso con el medio ambiente, Barcelona apuesta por las energías renovables, el reciclaje y la implantación de medidas para ahorrar agua y recursos.

A.11. IMPLICACIÓ I INFORMACIÓ DEL SISTEMA DE TURISME RESPONSABLE

Portal de turisme de l'Ajuntament

Al [portal de turisme](#) de l'Ajuntament de Barcelona, es disposa de tota la informació sobre la política turística de la ciutat, la gestió i les actuacions que s'estan duent a terme, així com dades i estadístiques de l'activitat turística.

L'objectiu d'aquest portal és posar a la disposició de la ciutadania i de totes les persones interessades en l'activitat turística de Barcelona informació sobre les iniciatives adoptades pel Govern municipal i les decisions preses en el debat entre institucions, associacions i entitats, i, a més, oferir dades estadístiques que permeten elaborar un retrat més detallat sobre l'estat del turisme a la ciutat. En la pàgina inicial ja apareix la Política de Turisme responsable.

The screenshot shows the top navigation bar of the Barcelona Tourism Portal. The menu items are: PRESENTACIÓ (highlighted in red), PLA ESTRATÈGIC, CONSELL DE TURISME, CONEIXEMENT, DOCUMENTACIÓ, and NOTÍCIES. Below the navigation bar is a search icon and a main content area. The main content area features a headline "Barcelona, un referent de turisme sostenible" and a sub-headline "Política de turisme responsable". The text describes the city's commitment to sustainable tourism, mentioning the Biosphere Responsible Tourism certification. To the right of the text is a photograph of a person walking in a modern, brightly lit interior space. Below the main content area is a detailed section titled "Política de turisme responsable" which includes the following text:

Política de turisme responsable

Tenint en compte la importància de mantenir un desenvolupament turístic responsable en termes econòmics, socials, ambientals i culturals, i assumint els principis de la Carta mundial de turisme sostenible, la ciutat de Barcelona es compromet a promoure un model turístic basat en el respecte, la preservació i el realçament dels recursos que componen la ciutat.

D'aquesta manera, la política turística municipal és el resultat del Pla estratègic, un procés de reflexió entre tots els àmbits implicats en l'activitat turística, que proposa avançar de manera sistemàtica cap a l'adopció de models de desenvolupament sostenible a favor del medi ambient, la diversitat cultural i la responsabilitat social.

Els **objectius principals** són els següents:

- **Aconseguir la millora de l'activitat turística en termes de sostenibilitat**, millorant-ne l'impacte positiu sobre la ciutat i la gestió dels possibles efectes negatius.
- **Facilitar la integració dels visitants**, potenciant l'equilibri necessari amb els residents i preservant els valors d'identitat i convivència.

Així, doncs, s'aposta per establir un compromís amb els ciutadans, i contribuir, d'aquesta manera, a la projecció i consolidació de Barcelona com a destinació turística innovadora, líder, sostenible, diferenciada i de qualitat.

A.12. QUALITAT DEL SERVEI OFERT AL TURISTA

Satisfacció del turisme

Segons l'Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona de l'any 2016, els i les turistes valoren Barcelona amb una nota de 8,7, i els aspectes concrets que més valoren en són la seva arquitectura amb un 9,1, la cultura amb un 8,7, l'entreteniment amb un 8,5 i la restauració amb un 8,5.

Les persones visitants situen com a característiques més positives de Barcelona que és una ciutat per passejar, per anar de compres, i que el trànsit és ordenat. I com a qüestions més negatives, que els preus són massa elevats en relació amb la qualitat, i que hi ha massificació en les zones i monuments turístics.

Perfil dels turistes.

Valoració de diversos aspectes de la ciutat (escala 0 a 10)

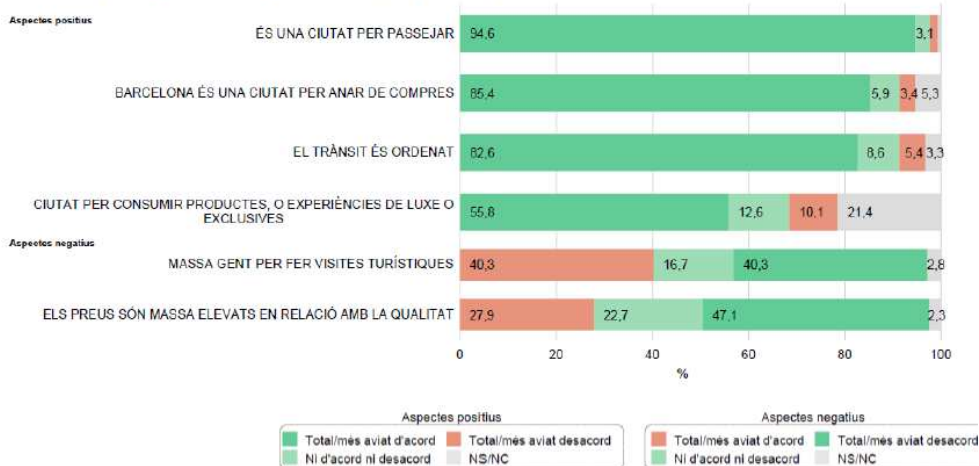
	Total		
	2014	2015	2016
ARQUITECTURA	8,8	9,1	9,1
CULTURA	8,5	8,8	8,7
BARCELONA EN GENERAL	8,4	8,6	8,7
ENTRETENIMENT	8,3	8,5	8,5
RESTAURACIÓ (BARS I RESTAURANTS)	-	8,2	8,4
CARÀCTER I AMABILITAT	8,2	8,3	8,4
TRANSPORT PÚBLIC	8,3	8,4	8,3
INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT	8,2	8,3	8,3
COMERÇOS	7,8	8,2	8,2
SEGURETAT CIUTADANA	7,9	8,1	8,2
HORARIS COMERCIALS	-	8,1	8,1
HOTEL, ALLOTJAMENTS	7,8	8,0	8,0
INFORMACIÓ I OFICINES DE TURISME	-	8,2	8,0
SENYALITZACIÓ I ACCÉS AL MUNICIPI	-	8,0	7,9
PLATGES DE BARCELONA	7,7	7,9	7,8
NETEJA EN GENERAL	7,6	7,9	7,8
ACCESIBLE PER A LES PERSONES AMB DIFICULTATS PER MOURE'S	7,6	7,8	7,6
QUALITAT DE L'AIRE	7,2	7,6	7,5
NIVELL DE SOROLL	6,8	6,8	7,0

N → Total turistes: 6.032

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Perfil dels turistes.

Acord amb alguns aspectes de Barcelona

N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

A.13.ACCESSIBILITAT

Turisme per a tothom

Al llarg del segon semestre del 2016 es va realitzar el Diagnòstic de l'Accessibilitat de l'oferta turística de la ciutat, un estudi de diversos establiments hotelers, restauració, museus, teatres, platges, i punts d'interès turístic de districtes, realitzat per IMPD, juntament amb la Direcció de Turisme i Turisme Barcelona, amb PREDIF i ECOM.

Han estat més de 400 recursos analitzats amb l'objectiu d'oferir, tant a ciutadans de la ciutat com visitants amb alguna discapacitat o amb necessitats especials, informació de qualitat quant a l'accessibilitat. També es pretenia sensibilitzar a professionals i empreses del sector turístic de la ciutat sobre les mancances existents quant a accessibilitat i inclusivitat dels seus establiments, així com informar sobre possibles accions de millora a desenvolupar.

A nivell de museus i teatres s'han fet millores d'adaptacions a diverses col·leccions. L'IMPD ha fet promoció de l'accessibilitat a la cultura i ha treballat per a la programació de sessions de teatre amb diferents mesures d'accessibilitat (servei d'acompanyament, audiodescripció en directe, programes de mà en Braille i/o lletra ampliada, subtítolació, visites tàctils a l'escenografia, maqueta tàctil de l'escenografia, localitats amb anell magnètic).

Cal destacar les actuacions següents:

Teatre Lliure Montjuïc: Seguiment de la incorporació de les mesures d'accessibilitat en quatre espectacles accessibles.

Festival Grec: Assessorament i seguiment per a la programació de tres espectacles accessibles. Revisió de l'estat de l'accessibilitat física i comunicativa dels espais escènics inclosos en la programació del festival i assessorament als teatres sobre l'eliminació de barreres arquitectòniques.

Gran Teatre del Liceu: Assessorament per l'activitat Liceu a la Fresca.

Projecte de teatre infantil accessible: Elaboració i difusió d'un vídeo sobre el projecte, valorat com a bona pràctica per l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'Ajuntament de Barcelona.

Sant Andreu Teatre: Dos espectacles infantils amb mesures d'accessibilitat.

Centres Cívics: Suport a la programació d'espectacles de teatre accessible al Centre Cívic Cotxeres Borrell, Centre Cívic Urgell, Centre Cívic de les Corts. També s'ha donat suport a la programació d'espectacles de dansa al Casal de Joves Palau Alòs i al Casal de Barri, Espai Putget.

Altres: Col·laboració en les activitats de Circ Corts (Les Corts) i suport a la programació d'espectacles inclusivius de dansa (La Caldera i Asociación Kiakahart) i de circ (Compañía Cronopis).

Manual d'exposicions Accessibles: Aprovació per part de la comissió de participació d'entitats del Manual sobre exposicions accessibles, elaborat conjuntament amb l'ICUB.

Museu del Disseny HUB: Exposició temporal sobre fotografia de moda "Distinció" al Museu del Disseny amb mesura d'accessibilitat comunicativa: plànol d'orientació en relleu, mostra de fotografies en relleu, dispositius d'audiodescripció de les fotografies seleccionades, textos de sala i cartells en Braille, visites descriptives.

Museu de les Cultures del Món: Projecte pilot de millora de l'accessibilitat als continguts per a les persones amb discapacitat visual, que ha tingut com a resultat la incorporació de dotze peces tàctils. També s'ha fet formació sobre com dissenyar i dinamitzar visites accessibles.

Museu Etnològic: Maqueta tàctil de l'edifici i l'entorn, anell magnètic portàtil, reproduccions tàctils en tots els àmbits expositius, espai tàctil amb peces representatives de la nova exposició permanent. Formació al personal d'atenció al públic. Cessió d'una cadira omnidireccional.

Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA): Seguiment del Pla de millora de l'accessibilitat i presentació als col·lectius de persones amb diversitat funcional visual i auditiva. Incorporació de dotze peces tàctils. Formació del personal dels serveis educatius.

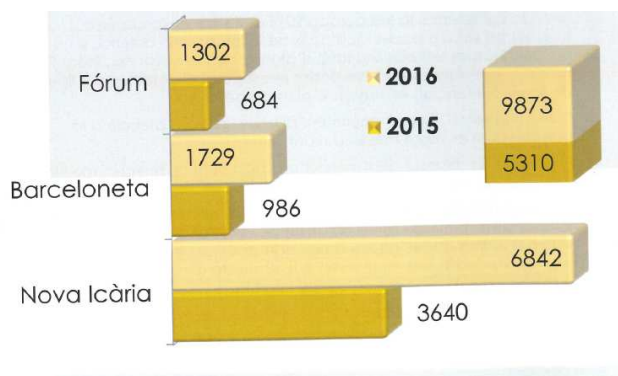
En relació al transport a la ciutat, cal dir que al desembre del 2016 són 140 estacions de metro adaptades de 154.

Platges accessibles

A Barcelona funciona el servei de bany a persones amb mobilitat reduïda, servei i acompanyament al bany i servei d'atenció a la persona. Al 2016 s'ha disposat d'un monitor en cada punt de servei i 5 monitors extres, cosa que suposa una millora qualitativa en el servei prestat.

Les dades de les que disposem indiquen un augment del 86% d'activitat en aquest servei (4563 més) respecte la temporada anterior i s'atribueix a la bona temporada de bany del 2016 (9873 usuaris sobre 5310 de l'estiu passat).

S'observa com la platja del Fòrum quasi ha doblat l'activitat, ja que ha realitzat 1302 assistències al bany front les 684 del 2015, resultant un 90% més (618), més de 500 realitzades en els mesos de juliol i agost (545 i 528 respectivament), 192 en el mes de setembre i 37 en el mes de juny

La platja de Nova Icària augmenta en un 88% (que son 3202 assistències més 86842 sobre 3640), només en el mes d'agost ja s'han realitzat 1308 atencions més (2793 sobre 1485), en creixement tenim a continuació el mes de setembre amb 1171 assistències al bany més (1429 sobre 258), el mes de juliol amb 2267 sobre 1418 (849 més) i el mes de juny que ha estat per sota de l'any passat amb 353 sobre 479 (126 menys).

I finalment la platja de la Barceloneta incrementa en un 75% la seva activitat comportant 743 atencions més (1729 sobre 986). El mes d'agost també ha tingut el seu punt més alt en creixement amb 417 atencions més i 226 més en el mes de juliol, 137 més en setembre i al juny un descens de 37 atencions.

Clarament tenim que el 68% de l'activitat és atenció a la persona (6687 atencions) i el 32% restant és pròpiament banys a l'aigua amb persones de mobilitat reduïda (3186). A Nova Icària s'han dut a terme en total 2234 banys a l'aigua, el 70% del total, a Barceloneta el 17% (527) i al Fòrum el 13% restant (425).

Al juny, a l'iniciar-se la temporada es van registrar 137 banys, dels que 99 pertanyen a Nova Icària, 24 a Barceloneta i 14 al Fòrum. El mes d'agost ha destacat entre els altres amb la màxima afluència del servei amb 1280 banys realitzats i 1224 en el mes de juliol. A Nova Icària s'ha dut a terme 898 banys al agost i 794 al juliol del general. El mes de setembre amb la bona climatologia ha seguit amb 545 banys dels quals 443 han estat a Nova Icària, seguit de 58 a Barceloneta i 44 al Fòrum.

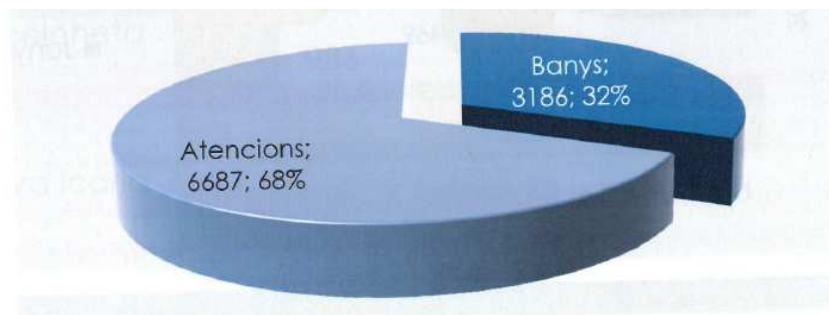
Les atencions a la persona obtenen un resultat similar, Nova Icària aglutina el 69% d'aquesta activitat (4608), Barceloneta el 18% amb 1202 assistències i Fòrum amb un 13% arriba a les 877 atencions a la persona.

Destaca igualment el mes d'agost amb 2786 serveis realitzats, juliol amb 2283, setembre presenta 1289 i el mes de juny 329.

Nova Icària ha fet 1895 atencions al agost i 1473 al juliol, al setembre no arriba al miler (986) i al juny 254 assistències la persona.

Barceloneta obté el seu màxim també en el mes d'agost amb 527 atencions, juliol 468, al setembre només 155 i al juny 52.

Fòrum a l'igual que la resta de punts de bany culmina el mes d'agost amb 364 assistències, al juliol 342 més, setembre 148 i finalment juny amb 23 atencions.

Oferta turística inclusiva

Cal destacar l'increment d'oferta d'activitats de la Festa Inclusiva de Gràcia, que ha fet un pas endavant, al 2016, per tal que tothom pugui participar i gaudir i ha ampliat el seu programa amb més 40 activitats en diferents espais que consoliden la voluntat de transversalitat de la festa inclusiva, on es destaca l'impacte positiu de les visites guiades per a persones amb discapacitat visual i auditiva, i les activitats organitzades per entitats de persones amb discapacitat del Districte.

S'ha realitzat visites àudio descrites per a persones amb discapacitat visual als carrers guarnits, organitzades per a grups reduïts amb la col·laboració d'entitats de persones amb discapacitat visual i les comissions de festa major dels carrers. Aquestes visites consisteixen a passejar pels carrers guarnits mentre un àudio descriptor explica i descriu l'ambient i la decoració dels carrers engalanats.

També s'han organitzat visites guiades per descobrir els decorats i itineraris adaptats sobre la història de Gràcia. Se n'ha muntat un on s'explica l'evolució de la festa al llarg dels anys amb servei d'interpretació amb llengua de signes i emissores FM per a persones amb discapacitat auditiva. Així, un total de 15 persones amb discapacitat visual han participat en aquesta proposta i 14 persones en la visita guiada al Refugi Antiaeri de la Plaça del Diamant, organitzada pel Taller d'Història de Gràcia. A la visita guiada per l'itinerari Històric també hi ha participat 18 persones, 8 de les quals amb discapacitat auditiva. En l'edició del 2016 de la Festa Major de Gràcia, el Districte ha revisat la col·locació dels sanitaris i la seva dimensió per tal d'adaptar-la a les necessitats dels espais i tenir una millor cobertura durant les festes. En total es van instal·lar 104 cabines sanitàries mòbils, un 10% més respecte l'any anterior, 17 d'elles adaptades per a persones amb diversitat funcional, repartides en 56 punts del barri.

Dimarts 27 de setembre de 2016 el regidor d'Empresa i Turisme, Agustí Colom, participà a l'itinerari per a grups amb diversitat funcional motriu, visual, auditiva o cognitiva Easy Walking Tours, on hi participa la Plataforma Representativa Estatal de Persones amb Discapacitat Física (Predif) i la Federació Catalana ECOM. L'objectiu d'aquest acte fou donar a conèixer a entitats socials de la discapacitat una acció de turisme accessible, coincidint amb el Dia Mundial del Turisme que l'Organització Mundial del Turisme (OMT) dedicava a

l'accessibilitat universal. És una ampliació de la ruta guiada Easy Walking Tours per a persones amb mobilitat reduïda.

D'altra banda, el Pla de turisme del districte de les Corts, que dona especial rellevància al turisme accessible i el potencia, presentà la realització d'una ruta de turisme accessible començant al mateix territori, al casc antic i priorititzant especialment els veïns, entitats i turistes de les Corts amb l'acompanyament d'un guia especialitzat en persones amb discapacitat i amb fulletons en Braille i un altre de lectura fàcil per explicar l'història de la plaça de la Concòrdia, Can Déu i Cristalleries Planell.

B. Desenvolupament social i econòmic de la destinació i la comunitat local

B.	DESENVOLUPAMENT SOCIAL I ECONÒMIC DE LA DESTINACIÓ I LA COMUNITAT LOCAL
B.1.	GESTIÓ RESPONSABLE EN L'AMBIT ECONÒMIC
B.2.	FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL
B.3.	GENERACIÓ D'OPORTUNITATS LABORALS EN EL SECTOR TURÍSTIC I FORMACIÓ PER AL SEU DESENVOLUPAMENT
B.4.	EINES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MATÈRIA DE TURISME I MEDICIÓ DE LA SATISFACCIÓ DE LA POBLACIÓ LOCAL
B.5.	ACCÉS DE LA POBLACIÓ ALS RECURSOS DE LA DESTINACIÓ
B.6.	POLÍTICA DE PREVENCIÓ DE L'EXPLOTACIÓ COMERCIAL, SEXUAL O DE QUALSEVOL ÍNDOLE
B.7.	FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

B.1.GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT ECONÒMIC

Monitoratge

[UrbanTUR](#), un instrument per al foment de la competitivitat de les ciutats espanyoles, va posar-se en marxa fa cinc anys com a Monitor de Competitivitat Turística que valora les millores pràctiques de les principals ciutats del país. Es tracta d'un informe que aporta informació rigorosa per reflexionar sobre les diverses polítiques que, preservant un entorn, valors i estil de vida local, poden impulsar de manera sostenible, la major productivitat turística i la millora continua de la seva competitivitat sustentada en els majors consensos socials i cooperació públic-privada.

La darrera edició d'UrbanTUR ha estat actualitzada, integrant en la seva estructura nous continguts i indicadors per mesurar el grau de compromís amb el que s'aborden en les principals ciutats espanyoles els diferents desafiaments que obre l'actual panorama turístic. Així s'han afegit als resultats d'UrbanTUR 2016, indicadors per mesurar:

- La gestió del creixement turístic en relació amb la capacitat de carga local.
- L'impuls de nous models de mobilitat urbana basada en sistemes de transport més relaxats.
- La inversió en tecnologia per gestionar la dimensió turística de la ciutat i la interrelació directa amb el turista, o les accions per revalorar el paper del turisme davant la societat.

Basant-se en tot això, la nova edició d'UrbanTUR té 62 indicadors, cinc més que en l'anterior de 2012. En aquesta mateixa línia de millorar, i responent a l'interès mostrat per altres ciutats per entrar a formar part de la segona edició, l'informe UrbanTUR 2016 revela en aquesta ocasió el posicionament turístic competitiu de 22 ciutats espanyoles (dos més que al 2012). Això és el resultat d'incorporar cinc noves ciutats, seguint per referendar la seva rellevància el mateix criteri anterior, basat en la informació de l'INE.

Barcelona és situa al capdamunt de la classificació, tant global, com en capacitat d'atracció en oci, en competitivitat de l'entorn urbà i vida local, en governança i gestió estratègica i en resultats econòmics i socials.

RANKING GLOBAL Y POR PILARES DE URBANTUR 2016.

	INDICADOR GLOBAL		CAPACIDAD DE ATRACCIÓN DE LA OFERTA PRODUCTOS DE OCIO		CAPACIDAD DE ATRACCIÓN DE LA OFERTA PRODUCTOS DE NEGOCIOS		CONDICIONANTES COMPETITIVOS DEL ENTORNO URBANO Y DE LA VIDA LOCAL		ACCESIBILIDAD Y MOVILIDAD		GOBERNANZA Y GESTIÓN ESTRATÉGICA		DESEMPEÑO, RESULTADOS ECONÓMICOS Y SOCIALES	
	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100	RANKING	MEDIA=100
Barcelona	1	145,8	1	165,9	2	152,1	1	120,8	2	135,1	1	141,3	1	164,5
Madrid	2	138,0	2	154,2	1	191,3	2	113,1	1	155,9	6	109,2	2	133,1
Valencia	3	108,2	3	110,6	3	103,3	11	101,3	6	104,4	2	118,4	8	101,0
San Sebastián	4	104,5	9	96,2	13	91,0	5	110,5	16	89,3	3	114,6	4	115,2
Málaga	5	103,0	8	96,5	7	94,0	12	100,9	4	110,8	5	109,6	11	99,6
Sevilla	6	102,2	4	107,0	4	100,1	7	105,6	8	102,0	10	98,7	7	103,1
Palma de Mallorca	7	101,5	10	95,9	8	93,0	15	95,8	3	121,0	17	89,5	3	126,1
Bilbao	8	99,2	11	93,8	5	99,7	3	112,5	11	96,7	15	93,5	6	104,5
Santiago de Compostela	9	96,4	6	99,3	20	89,1	4	112,0	15	89,6	11	98,6	16	87,7
Gijón	10	96,3	18	86,2	17	90,0	14	99,7	21	84,2	4	112,9	14	87,9
Las Palmas de Gran Canaria	11	96,2	13	90,7	12	91,2	22	81,4	5	110,7	13	94,9	5	109,3
Valladolid	12	95,6	20	85,8	10	92,2	18	90,2	12	95,2	7	109,1	15	87,8
Zaragoza	13	95,5	16	89,4	6	96,8	13	100,8	9	100,8	9	98,9	20	82,8
Córdoba	14	95,3	7	96,6	15	90,2	8	102,9	7	102,3	16	93,4	13	88,5
Santander	15	95,2	21	85,5	18	89,9	6	106,1	13	91,6	12	96,8	10	99,7
Granada	16	91,6	5	106,2	11	91,3	17	93,8	18	86,3	20	85,3	12	93,3
Salamanca	17	91,5	15	89,9	16	90,1	9	102,7	22	84,0	14	94,8	19	83,9
Alicante	18	91,3	12	93,3	19	89,7	21	81,8	10	98,3	18	87,6	9	100,7
Murcia	19	89,5	19	85,9	9	92,3	20	84,9	20	84,8	8	100,5	22	77,4
La Coruña	20	88,8	14	90,3	14	90,9	10	101,6	17	89,2	22	81,3	17	86,8
Burgos	21	87,7	17	86,3	21	88,5	16	95,4	14	90,0	19	85,7	21	82,1
León	22	85,8	22	85,0	22	87,0	19	87,5	19	85,5	21	85,2	18	84,9

B.1.GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT ECONÒMIC

L'informe sobre activitat turística

L'[Informe sobre Activitat Turística](#), elaborat per l'Ajuntament de Barcelona, mostra el creixement sostingut del sector en termes de facturació i ocupació del sector.

Continuen augmentant les pernoctacions als hotels de Barcelona. Durant l'any 2016 s'ha arribat als 19.547.867 pernoctacions, un 5,5% més que l'any 2015. I ho fan amb un ingrés mig per habitació ocupada de 113,69€, és a dir, un 11,6% més que l'any anterior.

També continuen augmentant els passatgers de l'aeroport (44.154.693 viatgers, un 11,2% més) i els creueristes que arriben al Port (2.683.580, un 5,6% més).

Respecte el perfil mig del visitant, és el d'una persona de 36 anys que ve per vacances i que ja havia estat a Barcelona. Fa una despesa mitjana d'allotjament de 60€ i una despesa extrahotelera de 352,2€ de mitjana.

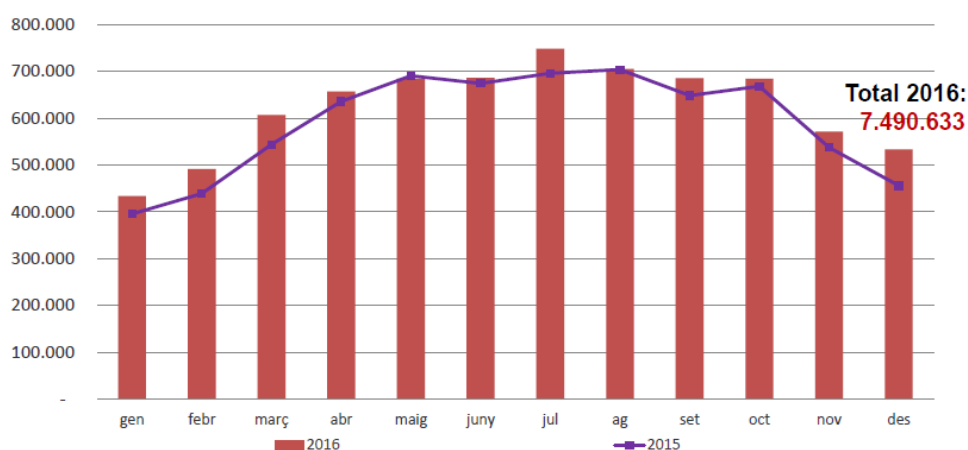
El 44% dels turistes prové de la Unió Europea, el 35% de la resta del món, i el 21%, d'Espanya. Entre els estrangers, destaquen els britànics (8,96%), els estatunidencs (8,41%), els francesos (8,39%), els italians (6,38%) i els alemanys (5,95%).

L'any 2016, estaven registrats 410 hotels a Barcelona, 15 més que a l'any 2015. Dels establiments d'allotjament turístic de la ciutat, el 92% són HUT, el 7% establiments hotelers, i l'1% albergs. Respecte les places d'allotjament, el 50% són d'establiments hotelers, el 40% HUT, el 6% albergs i el 4% residències.

L'Eixample, amb el 37,3% de les places d'allotjaments turístics, és el districte amb un volum més gran, seguit de Ciutat Vella, amb el 17,6%, i Sant Martí, amb el 14,3%.

Balanç activitat turística.

Turistes en establiments hotelers

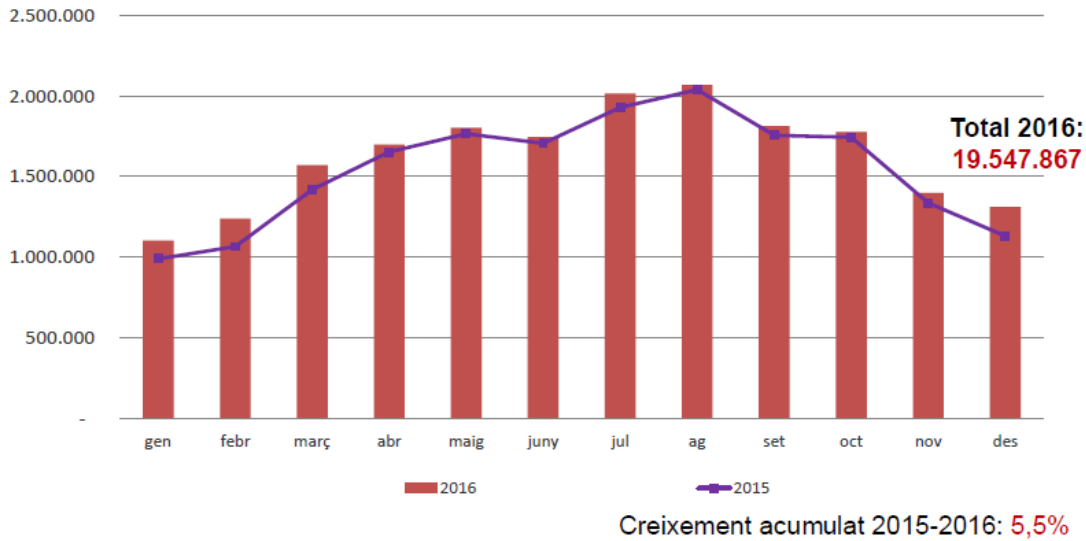

Creixement acumulat 2015-2016: 5,6%

Font:INE

Balanç activitat turística.

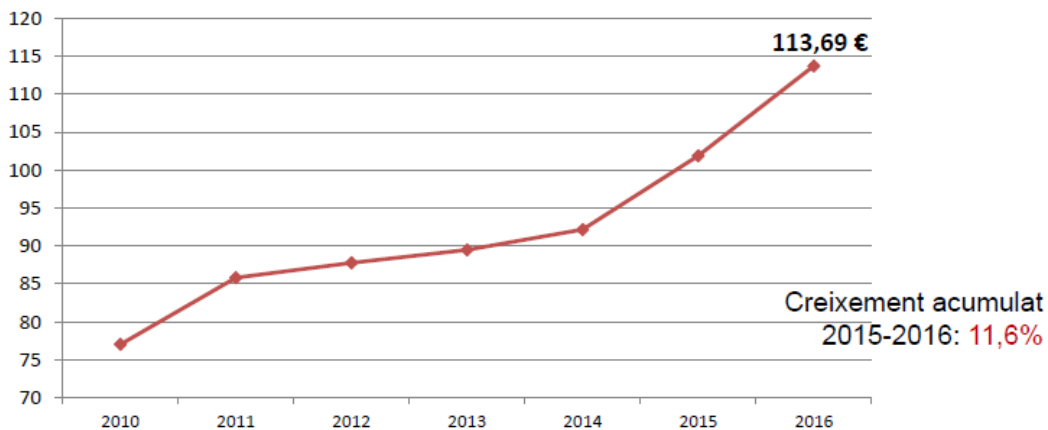
Pernoctacions en establiments hotelers

Font: INE

Balanç activitat turística.

Ingrés mig per habitació ocupada – Evolució del REVPAR en establiments hotelers (€)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
REVPAR (€)	77,04	85,82	87,78	89,48	92,15	101,87	113,69

Font: Gremi d'Hotels de Barcelona i Turisme de Barcelona

Balanç activitat turística.

Visitants als principals llocs d'interès

	2016	2015	% Variació 2015-2016
1 Basílica de la Sagrada Família	4.561.848	3.722.540	22,5%
2 Park Güell (Zona Regulada)	2.958.901	2.761.436	7,2%
3 Museu FC Barcelona	1.947.014	1.785.903	9,0%
4 L'Aquàrium de Barcelona	1.587.828	1.549.480	2,5%
5 El Born Centre Cultural	1.306.230	1.486.228	-12,1%
6 Poble Espanyol de Barcelona	1.299.376	1.221.647	6,4%
7 La Pedrera	1.207.087	990.112	21,9%
8 Parc Zoològic de Barcelona	965.292	1.004.069	-3,9%
9 Museu Picasso	954.895	1.008.125	-5,3%
10 Casa Batlló	SD	992.126	SD

SD: Sense dades disponibles

Font: ICUB

Perfil dels turistes.

Mitjana de despesa

Despesa	Turistes en hotels	Total turistes
Cost del viatge per persona (transport)	437,5 €	338,8 €
Cost de l'allotjament per persona i dia	101,5 €	60,7 €
Despesa extrahotelera per persona i nit	95,5 €	76,6 €

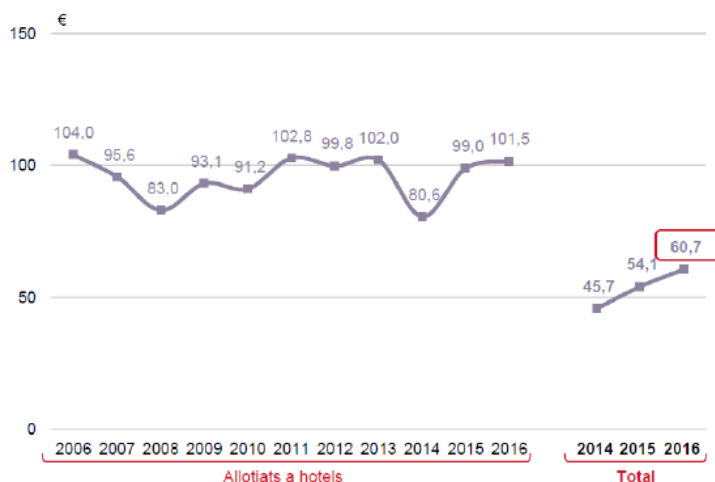
N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Perfil dels turistes.

Evolució despesa de l'allotjament per persona i dia

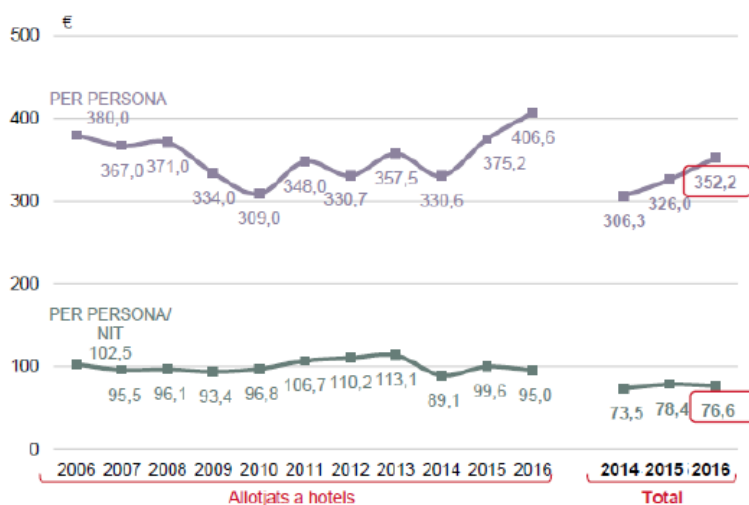

N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Perfil dels turistes.

Evolució despesa extrahotelera per persona i dia

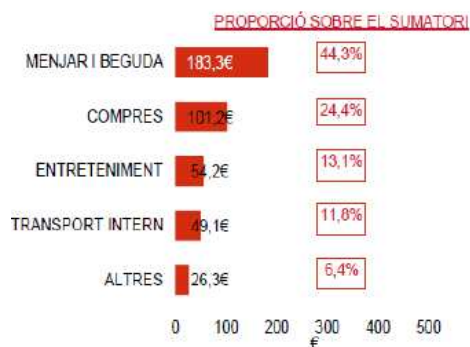
N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

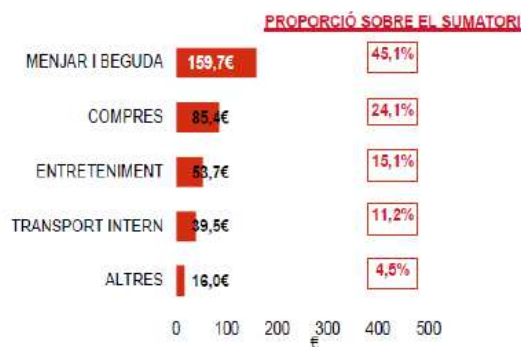
Perfil dels turistes.

Distribució de la despesa extrahotelera

Turistes en hotels:

Total turistes:

N → Total turistes: 6.032; Turistes en hotels: 3.421

Font: Enquesta de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Dades mercat laboral:

Salaris mitjans a Barcelona per sectors, 2015

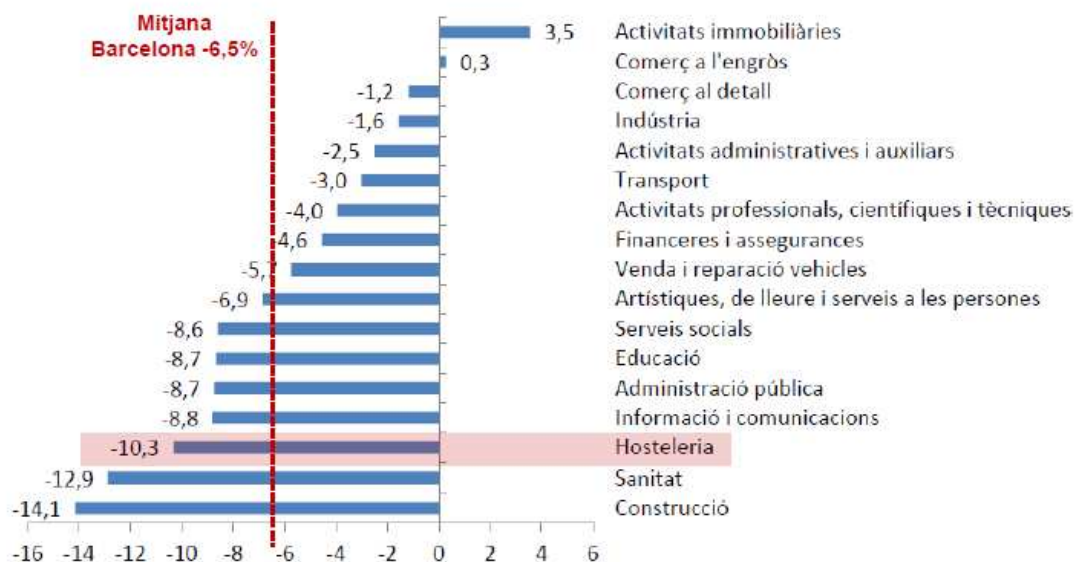
Seccions econòmiques CCAE-2009	TOTAL	Homes	Dones
TOTAL	28.861	32.615	25.191
Indústria	38.405	40.757	33.732
Construcció	25.529	25.274	...
Venda i reparació vehicles	27.800	29.168	...
Comerç a l'engròs	35.413	37.462	32.598
Comerç al detall	19.244	22.373	17.141
Transport	32.901	33.667	30.730
Hosteleria	14.944	15.360	14.349
Informació i comunicacions	34.956	35.858	33.258
Financeres i assegurances	55.682	68.040	42.167
Activitats immobiliàries	26.989	...	25.513
Activitats professionals, científiques i tècniques	31.319	37.781	26.351
Activitats administratives i auxiliars	21.586	26.951	17.165
Administració pública	34.205	37.823	31.742
Educació	25.043	26.900	23.987
Sanitat	35.087	43.682	31.848
Serveis socials	17.420	21.193	15.843
Artístiques, de lleure i serveis a les persones	19.212	21.984	16.960

El salari mitjà de la
branca d'hosteleria
és el 52% del
salari mitjà de la
ciutat

Font: Gabinet Tècnic de Programació. Ajuntament de Barcelona

Dades mercat laboral:

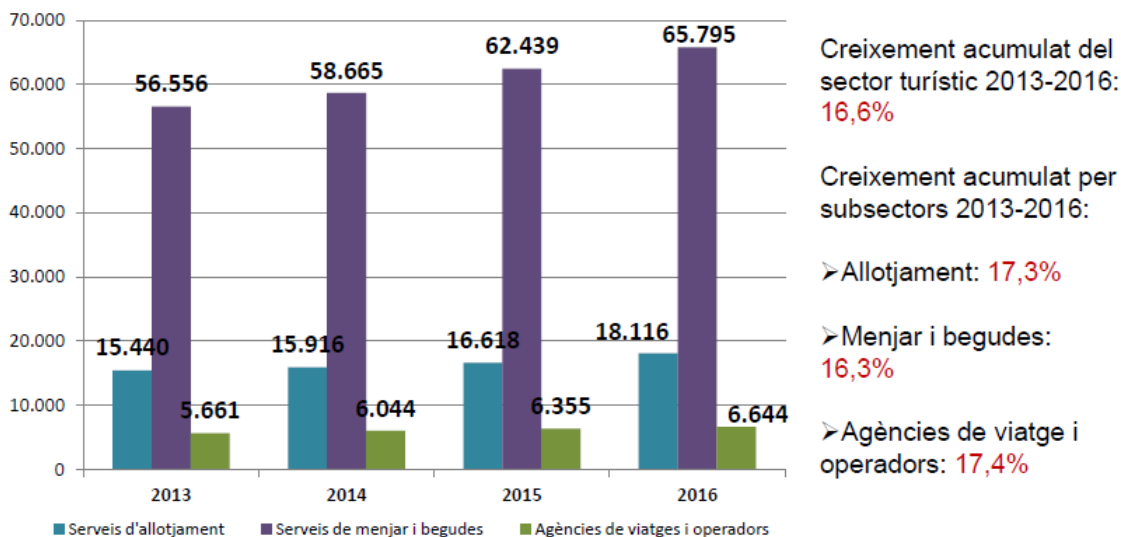
Taxa real dels salaris per sectors a Barcelona, 2010-2015 (%)

Font: Gabinet Tècnic de Programació. Ajuntament de Barcelona

Dades mercat laboral

Evolució dels afiliats del sector turístic a Barcelona (2013-2016)

Total afiliats = Treballadors dins del Règim General i Autònoms

Font: Servicio público de empleo estatal

B.1.GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT ECONÒMIC**Desenvolupament de proximitat**

Aquesta àrea de treball de Barcelona Activa s'emmarca en el punt 2 del Pla d'Actuació Municipal 2016-19 –Barcelona amb empena per una economia plural– i té per objectius la promoció de l'activitat econòmica en clau de proximitat alhora que, a través de la seva activitat, cerca el reequilibri entre territoris. Per assolir aquests objectius, s'impulsen accions de promoció de l'economia plural des de i per als territoris, al mateix temps que s'acosten els serveis de Barcelona Activa als territoris i es contribueix a fer-los més propers i adaptables a la ciutadania. En la mateixa línia, també vetlla per la imbricació de Barcelona Activa a les estructures de governança dels territoris tot promovent l'alineació i la coordinació dels actors que hi operen.

Per tal d'unificar l'estratègia de desenvolupament socioeconòmic als districtes i alinear els actors implicats, es fan servir els Plans de Desenvolupament de Districte (PDE), fulls de ruta de cada districte en què es descriuen les línies estratègiques i les mesures en matèria de desenvolupament local que cal assolir en els propers cinc anys amb l'objectiu de generar activitat econòmica de manera equilibrada, sostenible i arrelada al territori, que contribueixi a satisfer les necessitats dels veïns i veïnes. El juliol del 2016 es va aprovar el primer PDE, el de Ciutat Vella, i al llarg del 2016 s'han començat els processos d'elaboració dels 5 restants que corresponen als districtes de Nou Barris, Sants-Montjuïc, Sant Andreu, Sant Martí i Horta-Guinardó. Aquests districtes han estat els primers d'articular els seus Plans de Desenvolupament perquè tenen indicadors socioeconòmics per sota de la mitjana de la ciutat.

Al mes de juliol es va presentar el [Pla de Desenvolupament de Ciutat Vella 2016-2021](#) (PDE CV), el full de ruta per a la dinamització i la transformació socioeconòmica del districte en els propers cinc anys. Els objectius fonamentals del PDE de Ciutat Vella són revertir el monocultiu econòmic del turisme, la restauració i l'oci nocturn; fer front a la gentrificació (desplaçament dels veïns i veïnes de rendes més baixes, que són substituïts i substituïdes per una població de rendes més altes) que pateix el territori, combatre la precarització i la vulneració de drets laborals i fer front a l'elevat índex d'atur, especialment juvenil, i al creixement de les desigualtats.

Per això, el PDE CV consta de 15 línies estratègiques i 57 mesures, elaborades a partir del procés participatiu del Pla d'Actuació de Districte (PAD) i el Pla d'Actuació Municipal (PAM) i en diàleg amb el teixit comunitari, veïnal i empresarial del districte en 5 sessions de treball específiques i una desena d'entrevistes específiques. En total, al voltant de 85 persones han participat en diferents espais d'elaboració del PDE CV.

Les principals accions dutes a terme han estat: l'elaboració d'una guia de recomanacions per afavorir el retorn social d'aquesta despesa; projecte de definició d'un espai de promoció i defensa dels drets laborals a Ciutat Vella; projecte d'identificació i promoció de les bones pràctiques en matèria laboral, social i ambiental dels operadors turístics i de la restauració i l'oci nocturn a Ciutat Vella; finançament i suport del projecte formatiu i comunitari Km0 del Raval.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**Barcelona Activa**

Una de les principals prioritats del govern municipal és la lluita contra l'atur i la precarietat laboral. L'emprenedoria és una de les primeres activitats econòmiques i de generació d'ocupació de la ciutat que pot ser una opció per a molts ciutadans. L'Ajuntament de Barcelona, en el marc de la reorientació de Barcelona Activa, amplia la perspectiva de l'emprenedoria i la responsabilitat social empresarial amb l'objectiu de transformació cap a una economia plural i social que reverteixi la desigualtat existent a la ciutat. A més, s'incorpora la perspectiva de gènere, tenint en compte l'especificat de les dones en totes les polítiques laborals i empresarials.

Barcelona Activa, ofereix un ampli ventall de serveis per convertir una idea de negoci en una empresa viable. L'agència municipal de desenvolupament local dóna suport i impuls, a través d'accions d'acompanyament a la creació d'empreses, la iniciativa emprenedora i l'ocupació, als projectes que necessiten del suport públic per afavorir emprenedors col·lectius que siguin sostenibles i compatibles amb una ciutat habitable, en la línia del paper que ha de tenir Barcelona Activa per contribuir en una transició econòmica a la ciutat de Barcelona.

Al Centre de Recursos per Emprendre, les persones emprenedores tenen a la seva disposició un equip de tècnics i tècniques experts en l'acompanyament a la creació d'empreses que ofereixen assessorament en el procés de creació, proporcionant suport i tutela en l'elaboració del pla d'empresa, en la recerca de finançament i en l'estudi de viabilitat del projecte. Els sectors econòmics dels projectes que passen pel Centre de Recursos més representatius són el del comerç, el de la cultura, el turisme i l'oci i els serveis a les persones i la producció creativa.

Quant a la capacitació i formació professional, Barcelona Activa ha atès 3.532 persones, que han participat en cursos de formació ocupacional. Entre aquestes persones, 1.010 persones en situació d'atur de llarga durada han rebut formació professionalitzadora a través del programa Pla de Xoc contra l'Atur de Molt Llarga Durada i més de 9.000 joves menors de 30 anys han estat atesos a través dels diferents serveis i programes per a l'ocupació.

Des de Barcelona Activa s'actua com a agent dinamitzador del sector de la formació a la ciutat, tant a través de l'oferta pròpia com amb acords de col·laboració amb actors privats del sector. En aquest sentit, s'ha treballat amb vora 150 proveïdors diferents, amb els quals es configura l'oferta formativa que cada any Barcelona Activa posa a disposició dels seus usuaris i usuàries. Aquesta oferta sovint té un efecte de prescripció cap al mercat de la formació, obrint el coneixement a aquells ciutadans i ciutadanes que posteriorment vulguin ampliar la seva capacitació. D'altra banda, també s'estableixen acords i col·laboracions amb altres entitats dels àmbits de la promoció econòmica local, l'ocupació, les TIC, etc., per tal de participar en projectes que permetin la millora de les competències dels ciutadans i ciutadanes, per ser més competitius en el mercat laboral i professional.

Finalment, cal destacar la sisena edició del saló BizBarcelona, que va tancar les portes amb un 12% més de visitants que l'any anterior: 13.890 persones. Més enllà de la presència d'emprenedors d'èxit i de noms destacats del sector de l'economia social, els autèntics protagonistes van ser els petits empresaris anònims que buscaven finançament o noves vies per potenciar el seu negoci. Hi va haver més de 2.000 contactes entre emprenedors i inversors.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**Càtedra de turisme, hoteleria i gastronomia de Barcelona**

La Càtedra de Turisme, Hoteleria i Gastronomia (THG) CETT-UB està impulsada pel CETT, la Fundació Gaspar Espuña-CETT, la Universitat de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, i s'ha convertit en la primera d'aquestes característiques a Barcelona i a l'Estat espanyol. El principal repte és esdevenir un model internacional de referència en la col·laboració entre la Universitat, l'Administració i el sector privat per a la millora i l'evolució del turisme, l'hoteleria i la gastronomia, i aconseguir el lideratge pel que fa a la generació, divulgació i transferència de coneixement.

Entre els quatre àmbits d'actuació de la Càtedra (coneixement, recerca i transferència; ponts universitat-empresa; diàleg social; i cooperació internacional), en destaca al 2016 la generació, promoció i divulgació de coneixement mitjançant el desenvolupament de recerca aplicada en els diversos camps del turisme.

Una de les primeres actuacions de la Càtedra ha estat la participació activa en la creació i el desenvolupament de la primera xarxa temàtica sobre el binomi "turisme responsable i ciutats educadores" en el marc de la Red Estatal de Ciudades Educadoras (RECE), projecte liderat per l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta xarxa innovadora i pionera ha de posar les bases per facilitar una millor integració i adaptació del turisme en l'entorn urbà, amb una mirada educativa, tant des del punt de vista social, com cultural, ambiental i econòmic. La ciutat educadora i el turisme tenen un nexu en l'espai públic urbà que, a mode d'àgora, integra dues realitats que s'enriqueixen entre si, compartint identitats, idees i vivències.

La xarxa "Ciutat Educadora i Turisme Responsable", que es va reunir per primera vegada l'abril de 2016 a Barcelona, és una xarxa de treball on hi són implicades 15 ciutats espanyoles, i concretament els seus tècnics de turisme, educació, cultura i/o medi ambient. Els seus principals objectius són debatre, reflexionar i crear un nou corpus teòric sobre com el fenomen turístic afecta la ciutadania resident d'una destinació; i, com aprendre a conviure amb el turisme; quines bones pràctiques es poden dur a terme per millorar les sinèrgies que s'estableixen entre la ciutadania resident i la ciutadania temporal.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**FuTurisme, programa d'emprenedoria turística**

FuTurisme, un programa de formació a mida per a la creació d'empreses innovadores que aprofiten les potencialitats del sector per generar activitat econòmica a la ciutat. És una iniciativa conjunta de Barcelona Activa, el Gremi d'Hotels de Barcelona, la Diputació de Barcelona i Deloitte.

En total, es van rebre més de 60 candidatures, entre les quals es van seleccionar els 19 projectes participants relacionats, majoritàriament, amb activitats d'experiències turístiques, aplicacions mòbils i serveis a les persones.

Es tracta tant de projectes que neixen amb vocació local, com també d'àmbit internacional, que posen en valor tradicions representatives del caràcter de la ciutat, i que contribueixen, d'alguna manera, a dinamitzar el sector, descentralitzar el turisme i conviden a conèixer una nova mirada de la ciutat, tant per les persones residents com les visitants.

UnSheeping, que ha resultat guanyadora de la primera edició, ha rebut un premi de 12.000 euros per facilitar la posada en marxa de l'empresa. És una aplicació que revoluciona el model de comercialització hotelera perquè permet als viatgers reduir la factura de la seva estada d'hotel en funció de la despesa que realitzi en restaurants, museus, transport o comerços de la ciutat. Un cop l'usuari es descarrega l'aplicació, rep una guia turística amb el detall dels establiments adscrits amb descomptes pensats per als turistes. Està disponible, de moment, a Barcelona i es troba en procés d'expansió a altres ciutats com ara Madrid, París, Londres, Roma, Milà, Amsterdam, Shanghai i Nova York. A més, es preveu que en els propers vuit anys estigui implementada a més de cent ciutats d'arreu. D'aquesta manera, Barcelona es converteix en la primera ciutat del món on es podrà aconseguir l'estada d'hotel gratis.

Cap a Mar ha estat reconeguda com a primera finalista i ha rebut un premi valorat en 6.000 euros. El projecte busca recuperar i divulgar la cultura del mar a Barcelona a través d'itineraris, tallers, degustacions o experiències de pesca sostenible. Per exemple, es pot ser pescador per un dia, tastar o emportar-se el peix fresc de la barca cap a casa o assistir a xerrades per conèixer els secrets de l'ofici de la mà de pescadors. Es dissenyen propostes a mida per a famílies, grups d'amics o empreses, entre d'altres.

Spinatura, com a segona finalista del premi FuTurisme 2016, ha rebut 3.000 euros. És una agència de viatges en bicicleta de muntanya. Organitza rutes guiades tant pels voltants de la ciutat, com per Catalunya, Espanya, Europa i Àfrica. Tenen durades diferents i estan adaptats per a diferents nivells. A més, també s'ofereix assessorament individual sobre el rendiment tècnic-esportiu.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**FuturImpact**

Al 2016, neix FuTUR Impact, la primera acceleradora de projectes de turisme responsable a Barcelona. Es tracta d'una iniciativa conjunta de Ship2B, Barcelona Activa, la Diputació de Barcelona, Catalonia Hotels & Resort, l'Agència Catalana de Turisme, l'Observatori de Turisme Responsable de la Universitat Ramon Llull i el Gremi d'Hotels de Barcelona. L'objectiu és impulsar nous models turístics més sostenibles que afavoreixin la integració de col·lectius vulnerables i contribueixin a fer front als principals reptes socials del país.

S'adreça a startups del sector turístic amb un alt impacte social i/o ambiental que tenen un model de negoci rentable i amb potencial de creixement. Per seleccionar els participants es té en compte que el projecte tingui un component innovador i disruptiu en el sector i que sigui escalable. El programa s'estructura en dues fases. La primera per accelerar el go to market, validar tant el model de negoci com el pla comercial i aconseguir mètriques per aixecar finançament. Mentre que, durant la segona es treballa l'estratègia de finançament i inversió. A més, un cop els projectes estan preparats per accedir a finançament, es presenten al vehicle de coinversió de Ship2B, que disposa de més d'1 milió d'euros, i a la comunitat inversora per tal de tancar la ronda.

FuTUR Impact combina tallers presencials, sessions de mentoring amb experts per validar l'estratègia comercial i de finançament de les startup i accions de suport per establir aliances estratègiques. Les empreses seleccionades s'instal·len a l'm-startupbarcelona, el primer espai de la ciutat que acull acceleradores d'empreses i les empreses accelerades. En total, s'han rebut més de setanta sol·licituds entre les que s'han seleccionats Arrèlia, Natura Local i Omnirooms, les tres empreses que han participat a la primera edició de FuTUR Impact. Són projectes de recent creació, d'entre un i tres anys de vida, vinculats a l'àmbit del turisme responsable i accessible.

Arrèlia és un portal de venda d'experiències ecoturístiques per espais naturals d'arreu de Catalunya organitzades per entitats sense ànim de lucre que es dediquen a la conservació ambiental. Tot i que el potencial client és el públic local, principalment resident a zones metropolitanes, aquesta modalitat de turisme responsable amb l'entorn també desperta l'interès sobretot del públic holandès, anglès i alemany. Les propostes d'activitat impliquen a diversos actors locals, tant a les entitats ambientals, com a empreses de serveis d'oci, allotjaments turístics o restaurants de la zona. D'aquesta manera s'afavoreix l'economia local i el desenvolupament rural sostenible.

Omnirooms és un portal de reserva d'habitacions accessibles per a persones en cadires de rodes en allotjaments turístics. Fins al moment, no era possible fer una operació com aquesta en cap altre metacercador de viatges i, a través d'aquest web, es pot gestionar online i al moment la contractació sense necessitat de fer cap comprovació i esperar resposta per part de l'hotel.

Natura Local ha creat una plataforma on els municipis catalans poden promocionar punts d'interès turístic i oferir propostes d'itineraris autoguiats per conèixer el patrimoni cultural, etnològic i natural de diferents destinacions. Es tracta de rutes que es poden fer a peu o en bicicleta i són de dificultat variable per a que siguin el més accessibles possible. Es tracta d'un projecte amb una triple vessant: social, des del punt de vista que es converteix en una comunitat de membres que comparteixen interessos; local, ja que permet promocionar el patrimoni dels pobles i municipis del territori en clau de proximitat; i, media, ja que posa a disposició eines tecnològiques per disminuir l'impacte del turisme en l'entorn.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**Online English for taxi drivers**

El curs *Online English for Taxi Drivers* és fruit d'un conveni entre l'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa, l'Institut Metropolità del Taxi (IMET) i el Consorci de Turisme de Barcelona i està adreçat al col·lectiu de taxistes en actiu de Barcelona i de l'àrea Metropolitana.

Es tracta d'un curs tipus MOOC (Massive Open Online Course), totalment gratuït, amb l'objectiu de facilitar l'aprenentatge i l'adquisició d'eines bàsiques de comunicació en anglès, imprescindibles en una ciutat on es mouen gairebé vuit milions de turistes l'any, molts d'ells de parla anglesa. La iniciativa també va impulsar la incorporació de les noves tecnologies a l'entorn del taxi i millora les seves capacitats tecnològiques, a través d'una formació innovadora i de qualitat.

Aquest projecte es va dur a terme en dues fases de sis setmanes. La primera fase pilot va començar el dia 1 de febrer amb 250 participants inscrits (100% de les places disponibles) dels quals van iniciar el curs 150. El curs es va estructurar en 5 mòduls amb continguts desenvolupats per treballar situacions reals a la feina, per exemple com demanar una destinació, fer un cobrament, explicar com arribar a una adreça o indicar el que s'ha de fer en cas de robatori, etc. Del total de participants que van començar el curs, van finalitzar els 5 mòduls un 30%. La resta de participants van treballar part dels continguts de la plataforma.

La segona fase que va començar el 18 d'abril, es va obrir a tot el col·lectiu de taxistes (uns 13.000) i es van escriure 300 participants. Aquesta fase va finalitzar el 31 de maig i la van iniciar 149 participants dels quals 63 van completar els 5 mòduls i la resta van treballar part dels continguts. El rati de finalització del curs va ser del 42%, quan la mitjana de finalització de MOOC's oberts, segons dades de l'empresa HOMUORK, és del 10%.

El consum del curs és el següent: 60% mòbil, 18% tauletes i 22% PC.

Aquest projecte està finançat amb el Fons de Foment del Turisme, provinent de la recaptació a Barcelona de l'impost sobre estades en establiments turístics.

Al final de cada bloc hi ha una activitat pràctica, l'objectiu de la qual és desenvolupar, de manera dinàmica i entretinguda, eines de comunicació en situacions reals – mitjançant *role plays* – amb clients de llengua anglesa. D'aquesta manera, els diàlegs giren a l'entorn d'aspectes com el trànsit, el pagament del servei, la climatologia, la pèrdua d'un objecte, com trobar una adreça o aspectes culturals bàsics de la ciutat.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL

Atenció a col·lectius amb necessitats especials

L'Ajuntament de Barcelona conjuntament amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, treballa des de fa anys per garantir que la ciutat sigui accessible per a qualsevol persona, independentment de les seves capacitats. Aquest treball s'ha concretat en un salt endavant en matèria d'accessibilitat física, amb la millora substancial de l'espai públic, equipaments i transports, fins al punt que Barcelona és avui una de les ciutats més accessibles d'Europa. Aquesta realitat és la que ha fet possible que Barcelona sigui una destinació comercial i turística pel col·lectiu de persones amb diversitat funcional. Així doncs, l'accessibilitat ha de ser un element fonamental de tota política de comerç i turisme responsable i sostenible.

Conceptes com turisme per a tothom, igualtat d'oportunitats, disseny universal, cadena d'accessibilitat, productes de suport han de començar a formar part del dia a dia del sector turístic, hotelier i sector comercial en tant que totes les persones, han de poder gaudir del seu temps d'oci i participar de l'experiència turística, l'oferta de comerç de proximitat, l'ús dels productes, serveis, entorns i destinacions de forma independent, segura i amb dignitat.

Dins del projecte de l'Espai d'Inclusió del Districte de les Corts i en el marc del Pla de Turisme i Comerç del Districte de les Corts, es dissenyà unes accions formatives adreçades al personal del sector comercial amb l'objectiu de sensibilitzar i donar a conèixer les diferents necessitats dels clients amb diversitat funcional, millorant l'atenció i la comunicació amb persones amb necessitats específiques a l'Eix comercial de Sants- Les Corts.

Una de les premisses implícites d'aquesta proposta de formació és que les pautes d'atenció i comunicació amb les persones amb diversitat funcional s'entengui com un aspecte a tenir en compte per part de tots els agents implicats en el funcionament d'un comerç; per aquest motiu aquesta proposta de formació va estar adreçada a tot el personal dels comerciants i del sector serveis.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**Business with Social Value**

Turisme de Barcelona, conjuntament amb l'organització del [Business With Social Value](#) (BWSV), la iniciativa solidària que busca generar possibilitats reals de contractació competitiva amb valor social, ha desenvolupat un conjunt d'activitats que complementen l'oferta de l'esdeveniment de marcat caràcter social, l'any 2016 va dissenyar l'activitat Bona pràctica de Turisme Sostenible (Workshop), de la qual en destacà:

- Es presentà el primer comitè assessor del Barcelona Sustainable Tourism (BST), el programa del consorci de promoció que té com a objectiu promoure el turisme sostenible i accessible a la ciutat. Aquest comitè assessor vetlla per la sostenibilitat social, medi-ambiental, cultural, d'accessibilitat i econòmica.
- El consorci Turisme de Barcelona va deixar clara la seva voluntat i ambició que la dimensió sostenible impregni en tots els àmbits de l'activitat turística i, d'aquesta manera, posà en valor l'aposta pel turisme responsable; en la mateixa línia,
- El consorci assumeix la seva responsabilitat especial amb la ciutadania i, per aquesta raó, la promoció es posa al servei de la ciutat per ser motor de noves oportunitats de desenvolupament sostenible que aconseguixin l'equilibri entre les persones visitants i ciutadania.
- El consorci es comprometé a potenciar les bones pràctiques sostenibles i ètiques entre les empreses del sector, fent pedagogia interna i externa per tal que les empreses internalitzin les bones pràctiques.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**RSE als hotels de la ciutat**

Els hotels de Barcelona, conscients de la seva importància en l'engranatge econòmic i social de la ciutat, participen de forma proactiva en tot allò que succeeix al seu entorn, amb especial incidència en aquells temes que tenen a veure en la millora de la coexistència entre l'activitat turística i la ciutadania així com, en la millora de la qualitat de vida de la ciutadania en aspectes com la seguretat, la sostenibilitat i la responsabilitat social.

El Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB) manté un seguit d'acords de col·laboració institucionals, sense caire econòmic, amb l'Ajuntament de Barcelona, tals com l'Acord cívica, l'Agenda 21 i el Servei d'informació de proximitat del programa Barcelona contactless.

Partint dels objectius del Pla Estratègic de Turisme 2020, el GHB es proposa un pla d'acció pel trienni 2016-2018, desenvolupant els principals eixos d'acció següents:

- Reducció del consum d'aigua. Objectiu: Estalvi d'aigua a través de la millora de la gestió i de les instal·lacions per millorar el grau de confort dels clients i la petjada hídrica.
- Estalvi i eficiència energètica a través de la millora de la gestió i de les instal·lacions per millorar el grau de confort dels clients i la petjada de carboni, millorant així la imatge percebuda de l'establiment.
- Prevenció del malbaratament alimentari. Amb l'objectiu de retornar a la societat l'impacte del turisme mitjançant donacions de menjar que, d'altra manera, es malbarata.

Paral·lelament, durant el trienni es portarà a terme l'eix d'acció COMUNICACIÓ de forma transversal, mitjançant el qual –de forma interna i externa– s'expressaran les diferents accions que realitza el GHB relacionades amb la sostenibilitat i el medi ambient.

També ha estat un objectiu del govern fomentar la responsabilitat social empresarial dels hotels de la zona de Sant Martí. Gràcies a un acord de col·laboració amb l'Associació Fòrum District es promou la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social en els hotels del districte. Des de l'any 2015, aquest programa ha generat la contractació de 100 aturats veïns i veïnes del districte.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL**Mobile World Congress 2016**

El Mobile World Congress (MWC) és la conferència internacional més gran amb un certificat de compensació plena d'emissions de CO2.

Segons dades de GSMA Mobile World Congress 2016:

- 94.000 assistents de 200 països
- 5.000 consellers delegats
- 2.000 expositors
- 100.000 m2
- 310 ponents i més de 140 sessions
- +3.800 mitjans internacionals i analistes del sector
- 52% dels assistents són alts directius

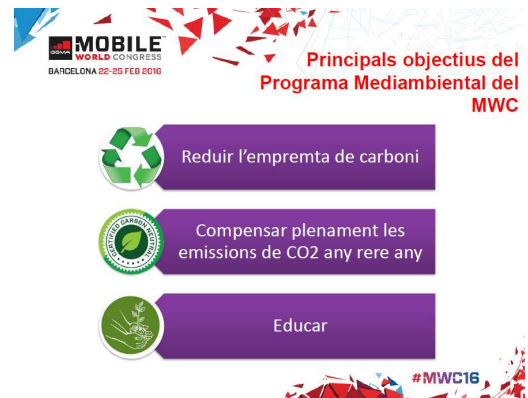
GSMA vol ser capdavanter en l'organització d'actes sostenibles, situant-se a l'avantguarda a l'hora de motivar socis i expositors per tal que tinguin el medi ambient més present.

Les activitats de la GSMA comporten una elevada empremta de carboni. Per això forma part de la seva responsabilitat social corporativa reduir aquest impacte mediambiental en la mesura del possible.

Algunes de les iniciatives que es duen a terme al MWC:

- Reduir el material imprès
- Aplicar mesures d'eficiència energètica
- Controlar la gestió de residus
- Fomentar la reutilització i reciclatge de materials
- Concedir el premi Green Stand pels estands més ecològics
- Compensar l'empremta de carboni del congrés
- Utilitzar productes de neteja ecològics
- Reciclar les moquetes
- Avaluar contínuament les oportunitats que sorgeixin amb la Fira i les altres parts
- L'associació amb entitats benèfiques locals per recollir materials que puguin donar-se i reaprofitar-se.
- Crear una sala de donacions a les mateixes instal·lacions per aconseguir donacions, ja siguin de mobiliari o de materials per afavorir el reaprofitament dels materials utilitzats per muntar estands i expositors de Fira de Barcelona.

B.2. FOMENT DEL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT LOCAL

Check In Solidari

APARTUR impulsa juntament amb l'Associació Casal dels Infants la campanya Check In Solidari.

Per quart any consecutiu, l'Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona recaptà fons durant tot l'estiu per recolzar a les famílies més vulnerables dels barris que concentren més desigualtats de Barcelona. Des del mes de juny i fins al 15 de setembre, un grup d'empreses membres d'APARTUR donaren un euro per cada *check in* realitzat.

Durant el mes de novembre s'entregà l'import recaptat destinat al projecte social "Vincles", que dona suport a mares amb nadons de 0 a 3 anys que es troben en situacions d'exclusió.

B.3. GENERACIÓ D'OPORTUNITATS LABORALS EN EL SECTOR TURÍSTIC I FORMACIÓ PER AL SEU DESENVOLUPAMENT

Qualitat de l'ocupació

Barcelona Activa, com l'Agència de Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Barcelona, té la missió d'impulsar la política econòmica i el desenvolupament local per promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona mitjançant el foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses, responnent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou, la cooperativa, la social i solidària, tot potenciant l'apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Per tot això, des del govern de la ciutat s'estan impulsant mesures que permetin a la ciutat avançar cap a un nou model de desenvolupament més sostenible, just i cohesionador: mesures d'impacte immediat, o de curt-mitjà termini, sobre la situació de les persones, especialment aquelles més vulnerables i en situació o risc d'exclusió, i també mesures de caire més estructural que afecten el funcionament incorrecte o injust dels mercats i que contribueixen a impulsar una nova forma de progrés social i de reducció de qualsevol forma de desigualtat.

Al mateix temps, Barcelona Activa, alineada amb el Programa d'Actuació Municipal 2016-2020 presentat pel Govern fruit d'un ampli procés participatiu, ha posat en marxa, durant el 2016, un extens conjunt d'iniciatives per promoure la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans de Barcelona a través del foment de l'ocupació, l'impuls de l'emprenedoria i el suport a les empreses, responnent a les diferents necessitats de les persones en el seu territori i des de la perspectiva de l'economia plural, que inclou la cooperativa, la social i solidària. Aquest tipus d'economia potencia l'apoderament de la ciutadania i el reequilibri entre territoris per assolir un model just de desenvolupament econòmic, de creació, manteniment i repartiment de l'ocupació.

Entre aquestes iniciatives destaquen la posada en marxa de [l'Estratègia per l'Ocupació a Barcelona 2016-2020](#) i el [Pla per l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2016-2020](#), ambdós fruit de processos participatius amb agents, entitats i representats de col·lectius; la presentació i inici del Pla de Desenvolupament Econòmic de Ciutat Vella, el primer dels 6 districtes que tindran un pla específic, o el desplegament del programa de Nous Plans Municipals d'Ocupació, que ha permès contractar, en un any, més d'un miler de persones a l'atur. Destaquen també l'inici de la conceptualització dels nous models d'orientació i intermediació laboral i d'atenció i suport a l'emprenedoria; el nou programa de foment de la indústria avançada; el programa sobre finançament alternatiu per a projectes empresarials i sociocomunitaris; la posada en marxa de les primeres accions en el marc del Pla d'Impuls de l'Economia Social i Solidària.

Durant l'any 2016 s'han desenvolupat noves edicions de programes integrals d'acompanyament a la creació d'empreses en sectors econòmics estratègicament importants per a la ciutat –en els àmbits de les indústries creatives (CreaMedia), CleanTechCamp en les energies netes i la sostenibilitat, el comerç electrònic i l'emprenedoria social– i també en sectors importants i molt arrelats a l'economia de la ciutat, com ara el comerç, l'artesania, el turisme o la construcció. Tots aquests programes es realitzen sempre amb estreta col·laboració amb socis públics i privats referents en cada àmbit econòmic.

S'han consolidat els dos nous programes que es van iniciar l'any 2015, el programa d'Emprenedoria Social i el programa Futurisme. El 2016 s'ha iniciat una nova edició d'Emprenedoria Social i s'ha

realitzat la selecció de projectes per a una nova edició de Futurisme el 2017. Amb més d'un centenar de sol·licituds rebudes a cadascun, els 20 projectes seleccionats per a cada programa han reflectit les tendències d'aquests sectors, com ara l'economia col·laborativa i comunitària, la sostenibilitat i la responsabilitat social i ambiental.

Durant l'any 2016, 209 persones emprenedores (56% dones) han participat en programes de suport a la creació d'empreses per sectors.

Resum d'activitat de Barcelona Activa 2016

Total de persones ateses	53.616
Persones ateses Ocupació	28.247
Persones formades (formació ocupacional)	3.532
Persones contractades Plans d'Ocupació	1.821
Persones ateses Emprenedoria	14.307
Nous projectes empresarials acompanyats	2.556
Total d'empreses ateses	9.515

Sectors de les empreses ateses des de l'atenció personalitzada OAE

Comerç	24,7 %
Serveis a les empreses	14,3 %
TIC	9,2 %
Cultura, turisme i oci	12,9 %
Producció creativa	6,6 %
Indústria/Manufactura	7,9 %
Construcció	6,9 %
Serveis a les persones	5,8 %
Salut i assistència social	2,8 %
Ciències de la vida	1,8 %
Transport, logística i distribució	2,2 %
Medi ambient	0,9 %
Altres	3,8 %

Al Centre de Recursos per Emprendre Glòries, les persones emprenedores tenen a la seva disposició un equip tècnic expert en l'assessorament i acompanyament a la creació d'empreses. En aquestes sessions d'assessorament individualitzat es proporciona suport i tutela en l'elaboració del pla d'empresa, en la recerca de finançament i en l'estudi de viabilitat del projecte, i es resolen dubtes relacionats amb diferents aspectes que cal tenir.

Distribució sectorial dels projectes acompanyats. Any 2016

Comerç	19,8 %
Cultura, turisme i oci	19,1 %
Serveis a les persones	14 %
Producció creativa	13,1 %
Serveis a les empreses	10 %
Indústria/Manufactura	7,1 %
TIC	6,7 %
Salut i assistència social	3,9 %
Construcció	3,4 %
Medi ambient	1,2 %
Ciències de la vida	1 %
Transport i logística	0,6 %

Els Plans d'ocupació són polítiques actives d'ocupació que tenen per finalitat augmentar l'ocupabilitat dels seus beneficiaris mitjançant la combinació d'accions de formació i accions de treball. Els nous plans suposen una actuació d'impacte immediat en garantir la contractació directa de persones aturades, prioritzant els col·lectius amb especials dificultats d'accés al mercat laboral, sobretot persones aturades majors de 40 anys, amb baix nivell formatiu, que portin un mínim de 12 mesos a l'atur i joves menors de 30 anys.

La política activa de Nous Plans d'Ocupació Municipals (POM) és un instrument que facilita la reactivació i reciclatge professional d'aquelles persones que porten temps en situació d'atur, recuperant la seva autoestima i disposant d'una experiència de valor de cara a la seva posterior recerca de feina, adquirint (o tornant a utilitzar) competències laborals i actualització formativa. Alhora, permeten dur a terme projectes d'interès col·lectiu.

Barcelona Activa té la responsabilitat d'implementar la [Mesura de Govern de Nous Plans d'Ocupació Municipals](#) mitjançant la qual es contractaran 1.551 persones en situació d'atur, residents a la ciutat de Barcelona, durant el període desembre 2015-desembre 2016.

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ	Total projectes	Total persones contractades
Arranjament i manteniment d'equipaments i espais públics	31	127
Medi ambient i sostenibilitat urbana	45	234
Serveis a la comunitat, Dinamització i cohesió social	65	375
Promoció activitat econòmica, turisme i comerç	32	170
Tecnologies de la informació i la comunicació	66	130
	239	1.036

B.3. GENERACIÓ D'OPORTUNITATS LABORALS EN EL SECTOR TURÍSTIC I FORMACIÓ PER AL SEU DESENVOLUPAMENT**Fòrum TurisTIC**

El Fòrum TurisTIC és el congrés sobre l'aplicació de les TIC en el sector del Turisme organitzat per Eurecat. Empreses del sector turístic, empreses d'innovació i desenvolupament tecnològic, així com institucions públiques implicades, associacions i gremis especialitzats en aquests sectors, es donen cita en aquest congrés.

El Fòrum TurisTIC genera sinèrgies entre aquests sectors, dinamitzant i creant noves oportunitats de negoci. És un espai en el que es presenten les últimes solucions tecnològiques i les últimes innovacions, així com tendències i iniciatives d'investigació. El Fòrum TurisTIC gira en torn a com les noves tecnològiques enforteixen el sector turístic fent-lo més productiu i competitiu en un entorn canviant i en constant evolució. L'Ajuntament de Barcelona n'és un dels patrocinadors.

L'any 2016, en la seva 4a edició, el Fòrum TurisTIC va tractar els següents eixos temàtics:

1. Turisme inclusiu i accessible. *La tecnologia al servei del ciutadà.* La tecnologia ha de permetre que el sector turístic sigui una indústria que garanteixi la inclusivitat i l'accessibilitat per a tothom.
2. Turisme experiencial. *L'experiència és un conjunt de coneixements que s'adquireixen durant un període de temps.* El turisme ha agafat aquest concepte com a una nova manera d'entendre els viatges.
3. Mobile màrqueting. *Mobile is a behaviour not a technology.* Les empreses del sector turístic han adoptat el mòbil com un canal de comercialització clau. Els nous viatges exigeixen fiabilitat, immediatesa, i més de les seves experiències digitals.
4. Turisme gastronòmic. *La gastronomia com a reclam turístic.* La gastronomia és un potencial cultural que pren cada cop més rellevància.

El dia 14 d'abril el Fòrum Turístic programà dues sessions temàtiques sobre turisme accessible. La primera, "Tendències, tecnologia i innovació en turisme", comptà amb representants de grans institucions dedicades al suport a persones amb discapacitat com la Fundació ONCE i institucions especialitzades en turisme accessible com [ENAT – European Network of Accessible Tourism](#) que presentà el projecte PANTOU (el Directori europeu de turisme accessible) i el Laboratori d'eTurisme de la Universitat de Bournemouth. L'objectiu de la sessió fou entendre la necessitat d'explorar el mercat del turisme accessible i potenciar el negoci en aquest segment.

La segona sessió "Turisme per a tothom" mostrà projectes tecnològics sobre turisme accessible, com ara [Mapp4all](#), una aplicació que localitza en un mapa interactiu negocis i serveis que ofereixen facilitats per a col·lectius amb algun tipus de dificultat motora, visual o auditiva. Un altre exemple de tecnologia que permet localitzar serveis adreçats a persones amb discapacitat és la proposta de [Barcelona Zero Limits](#), que presentà una aplicació que integra informació tant de negocis com de propostes turístiques adaptades.

En aquest sentit, l'empresa [Natura Local](#) explicà com estan utilitzant tecnologies mòbils d'auto-guia per oferir itineraris en el medi natural a col·lectius amb capacitats sensibles reduïdes. L'objectiu és clar: apropar propostes etnològiques, culturals i de patrimoni natural per a tothom.

B.4.EINES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MATÈRIA DE TURISME I MEDICIÓ DE LA SATISFACCIÓ DE LA POBLACIÓ LOCAL

Consell de Turisme i Ciutat

Un dels objectius prioritaris de l'actual govern municipal és construir eines de governança participativa en matèria de turisme. Una de les primeres decisions del mandat, en el primer Consell Plenari celebrat el juliol de 2015 va ser la constitució del [Consell Municipal Turisme i Ciutat](#) com a òrgan estable de participació ciutadana amb caràcter consultiu i assessor.

El debat sobre el model turístic és un debat sobre el model de ciutat i l'Ajuntament de Barcelona ha tingut la voluntat de configurar un espai plural i divers on acollir totes les sensibilitats i promoure la participació de les entitats de la ciutat de diferents àmbits que puguin sentir-se interpel·lades.

El Consell és un òrgan estable de participació ciutadana amb caràcter consultiu i assessor, format per 60 representants d'institucions i entitats diverses, on debat i consensuar el model turístic de Barcelona. El Consell és una iniciativa pionera pel que fa a la gestió del fet turístic que dona resposta a una antiga reivindicació recollida al Pla Estratègic de Turisme 2015 i a recomanacions tant de la Síndica de Barcelona, com del Consell de Ciutat i del Pacte Local.

La presidència del Consell correspon a l'alcaldeessa o el regidor en qui delegui, i les tres vicepresidències s'escolliren per part del Plenari del Consell: la primera vicepresidència en representació del moviment veïnal l'ostenta la FAVB; la segona vicepresidència, del sector turístic empresarial, l'ostenta la Fundació Barcelona Promoció; i la tercera recau en una persona en el moviment sindical de mà de CCOO. La secretaria tècnica del nou consell recau en Rosa Bada.

La construcció d'un espai estable de participació i diàleg amb la ciutadania i el conjunt d'agents implicats ha de contribuir a fer possible l'equilibri i l'harmonització dels usos urbans amb l'objectiu de garantir la qualitat de vida de la ciutadania i una bona experiència als visitants de la ciutat.

El consell està format:

- Un regidor o regidora, en representació de cada grup municipal de l'ajuntament, amb veu i sense vot.
- Sis persones representants d'entitats del sector ciutadà i veïnal.
- Sis persones representants d'entitats del sector turístic empresarial.

- Tres persones representants d'entitats del sector comerç.
- Una persona representant d'una entitat del sector restauració.
- Dues persones representants d'entitats dels sectors cultural i esportiu.
- Dues persones representants d'entitats dels sindicats.
- Dues persones representants d'entitats de les entitats ambientals.
- Dues persones representants d'entitats i els grups socials.
- Una persona representant d'una entitat de cada un dels districtes de la ciutat.
- Dotze persones expertes de l'àmbit professional, acadèmic i científic i personalitats de reconeguda vàlua dins del sector a títol individual.
- Sis tècnics o tècniques municipals amb veu però sense vot.

La representació de totes les persones membres del consell té una durada de quatre anys. Conscients de l'interès que desperta la qüestió turística i de la implicació del teixit associatiu en la definició i millora del model de ciutat, l'Ajuntament de Barcelona ha volgut donar la possibilitat de formar part del Consell Turisme i Ciutat no només als sectors tradicionalment més implicats en el tema, sinó a totes les entitats de la ciutat. A tal efecte, les entitats d'àmbit sectorial han estat escollides mitjançant un [procés participatiu d'eleccions](#) entre les entitats de la ciutat. Es van rebre 42 candidatures distribuïdes pels diferents sectors definits en el consell i s'han rebut els vots de 140 entitats.

Són funcions del Consell Turisme i Ciutat:

- a) Assessorar el govern municipal sobre les iniciatives, les polítiques i les línies estratègiques de l'acció municipal en l'àmbit del turisme des d'una perspectiva transversal.
- b) Proposar mesures d'actuació referides al turisme i a garantir la seva sostenibilitat.
- c) Elaborar estudis o dictàmens sobre temes propis del seu àmbit sectorial, a petició de l'Alcaldia.
- d) Elaborar un informe anual sobre la situació del turisme a la ciutat de Barcelona, que incorpori, entre d'altres elements, la avaluació del seu impacte, propostes de millora, línies d'actuació municipal, les actuacions més destacades que s'hagin realitzat en aquest camp i identifiqui alertes per tal de poder actuar en la prevenció de conflictes.

Aquestes funcions s'exerceixen mitjançant l'elaboració d'informes, dictàmens, propostes i suggeriments que tenen caràcter de recomanació per als òrgans del govern municipal, no essent, en cap cas, vinculants.

L'objectiu del [portal Consell Turisme i Ciutat](#) és posar a la disposició de la ciutadania i de totes les persones interessades en l'activitat turística de Barcelona informació sobre les iniciatives adoptades pel govern municipal i les decisions preses en el debat entre institucions, associacions i entitats, i, a més, oferir dades estadístiques que permeten elaborar un retrat més detallat sobre l'estat del turisme a la ciutat.

Membres del Consell Turisme i Ciutat:

Ciudadà i veïnal	Federació d'associacions de veïns i veïnes de Barcelona - FAVB Avv Sagrada Família Avv Barri Gòtic Associació veïnal Vila de Gràcia Associació de veïns de l'Òstia Veïns i amfitrions de Barcelona
Turístic empresarial	Cambra de comerç de Barcelona Gremi d'hotels de Barcelona Associació d'apartaments turístics de Barcelona (APARTUR) Fundació Barcelona promoció Associació catalana d'agències de viatges especialitzats Associació catalana de professionals del turisme
Comerç	Fundació Barcelona comerç Unió d'eixos comercials turístics. Barcelona Oberta PIMEC comerç
Restauració	Gremi de restauració de Barcelona
Cultural i esportiu	Fundació Joan Miró (MACBA) ADETCA
Sindicats	UGT Catalunya Comissió Obrera Nacional de Catalunya
Ambientals	Col·legi d'ambientòlegs de Catalunya (COAMB) Ecologistes en acció
Entitats i grups socials	Taula d'entitats del tercer sector social de Catalunya Consell de la Joventut de Barcelona
Entitats Districtes	Ciutat Vella. Associació de Veïns de la Rambla Eixample. Fem San Antoni Sants Montjuïc. Som Paral·lel Les Corts. Coordinadora d'Associacions de Veïns i Entitats de Les Corts Sarrià-Sant Gervasi. Eix comercial de Sarrià Gràcia. Associació de Veïns del Coll Horta Guinardó. Assoc. de veïns i veïnes del Guinardó Nou Barris. Eix Nou Barris Centre Comerç Sant Andreu. Eix Comercial Sant Andreu Sant Martí. Associació de veïns de Poblenou
Tècnics Municipals	Direcció de Turisme i Esdeveniments Consorci Turisme de Barcelona Direcció Serveis Estratègia i Cultura de Sostenibilitat BSM (Barcelona de Serveis Municipals) Gerència del Districte de Ciutat Vella Gerència del Districte de Sant Andreu
Grups Municipal	Grup Municipal Barcelona en Comú Grup Municipal CIU Grup Municipal C's (Ciutadans) Grup Municipal ERC Grup Municipal PSC Grup Municipal PPC Grup Municipal CUP
Experts	ABELLANET MEYA, Maria ANDRÉ ROMERO, Marien BENACH ROVIRA, Núria CAÑADA MULLOR, Ernest DIAZ GONZÁLEZ, Àngel DURAN VALL- LLOSSERA, Pere LOPEZ GAY, Antonio PALOU RUBIO, Saida SEGARRA MATEU, Maria TORRES DELGADO, Anna TRUÑO i LAGARES, Enric CALLIS I VILÀ, Joan Síndica de Greuges

B.4.EINES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN MATÈRIA DE TURISME I MEDICIÓ DE LA SATISFACCIÓ DE LA POBLACIÓ LOCAL

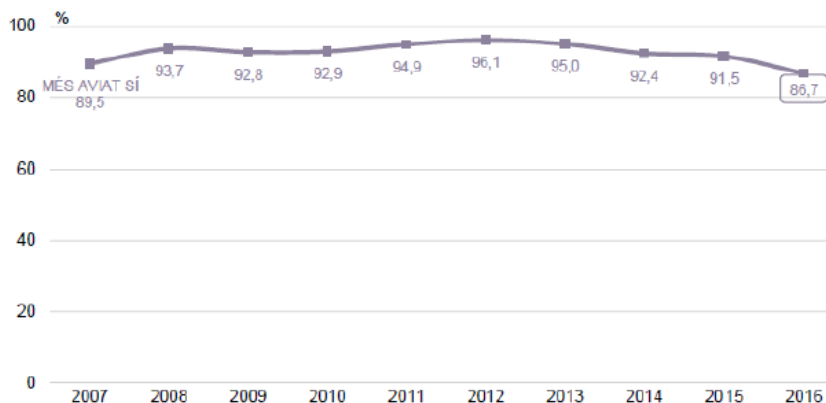
Percepció de la ciutadania

Els 86,7% dels barcelonins i barcelonines consideren que el turisme és beneficiós per a la ciutat. No obstant, per primer cop, el nombre de resident que creuen que s'ha arribat al límit per donar serveis als turistes (48,9%) ja supera el nombre de residents que creuen que s'ha d'atraure més turisme (47,5%). Així és després de l'Informe d'activitat turística 2016.

Hi ha una majoria de veïns i veïnes que valoren positivament el turisme però que també mostren la necessitat que disminueixi l'impacte que el turisme genera a la ciutat.

Percepció del resident.

El Turisme és beneficiós per a Barcelona?

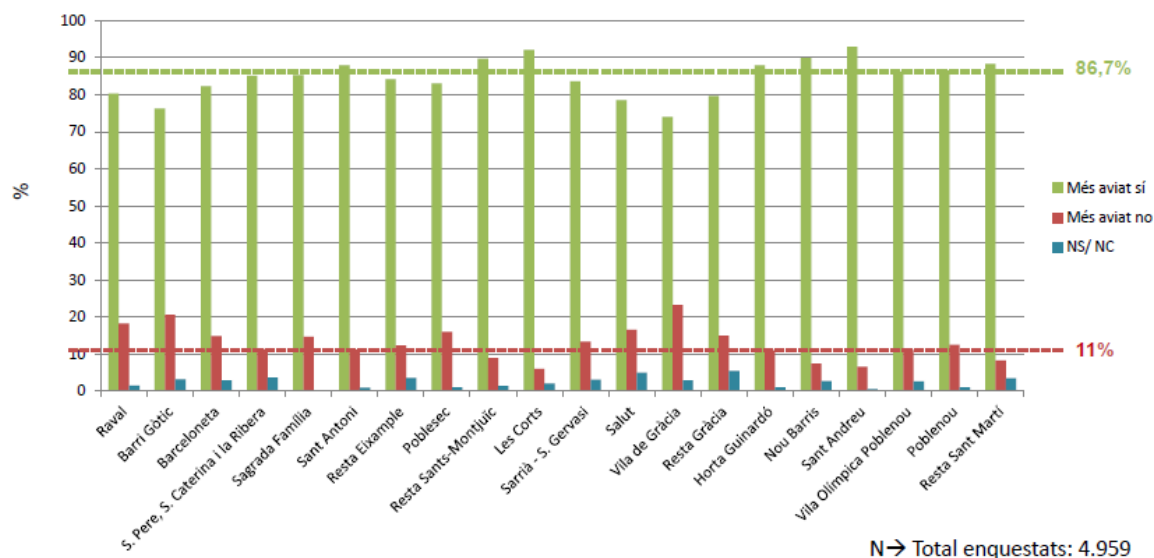
N → Total enquestats: 4.959

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

A Ciutat Vella, Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia, més de la meitat de la població creu que s'està arribant al límit de capacitat per acollir turistes. I a tots els districtes, excepte Nou Barris, els que ho pensen superen el 40%. Destaca el cas de Ciutat Vella, on el 65% del veïnatge creu, a més, que hi ha massa hotels al seu barri.

Percepció del resident.

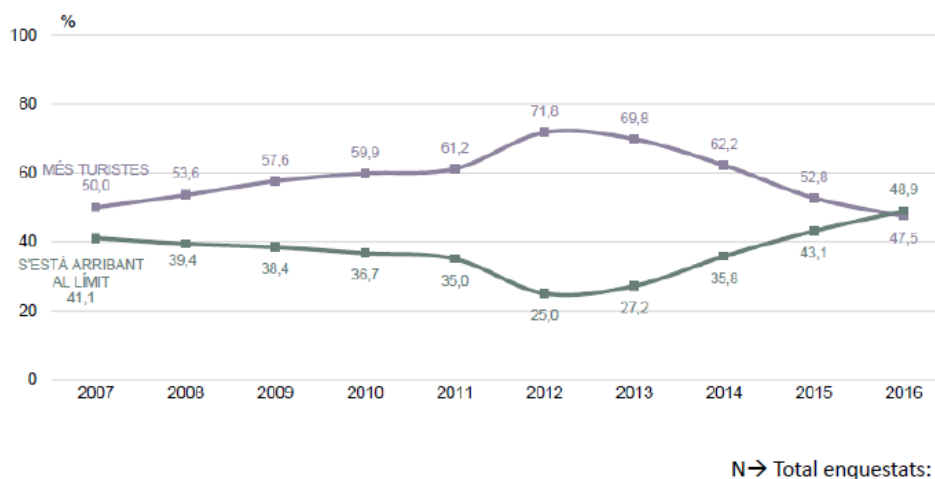
El Turisme és beneficiós per a Barcelona?

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Percepció del resident.

- A) Barcelona ha de continuar atraient més turistes
- B) S'està arribant al límit de la capacitat per donar servei al turista

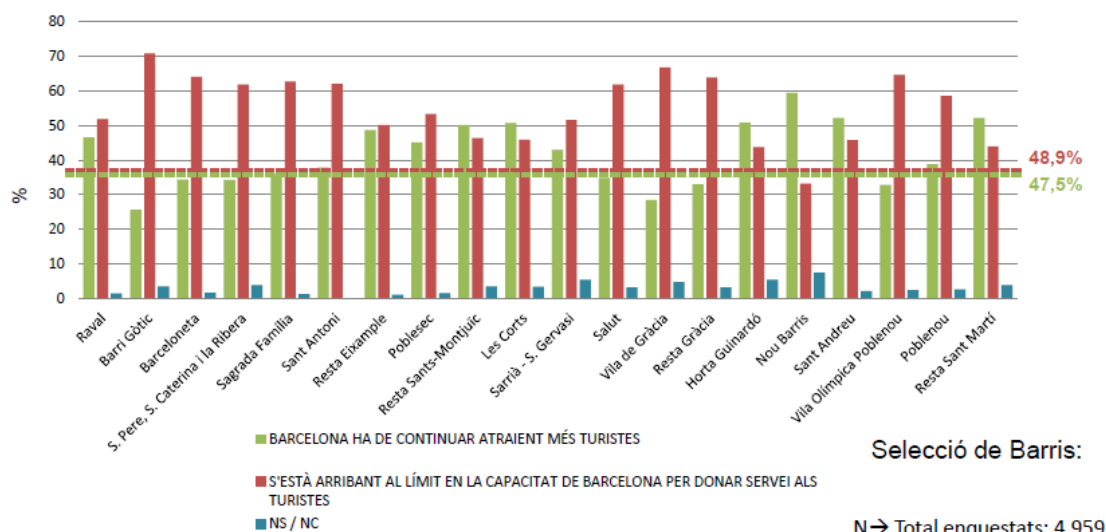

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Percepció del resident.

A) Barcelona ha de continuar atraient més turistes

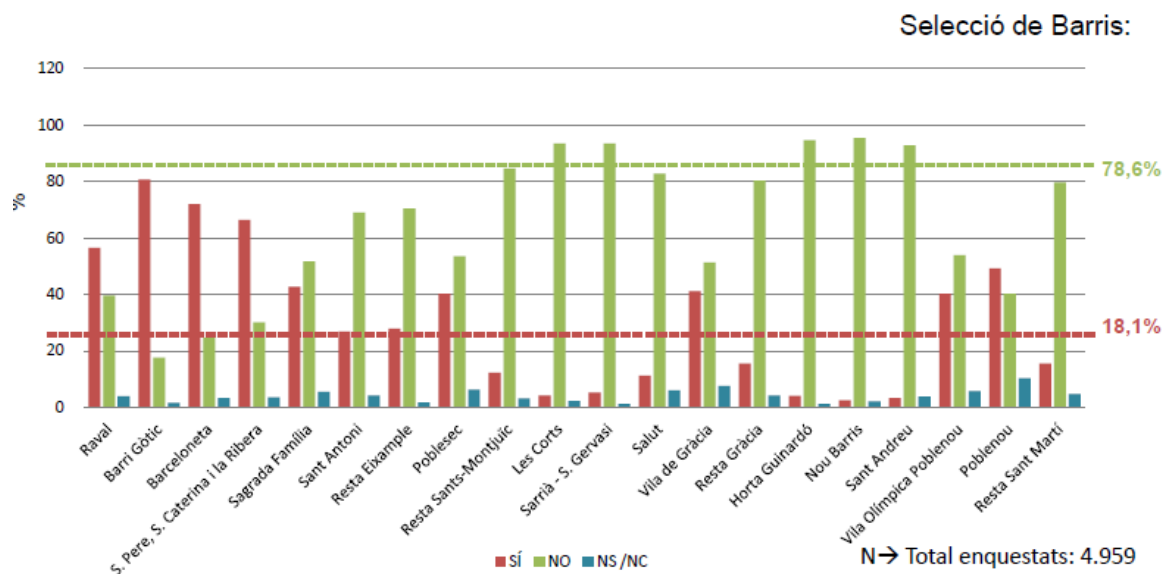
B) S'està arribant al límit de la capacitat per donar servei al turista

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Percepció del resident.

Creu que al seu barri hi ha massa hotels, albergs, HUT, etc?

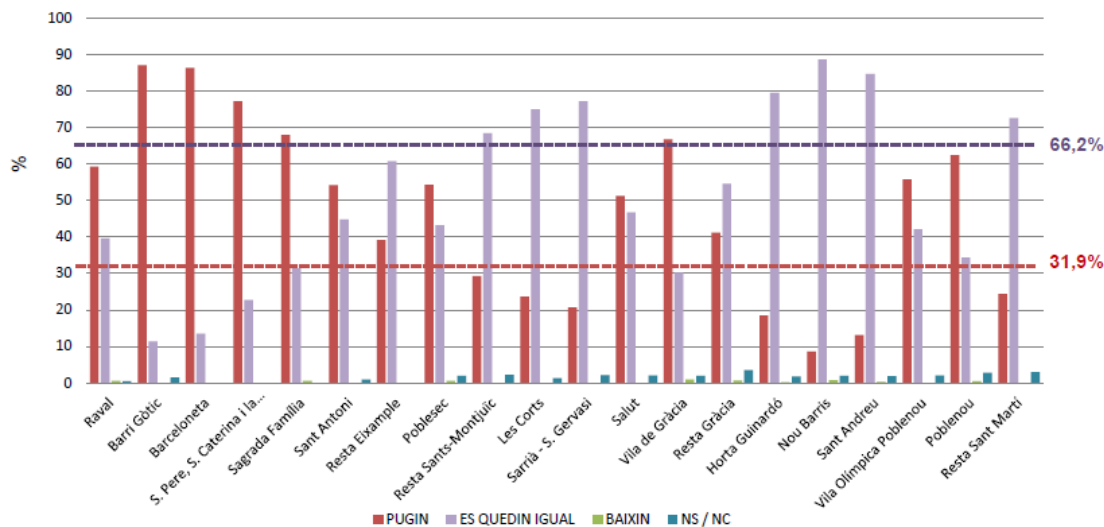

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Percepció del resident.

La presència de turistes a Barcelona fa que al seu barri els preus pugin, es mantinguin o baixin?

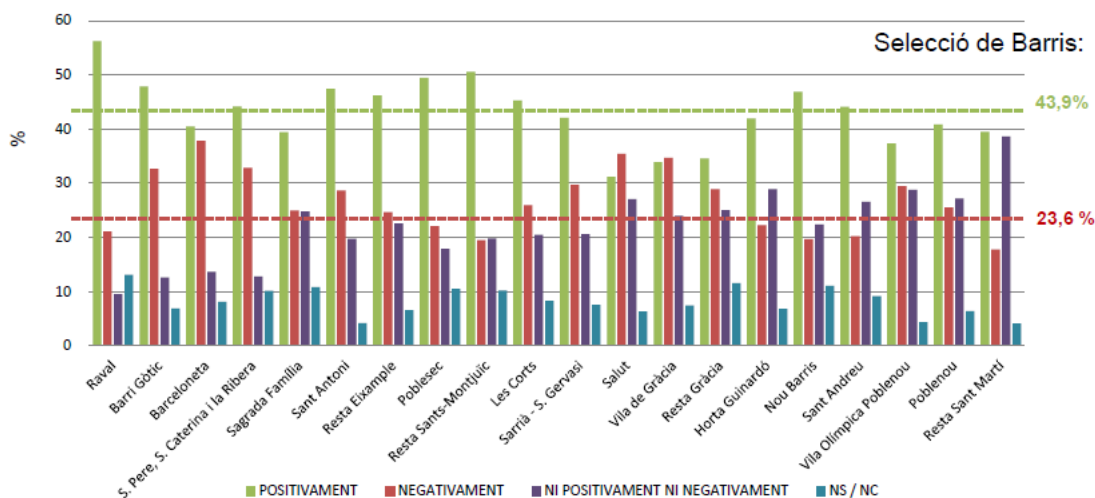

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

El 43,9% dels barcelonins i barcelonines valoren positivament la gestió de l'Ajuntament en relació amb el turisme de la ciutat. Són 20 punts més que els que la valoren negativament, que es situen en el 23,6%. Els barris on està millor valorada són també els més turístics: Raval, Barri Gòtic, Sants-Montjuïc, Poblesec, Sant Antoni, Eixample, Les Corts, a més de Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera.

Percepció del resident.

En general vostè valora positivament o negativament la gestió de l'Ajuntament en relació amb el turisme a Barcelona?

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

Percepció del resident.

Per quin motiu la valora negativament?

%	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
MASSA PERMISSIUS AMB ELS TURISTES			10,3	17,9	14,2	8,5	20,3	12,9
MALA GESTIÓ (EN GENERAL), POC EFECTIUS	18,6	16,2	11,2	13,5	20,1	23,6	19,5	14,2
MASSA TURISTES	7,2	8,0	11,5	5,8	11,7	15,1	14,4	7,1
NO ES FOMENTA PROU	1,5	1,7	2,0	3,2	3,1		12,8	9,4
CIUTAT MÉS ORIENTADA AL TURISME QUE ALS CIUTADANS	13,7	7,2	13,1	12,8	18,0	17,7	9,6	6,1
NO ES FOMENTA EL TURISME DE QUALITAT	9,9	14,5	9,7	10,3	6,6	12,4	8,9	10,9
MODEL DE CIUTAT TURÍSTICA EQUIVOCAT	2,2	4,2	4,3	10,3	11,8	3,3	8,8	3,1
TOT EL TURISME ESTÀ CONCENTRAT EN LES MATEIXES ZONES	4,5	9,1	9,6	9,6	6,6	7,9	7,2	2,7
NÓ LI AGRADA L'AJUNTAMENT/ L'ALCALDESSA				1,3	0,7	1,0	6,4	4,9
CAL MÉS VIGILÀNCIA, INSEGURETAT CIUTADANA	25,5	38,9	17,2	13,5	14,7	10,4	6,3	3,8
MANCA D'INFRAESTRUCTURES I SERVEIS	3,4	2,5	5,2	9,0	6,2	2,7	4,3	2,4
S'HA DEIXAT ENCARIR LA CIUTAT	4,0	3,7	1,2	6,4	5,3	5,6	4,0	3,3
MALA GESTIÓ DELS APARTAMENTS TURÍSTICS								15,7
PARALITZACIÓ LICÈNCIES HOTELS, NO DONEN PERMISOS A LES TERRASSES								12,0

Font: Enquesta de percepció del turisme a la ciutat de Barcelona. Any 2016. Ajuntament de Barcelona

B.5.ACCÉS DE LA POBLACIÓ ALS RECURSOS DE LA DESTINACIÓ

A Vista d'hotel

La Setmana de les Terrasses d'Hotel, en la seva sisena edició, ha comptat amb 66 els hotels que han decidit obrir les seves terrasses a tots els ciutadans -no només als turistes- i han programat 234 activitats.

Del 3 al 12 de juny de 2016 van organitzar-se tallers, tastos, classes de ball, DJ, activitats infantils, demostracions gastronòmiques i fins i tot pilates, sense oblidar la tradicional exhibició de natació sincronitzada a càrrec de l'equip campió d'Espanya Júnior CN Kallipolis.

A més de l'oferta especial d'oci, els establiments proposaren una oferta gastronòmica especialment preparada per a l'ocasió.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL**Estratègia d'impuls del consum responsable (2016-2019)**

L'estratègia està adreçada a impulsar un nou model de consum social i ambientalment responsable, lligat a d'altres formes de produir, de distribuir la riquesa i de finançament, davant de l'actual model econòmic de producció i de consum que és profundament insostenible des de punt de vista ambiental, energètic i social, i individual.

El consum responsable és una proposta que apel·la tant a les persones com a la societat, a adoptar hàbits de consum i estils de vida que ajudin a millorar la nostra salut i qualitat de vida i la del nostre entorn (econòmic, ambiental, cultural), així com a socialitzar valors i pràctiques que contribueixin al procés de repensar i transformar l'economia i la societat cap a formes de vida més justes i sostenibles.

L'Ajuntament vol avançar cap a una política pública local de consum que tingui el consum responsable com un dels seus pilars. Per fer-ho, al 2016 ha començat a treballar en l'elaboració d'un Pla d'Impuls del Consum Responsable 2016-2020. Aquest Pla té per objectiu estendre i aprofundir en el coneixement i la pràctica del consum responsable, tant per part de les diferents àrees de l'Ajuntament com de la societat barcelonina.

ESTRATÈGIA D'IMPULS DEL CONSUM RESPONSABLE

2016 ————— 2019

Mirada global i
criteris generals

Alimentari

Energia, aigua i
subministraments

Prevençió de
residus

Mobilitat i espai
públic

Educació, cultura,
oci, comunicació
i tic, electrònica i
electrodomèstics

Serveis financers,
habitatge i altres
consums personals

L'administració local pot aportar molt a l'impuls del consum responsable pel seu potencial exemplificador, que tant pot ser inspirador de millors pràctiques, com desmoralitzador quan constitueix un mal exemple; també per la seva importància com a agent econòmic, tant perquè produeix i/o presta béns i serveis a la ciutadania a través de serveis municipals i empreses públiques, com perquè ell mateix és un gran consumidor de béns i serveis; i per la seva capacitat de promoure accions d'educació, sensibilització i implicació, tant adreçades al mateix ajuntament com a la societat civil, bé sigui des de les clàssiques actuacions d'informació i divulgació com per la posada en marxa de models de gestió ciutadana (cooperativa o comunitària) més coherents amb els valors i les pràctiques del consum responsable.

Les accions que preveu l'[Estratègia d'Impuls del Consum Responsable](#) (EICR) estan orientades per aconseguir 5 objectius estratègics, els quals s'engloben dins de 7 àmbits d'actuació diferents.

Els objectius que persegueix l'Estratègia d'Impuls són els següents:

- Estendre la cultura del consum responsable: Difusió de valors, criteris i idees pràctiques entre la ciutadania, empreses i la mateixa administració per tal d'aconseguir un canvi d'hàbits i afavorir noves formes de consum responsable a la ciutat.
- Disposar per fer-ho de les regulacions adients: Revisió i actualització de la normativa actual per tal d'incloure clàusules i criteris socials, ambientals i de bon govern que afavoreixin el consum responsable. A més, s'impulsarà d'altres administracions a seguir la mateixa línia de treball i s'establiran mecanismes que vetllin pel correcte compliment de la normativa existent.
- Impulsar el consum responsable en les actuacions de l'Ajuntament. Pràctica del consum responsable per part de l'Ajuntament com a consumidor que és i impuls a la contractació i la compra pública responsables.
- Impulsar el comerç i l'empresa locals promovent el seu vincle amb el consum responsable. Promoció del comerç local i del consum de productes de proximitat posant èmfasi en els seus valors en termes de cohesió social i gestió ambiental.
- Impulsar l'economia social i solidària reforçant el seu vincle amb el consum responsable.
- Reforçar el compromís de les empreses i entitats d'economia social i solidària amb el consum responsable i promoure la creació de noves iniciatives d'economia social i solidària en consum responsable.

LLISTA DEL GRUP IMPULSOR

ÀREA/REGIDORIA	TINENCES
Comissionat de Consum, Comerç i Mercats	Primera Tinença
Comissionat d'Economia Cooperativa Social i Solidària i Consum	Primera Tinença
Direcció de Coordinació de Contractació Administrativa	Primera Tinença
Gerència de Presidència i Economia (Barcelona Activa)	Primera Tinença
Direcció d'empreses, entitats municipals i recursos	Primera Tinença
Direcció de Turisme i Esdeveniments	Primera Tinença
Gerència d'Habitatge	Segona Tinença
Comissionat d'Esports	Tercera Tinença
Regidoria de Participació i Territori	Tercera Tinença
Oficina de Sostenibilitat. Direcció Estratègia i cultura de sostenibilitat.	Quarta Tinença
Comissionat de Medi Ambient -Direcció de neteja i residus	Quarta Tinença
Districte Horta-Guinardó	
Districte Sant Martí	
Districte Ciutat Vella	
Departament de Consum — Coordinació	
CRIC (Centre de Recerca i Investigació en Consum) — Suport extern	

Principis inspiradors conceptuals:

Bon viure. El consum responsable com una oportunitat de viure millor. La qualitat de vida basada en la pràctica d'estils de vida sostenibles, que a més promouen hàbits saludables.

Consum transformador. Consideració del consum com a eina a l'abast de tothom (persones i organitzacions) per millorar la societat.

Consum local. Aposta per l'economia local, prioritzant el consum de béns i serveis de proximitat de les petites i mitjanes empreses que actuen amb responsabilitat social. Al seu torn, aquestes trobaran en el consum responsable un suport diferenciador respecte de les altres empreses i productes, i s'obriran noves oportunitats d'ocupació en sectors com l'agroecologia local, l'estalvi i l'eficiència energètica o la producció renovable.

Drets socials. Suport a productes i canals de comercialització que tenen bones pràctiques laborals i de gènere.

Sostenibilitat ambiental. Reducció del consum de matèries primeres, aigua i energia, així com dels residus i les emissions contaminants.

Sobirania alimentària. Orientació cap al desenvolupament local integral agroecològic i posicionament de l'Ajuntament com un agent socioeconòmic actiu que dóna suport a les iniciatives de dinamització local agroecològica ja existents o en gestació.

Democràcia. El consum com a espai d'inclusió i de participació socials, que afavoreix el lideratge social i comunitari, i la coproducció i coresponsabilitat de les polítiques públiques.

Economia social i solidària. El consum responsable com l'expressió pròpia de l'economia social i solidària en matèria de consum.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Records amb valor social afegit

A BCN Original Shop, la botiga de Turisme de Barcelona, tots els productes estan garantits per l'entitat turística. El volum de referències elaborades per col·lectius del Tercer Sector arriba ja a les 200, cosa que suposa el 10% dels aproximadament 2.000 productes que es poden adquirir a les botigues BCN Original Shop. Els records 'solidaris' tenen una àmplia visibilitat als expositors perquè hi ha peces molt interessants i atractives.

L'objectiu és donar un plus solidari a l'adquisició d'un producte per recordar la visita a Barcelona. Amb aquesta voluntat les botigues situades en els punts d'informació turística ofereixen articles de 18 empreses del tercer sector, que donen feina a col·lectius desfavorits socialment.

La iniciativa va començar fa un parell d'anys i ha anat creixent per la voluntat de Turisme de Barcelona de potenciar aquests regals fets a Barcelona que darrere porten la manufactura d'entitats de discapacitats, persones amb afeccions greus, reclusos i d'altres col·lectius en procés de reinserció laboral.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

1a Fira del consum responsable

L'objectiu va ser difondre entre la ciutadania l'existència de productes, serveis i activitats d'empreses i entitats que promouen i permeten practicar un consum responsable i de proximitat i fan possible alhora una economia realment social i solidària.

A la fira es van poder visitar una àmplia oferta d'estands que abasten una bona part dels àmbits de l'economia social i solidària: alimentació, roba, cultura i coneixement, restauració, formació, comunicació i informació crítica, lleure i turisme responsable, finances i assegurances ètiques i cooperatives, salut i cures, energia i telefonia responsable i altres.

També hi fou present el mapa de Barcelona + Sostenible, al qual la ciutadania va poder aportar la seva empremta, idees, fotografies i propostes. El mapa és una eina interactiva que vol promoure la sostenibilitat a la ciutat on es poden trobar iniciatives i serveis que contribueixin a la construcció d'una societat més responsable, justa i inclusiva.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Acord per als diumenges d'obertura comercial a l'estiu

El Govern Municipal i les entitats, associacions i gremis de comerciants de la ciutat van acordar fixar cinc diumenges d'obertura comercial en els mesos de maig i octubre, i allargar fins a les 20 hores l'horari de comerços oberts en aquests festius. Els diumenges d'obertura estaran compresos entre el 5 i el 24 de maig, i entre l'1 i el 14 d'octubre, de cada any, a partir de 2016. Per tant, al 2016, es va obrir els dies 8, 15 i 22 de maig, i 2 i 9 d'octubre, en horari des de les 12 hores fins a les 20 h.

El document de consens entre el sector comercial i l'Ajuntament conclou que el període de maig i octubre aporta un perfil de turista diferent al propi de l'estiu, amb un caràcter més vacacional i de platja, i parla d'un context de turisme urbà multimotivacional i desestacionalitzat, on l'activitat de compres esdevé una de les activitats principals dels visitants que rep la ciutat.

L'acord també recull el compromís del sector i de l'Ajuntament amb la creació d'ocupació de qualitat en el sector comercial, vetllant perquè es produeixi un increment veritable dels llocs de treball, lluitant contra la precarietat laboral, protegint i treballant per la millora de la qualitat i sostenibilitat dels llocs de treball i fomentant l'estabilitat laboral. Per fer-ne un seguiment, s'establí un observatori sobre l'evolució de la generació de l'ocupació i de les condicions de treball.

Es destaca la importància del comerç de proximitat de la ciutat de Barcelona, com a element de cohesió territorial i social fonamental, que permet l'accessibilitat a productes de primera necessitat, enforteix la dimensió comunitària dels barris, millora la qualitat de l'espai públic, promou la mobilitat sostenible i influeix en la seguretat. Potenciar i preservar aquest comerç comporta una aposta clara per un model de ciutat viva i equilibrada.

A més, el pacte recull la consolidació de Barcelona en els darrers anys com una destinació turística de primer ordre, i destaca els mesos de maig i octubre com a períodes importants de rebuda de turistes, i es consideren dos mesos amb un important volum tant de turistes com de creueristes, amb una climatologia adient per passejar i amb un perfil de visitants especialment interessat per conèixer la ciutat i anar de compres.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Foment dels establiments emblemàtics

La Direcció de comerç de l'Ajuntament de Barcelona arribà a un acord de col·laboració amb el Fons d'Imatges del Comerç de Catalunya (FICC) per contribuir a la difusió dels comerços emblemàtics de la ciutat a través del portal Rutadelsemblematics. L'objectiu d'aquesta col·laboració és oferir als establiments que s'hi vulguin acollir, una plataforma de difusió i promoció amb diferents productes digitals. També ampliar paulatinament aquesta guia en línia i fons d'imatges per a la seva difusió a nivell local, nacional i internacional, amb l'objectiu de formar part de la ruta turística i cultural de la ciutat per fomentar el seu coneixement, tant de visitants com dels residents.

En aquest web, el FICC presenta un catàleg dels establiments emblemàtics i inclou els catalogats per l'Ajuntament de Barcelona. Fins a 31 de desembre de 2016 hi figuren 169 dels 211 establiments catalogats amb l'aprovació definitiva del Pla Especial Urbanístic de protecció de la qualitat urbana: Catàleg de Protecció Arquitectònic, Històric i Paisatgístic dels Establiments Emblemàtics de la Ciutat de Barcelona, aprovat el 26 de febrer de 2016.

Tots els establiments que hi figuren, disposen de diferents elements de difusió:

- Una visita virtual de l'establiment, a través d'una sèrie de fotografies esfèriques de 360º, que donen la sensació d'estar dins del local.
- Entrevistes en vídeo als comerciants sobre la història del seu establiment, així com anècdotes o elements distintius que els propis responsables del comerç comparteixen amb els visitants.
- Reportatge fotogràfic de l'establiment amb un aparador virtual, on figuren alguns dels seus productes representatius.
- La possibilitat de crear una ruta pròpia, generant un mapa de Barcelona amb els establiments que el ciutadà vulgui visitar.

També ofereix:

- Sala virtual 3D interactiva: amb l'exposició fotogràfica "De tota la vida. El comerç emblemàtic de Barcelona.
- Revista Digital: magazine informatiu dels establiments amb articles d'actualitat, fotografies i entrevistes als botiguers.

Al juny del 2016, i davant de la importància del projecte que està duent a terme el FICC, des de la Direcció de Comerç es va oferir la possibilitat de donar un pas més enllà i dur a terme una exposició de fotografies. Es va plantejar com la primera d'un cicle d'exposicions itinerants, on els 211 establiments emblemàtics que hi figuren al catàleg de l'Ajuntament es veiessin representats.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

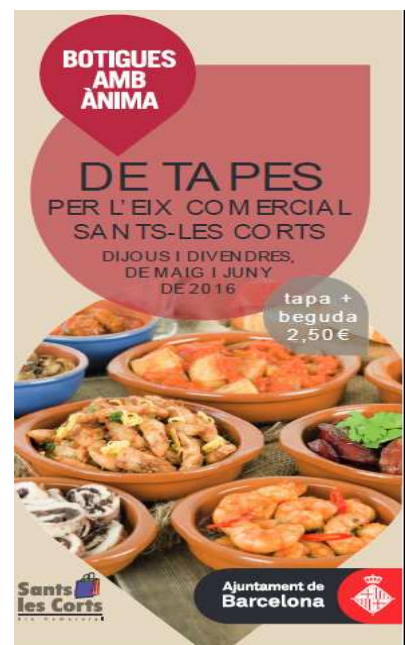
Comerç de proximitat, responsable i sostenible

La Direcció de comerç, en col·laboració amb altres departaments de l'Ajuntament, treballa en projectes per a la promoció i la conscienciació sobre la importància del comerç de proximitat competitiu, responsable i sostenible.

Al 2016, s'ha centrat en impulsar amb la col·laboració de l'IMPU – Institut Municipal del Paisatge Urbà, tres línies de treball dirigides a millorar la competitivitat: accessibilitat, eficiència energètica i imatge exterior. En concret s'han fet les següents actuacions:

- Millora de l'accessibilitat dels locals comercials de zones dels districtes de Ciutat Vella, Sants i Les Corts
- Mapa de Barcelona + Sostenible (presència a l'Open Green Map per ubicar, descriure i localitzar iniciatives de comerç, serveis i turisme sostenible.
- Adhesions al Compromís ciutadà per la Sostenibilitat de comerços associats
- Jornades sobre economia circular (PIMEC)
- Inclusió als Premis Comerç de Barcelona de les línies de:
  - Sostenibilitat ambiental i social
  - Activitat compartida
- Línia de subvencions per a Projectes de millora de la sostenibilitat en el comerç
- Projecte El Comerç i les Escoles, que en el curs 2015/2016 ha tingut la participació de 87 Centres Escolars (augment de 11 centres), 8540 Alumnes (augment de 1900 alumnes), 50 comerços (augment de 4 comerços), 299 visites (augment de 66 visites), i 28 tallers de consum (augment de 9 tallers).

A més, l'Eix Comercial Sants-Les Corts, juntament amb els districtes de les Corts i Sants-Montjuïc, es va posar en marxa una ruta de tapes per als bars i restaurants associats a l'eix comercial per conèixer l'oferta gastronòmica del territori, on 23 establiments del territori participen en aquesta nova edició, organitzada de nou per l'Eix Comercial Sants – Les Corts, juntament pels districtes de Sants-Montjuïc i de les Corts. També realitzada una ruta de tapes en Braille

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Xarxa de comerç verd de Les Corts

Al setembre de 2016 es creà la [Xarxa de comerç verd del barri de Les Corts](#), conformada per botigues de diferents rams que tenen oferta ecològica i respectuosa amb el medi ambient. La Xarxa de comerç verd facilita al veïnat eines per a conèixer les iniciatives comercials que tenen una oferta de productes sostenibles i les promou amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

Aquests comerços compleixen tots o alguns dels següents criteris:

- Venen productes amb certificació ecològica
- Venen productes locals i/o de comerç just
- Col·laboren amb la reducció de la bossa de plàstic d'un sol ús
- Venen a granel i/o de productes reutilitzables.

A més a més, cada dimarts i divendres, es celebrà el Mercat ecològic a Pedralbes Centre, amb els millors productes 100% ecològics, de manera que dos dies a la setmana la porta principal del Pedralbes Centre es convertí en un mercat ecològic amb cinc parades que venien productes naturals sense elements químics.

Finalment destacar que el diumenge 23 d'octubre de 2016 va tenir lloc la 1a Mostra de comerç ecològic i saludable als jardins de Can Mantega. La mostra, organitzada per l'Eix comercial Sants – Les Corts, volia fomentar la cultura i els bons hàbits de salut. De les Corts hi participaren cinc establiments comercials

La mostra, amb parades de productes ecològics, inclogué també tallers infantils, així com una carpa on hi fou present la Fundació privada catalana per a la prevenció de residus i el consum responsable que explicà com fer una compra responsable, entre d'altres activitats.

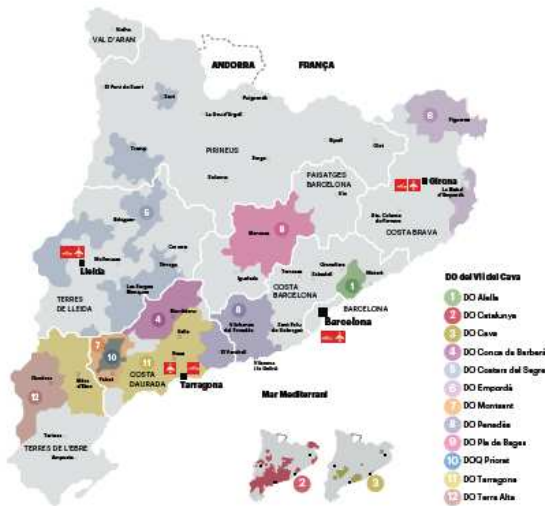
B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Hotels amb DO

El Gremi d'Hotels de Barcelona juntament amb l'INCAVI organitzen Hotels amb DO, la setmana dels vins catalans als hotels de Barcelona, durant la qual els ciutadans de Barcelona poden gaudir de diferents tastos de vins en els espais més emblemàtics d'alguns hotels de la ciutat.

Del 12 al 18 de setembre de 2016, 26 hotels emblemàtics i amb història de Barcelona, van oferir, per cinquè any consecutiu, els tastos de vins amb denominació d'origen catalana (52 sessions de tast) en els seus espais més íntims i inspiradors. Als Hotels amb DO es poden descobrir els principis bàsics i alguns consells pràctics del món del vi, conèixer 12 DO catalanes i tastar grans vins en un ambient únic.

Catalunya, dotze DO amb gust de vi

Molt a prop de Barcelona, un viatge per dotze denominacions d'origen et permetrà descobrir un paisatge del vi divers i atractiu, des de vinyes bressolades pel mar a d'altres escarpades a les muntanyes.

A Catalunya, pots visitar més de 300 cellers, passejar entre vinyes, gaudir d'un ric patrimoni, maridar vi i gastronomia... Propostes per a tots els públics i durant tot l'any per viure una experiència única.

HOTELS AMB DO

Setmana dels vins catalans als hotels de Barcelona

12 – 18 setembre

mesqhotels.cat

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL**Mercat de mercats**

Mercat de Mercats és una iniciativa de l'Institut de Mercats de l'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya. Un esdeveniment que aplega representants dels mercats municipals de Barcelona, amb la presència de productors agroalimentaris i vitivinícoles del país. La Fira ofereix també activitats gastronòmiques als espais "Aula de cuina" i "Aula de Tast" i el seu accés és gratuït. A més, s'hi pot gaudir d'un tast de tapes elaborades per diversos restauradors i de vins i caves dels productors participants.

Des de divendres 21 i fins diumenge 23 d'octubre de 2016, prop de 270.000 persones van passar per l'Avinguda de la Catedral per visitar la Fira Mercat de Mercats, que ja s'ha consolidat com un dels esdeveniments gastronòmics clau a Barcelona.

Fins a 36 parades dels mercats municipals de Barcelona, 24 productors de proximitat, 12 cellers de vins i caves, 13 restaurants de la ciutat i 26 xefs de tot Catalunya van participar en l'edició 2016 que va tancar les seves portes consagrant-se com la gran festa del producte i la gastronomia de Barcelona. Milers de persones descobriren els diferents productes de proximitat que ofereixen els mercats de la ciutat i compraren directament a les parades tant aliments frescos com elaborats. Durant aquests tres dies, a més de la venda directa que feren els paradistes dels diferents mercats de la ciutat, es serviren 70.000 consumicions.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Mercats de la Terra

Al 2016, cada segon dissabte de mes, el Mercat de la Terra d'Slow Food tornà al parc de les Tres Xemeneies de Barcelona (Paral·lel, El Poble Sec), amb productes d'una trentena de productors, la major part provinents dels Parc Agrari del Baix Llobregat, però també pagesos i productors d'arreu de Catalunya. El mercat potencia productes locals, de temporada, obtinguts amb processos tradicionals i respectuosos amb el medi ambient, amb un preu just tant per qui els adquireix com per qui els produeix.

El barri del Poble-sec no comptava amb un mercat fix i permanent, per aquest motiu el Districte de Sants-Montjuïc va col·laborar amb aquesta iniciativa. A més, l'associació que organitza el Mercat de la Terra forma part de la Taula d'Entitats del Poble Sec i va establir sinèrgies amb els establiments del barri que oferien productes de proximitat, les associacions de comerciants locals, el teixit associatiu del barri i les cooperatives de consum del Poble Sec. D'aquesta manera al Mercat de la Terra també hi ha parades de botigues del Poble-sec que treballen productes de qualitat i Km0. Una manera de crear xarxa de barri i impulsar l'economia de proximitat i local.

El Mercat de la Terra també ofereix al Parc de les Tres Xemeneies activitats pensades per al públic familiar amb tallers infantils on es potencien les joguines produïdes amb materials reciclats. A més, hi ha un espai gastronòmic per degustar els productes Km 0 procedent del propi mercat i s'organitza un programa de música ambient en viu i tallers de cuina i maridatge.

Slow Food és una organització capdavantera en la sensibilització sobre el producte local i de proximitat i en la transició cap a un sistema agroalimentari alternatiu que sigui respectuós amb el medi ambient, just per als productors i sa per als consumidors. L'entitat potencia la cuina tradicional, incentiva el consum responsable, els productes de temporada, ecològics i locals. A Barcelona, la principal aposta Slow Food Vázquez Montalbán és introduir una dimensió més rural, ecològica i tradicional basada en el lema Bo, Net i Just, a tots els nivells de la gastronomia (cuiners, comunicadors i consumidors).

La tradició gastronòmica d'un territori modela el seu paisatge i la seva cultura popular i es detecta l'interès que un determinat grup de viatgers manifesta cap a la gastronomia i que fa que es converteixi en el principal motiu del viatge.

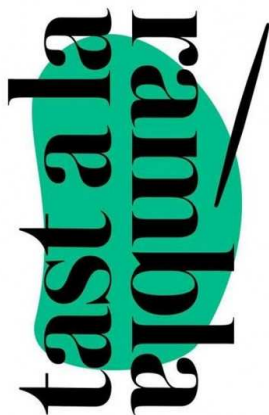
B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL

Mercats de pagès

Els Mercats de pagès són una oportunitat per trobar productes ecològics, de proximitat i de temporada de la mà de petits productors i productores locals: fruita i verdura ecològica, ous, pa, coques, formatges artesans, olis, embotits, vi i cerveses, conserves, mel, cosmètica natural... I també productes de comerç just. A més d'oferir un espai on dur a terme un consum responsable, tant a nivell ecològic com social, als Mercats de Pagès organitzen tallers gratuïts perquè grans i petits gaudeixin i aprenguin.

B.7. FOMENT DE L'EFECTE MULTIPLICADOR I DEL COMERÇ JUST I/O LOCAL**Tast a La Rambla**

La 3a Setmana de la Gastronomia de Barcelona, Tast a la Rambla 2016 es va celebrar del 9 al 12 de juny amb la presència de xefs molt reconeguts de la ciutat.

Els Amics de les Rambles organitzen per tercer any el festival gastronòmic Tast a la Rambla per tal que barcelonins i barcelonines es retrobin amb un espai que molts consideren perdut.

L'Ajuntament de Barcelona hi aportà 50.000€ provinents de l'IEET amb l'objectiu de dinamitzar la part baixa de la Rambla (Santa Mònica) i poder facilitar que els barcelonins i les barcelonines

gaudeixin d'una mostra gastronòmica de qualitat i arrelada al districte de Ciutat Vella, millorant la percepció dels ciutadans vers la Rambla com a eix vertebrador social de la ciutat abandonant la idea que a la Rambla només hi cap el turista. I també posar de manifest els valors culturals, històrics, cosmopolites i integradors de la Rambla, consolidant-ne la vocació cultural de Ciutat Vella com a districte únic i singular

Participaren 47 establiments, restaurants, bars i pastisseries de Barcelona servint una mostra representativa de la seva gastronomia a la Rambla. La Fira es combinà amb 34 tallers de tast i exposicions a la Sala Arts Sta. Mònica i amb un concurs de tapes de 20 restaurants, bars i pastisseries de la Rambla.

C. Conservació i millora del patrimoni cultural

C.	CONSERVACIÓ I MILLORA DEL PATRIMONI CULTURAL
C.1.	GESTIÓ RESPONSABLE EN L'ÀMBIT SOCIOCULTURAL
C.2.	PLA DE GESTIÓ DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ
C.3.	PARTICIPACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS CULTURALS
C.4.	FOMENT DEL CONEIXEMENT PER PART DELS VISITANTS
C.5.	EINES PER AL RECOLZAMENT AL DESENVOLUPAMENT I MANTENIMENT DE LA CULTURA DE LA DESTINACIÓ PER PART DELS TURISTES
C.6.	COMPORAMENT RESPONSABLE

Conservació i millora del patrimoni

PLA DE SOSTENIBILITAT DE L'ICUB.

PRODUCCIÓ I
MANTENIMENT ICUB

Març 2016

El [Pla de sostenibilitat de l'ICUB](#) és una proposta per a treballar la sostenibilitat en tots els àmbits i espais de treball de l'ICUB, per tal d'incloure criteris ambientals en la planificació, execució i seguiment de les activitats desenvolupades per aquesta entitat.

En un primer apartat, es contextualitza la situació, per a continuar amb l'estratègia proposada per a un termini de 4 anys. Aquest programa es basa en una proposta sobre l'estratègia a seguir per part de l'ICUB en la inclusió de la sostenibilitat com a eina transversal i permanent, tant en els seus equipaments com en les seves activitats. D'aquesta forma, i seguint els criteris del Programa de qualitat dels equipaments culturals del Pla estratègic de cultura

de Barcelona, que busca ser un reforç dels equipaments culturals en la seva dimensió d'instruments de producció de cultura i de coneixement, és pretén posar en marxa múltiples accions que impliquin més qualitat i excel·lència en els centres ja existents i reforçar la dimensió educadora dels mateixos.

Objectiu general: Millorar i actualitzar contínuament els equipaments culturals, disminuint l'impacte ambiental derivat de les seves actuacions i comproment-se a la protecció i sensibilització ambiental de les activitats, promovent l'ecoeficiència i la sostenibilitat ambiental en la planificació, projecció i gestió d'aquests serveis.

Els objectius estratègics corresponen a quatre àmbits de treball de sostenibilitat:

- Estalvi i eficiència en subministraments, instal·lacions i consumibles

Els subministraments, instal·lacions i consumibles, són els elements que suposen un major consum dintre de l'ICUB i al mateix temps un major cost en la seva gestió i manteniment. Promocionar una gestió sostenible d'aquest manteniment, amb la substitució d'equips antics altament ineficients i reduir l'impacte dels consums de subministraments i consumibles, mitjançant l'estalvi i eficiència d'aquests, es un dels punts claus, no només per augmentar de forma substancial la sostenibilitat de l'ICUB, sinó també la seva actualització i optimització, el que repercutirà directament en l'estalvi econòmic, dels centres en particular i de l'ICUB en general.

- Consolidar una correcta gestió de residus

La gestió de residus es un dels primers àmbits que es va incloure dintre de la normativa ambiental, per la importància de la seva generació i gestió. Al mateix temps, suposa un dels elements més bàsics de treball en qualsevol espai i normalment, un dels punts més visibles d'una organització de cara als seus treballadors i usuaris en front de la sostenibilitat.

Disposar d'un sistema de gestió de residus adequat i personalitzat a les dimensions de l'ICUB, i realitzar-ne un seguiment i manteniment continu, es de vital importància per una organització amb el pes d'aquesta entitat dintre la ciutat. Al mateix temps, promovent la reducció d'aquests residus i el reaprofitament de materials, també es potencia un estalvi econòmic general en altres àmbits.

- Fomentar la sensibilització i comunicació ambiental

Sensibilitzar i conscienciar els usuaris i treballadors, per tal de provocar una hàbits adequats envers la sostenibilitat, i donar-los eines per a que incloguin la sostenibilitat de forma transversal i

permanent al seu entorn laboral i lúdic, tant de forma interna, com de cara a l'exterior en els actes i esdeveniments que l'ICUB desenvolupi. Aquest, és un dels principals punts on s'ha d'incidir per tal que la resta d'actuacions realitzades a tot l'ICUB, tinguin realment èxit. Promocionar uns bons hàbits entre els actors principals del procés mitjançant l'estalvi energètic com el control de llums i l'apagada d'aparells electrònics, l'estalvi de l'aigua, la reutilització de materials o la correcta gestió dels residus propis, no només garanteix aquest èxit en la resta d'actuacions desenvolupades, si no que al mateix temps, augmenta la qualitat del lloc de treball i del centre en sí.

- Compliment i millora de la legislació ambiental

Garantir el compliment amb els estàndards que assenyala la legislació ambiental vigent i promoure la millora continua per part dels equipaments a partir d'ecoetiquetes, programes o sistemes de gestió ambiental als centres, com a mesures d'actualitat, millora i excel·lència dels centres de l'ICUB.

En el cas de l'ICUB, com una de les principals entitats culturals de la ciutat de Barcelona, amb una projecció molt àmplia tant dels seus equipaments com dels esdeveniments que organitza a la ciutat, les tasques que aquest realitzi en vers la sostenibilitat i la seva visibilitat, estan dotades de gran importància. El públic cada cop exigeix una major conscienciació i implicació de la sostenibilitat en les seves experiències culturals i l'inici d'un procés de canvi i adaptació cap a un model de desenvolupament més sostenible.

El vector ambiental es troba garantit pel fet que totes les actuacions van encaminades a la disminució de l'impacte ambiental sobre l'entorn de les activitats de l'ICUB.

La viabilitat institucional i política, ve a partir de diverses vies:

1. La proposta s'inclou dintre el marc dels objectius del Pla estratègic de cultura de Barcelona, dintre del programa de Qualitat dels Equipaments Culturals.
2. S'incorpora dintre dels objectius funcionals del Departament d'Ecologia Urbana del propi Ajuntament, per tal de fomentar i estendre la cultura de la sostenibilitat com a eix transversal de treball, l'ambientalització interna de l'Ajuntament i la seva acció exemplificadora.
3. Un nou govern local, més pròxim a principis i línies de treball més sostenibles.

Les mesures de sostenibilitat econòmica solen ser, per defecte, transversals i estan incloses dintre el compliment obligatori de la legislació ambiental de l'equipament. D'altra banda, un dels objectius estratègics d'aquesta proposta, és l'estalvi i eficiència de subministraments i consumibles, el que revertirà directament en l'estalvi econòmic lligat a la contractació i compra d'aquests. Finalment, altres actuacions com sensibilització, comunicació o actes diversos, son considerades més enllà de la disminució de l'impacte ambiental, actuacions de millora de la qualitat i visibilitat de l'ICUB, el que a curt-mig termini suposarà també un increment de la seva percepció ambiental i el reforçament de la funció pedagògica dels museus.

C.2. PLA DE GESTIÓ DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ**Gestió d'espais turístics****Park Güell i entorns**

- Projecte executiu de millora dels entorns del Park Güell.
- Projecte d'obres varies de millora al Park Güell.
- Projecte de millora de la senyalística del Park Güell.
- Projecte de motorització de la porta existent a l'accés del Park Güell.
- Pla Mobilitat Urbana dels entorns del Park Güell.
- Redacció del catàleg raonat d'elements arquitectònics i naturals del Park Güell.
- Redacció d'un catàleg raonat que contempli el conjunt d'elements arquitectònics i naturals de la zona monumental del Park Güell.

Festes de Gràcia

Es consolida la valoració positiva per part de l'organització dels carrers, de la fundació i del districte del sistema d'itineraris de sentit únic per visitar els carrers guarnits que al 2016 s'ha posat en marxa en moments de màxim aforament i en els carrers que concentren un alt nombre de visitants. S'han tancat accessos i s'han realitzat temps d'espera fins a buidar el carrer per fer òptima la visita, de manera que un cop es facilitava l'entrada, fluïa la circulació en el carrer i es podia gaudir dels guarnits.

Districte d'Horta-Guinardó

El districte treballà en un pla d'ordenació de la zona del Turó de la Rovira per aconseguir una gestió sostenible de l'espai amb l'objectiu d'ordenar l'ús públic d'aquest espai sota criteris de sostenibilitat, garantint un ús responsable i respectuós amb els recursos naturals i culturals presents en una zona reduïda amb una gran afluència de visitants. Aquest pla d'ordenació s'emmarca en el Pla Estratègic de Turisme 2020.

C.2.PLA DE GESTIÓ DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ**Destinació Barcelona**

“Barcelona és molt més” sorgeix de la col·laboració de l’Ajuntament de Barcelona, el Consorci de Turisme, la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç per presentar una oferta que aporta valor afegit al conjunt del territori, a la vegada ofereix al visitant una diversitat cultural, paisatgística i patrimonial que aporta una visió més completa de la realitat de Barcelona, i a la vegada, contribueix a desconcentrar determinades àrees de la ciutat.

La promoció del turisme ha posat l’accent en Barcelona com a destinació sostenible i amb atractius, continguts i activitats per als visitants que van més enllà de la ciutat, gràcies al programa [Barcelona és molt més](#), un programa per promocionar l’oferta turística de la ciutat i la de les comarques de Barcelona, com una destinació turística integral, d’alt valor afegit, treballant conjuntament i des d’una única plataforma, generant una destinació turística amb més atractius, continguts i activitats per als visitants.

El programa, que ofereix diferents productes turístics de la resta de comarques de Barcelona més enllà de la ciutat, s’ha consolidat al llarg de 2016, i suposa ja el 27,5% del conjunt de l’oferta del Consorci Turisme de Barcelona. En total, es comercialitzen 76 productes, dels quals 22 són d’enoturisme, 19 de visites, 14 d’esport i muntanya, 11 de serveis, i 10 d’activitats lúdiques.

D’aquesta manera, i d’acord amb un dels grans eixos tant de l’Ajuntament de Barcelona com del Consorci Turisme de Barcelona, es contribueix a la desconcentració de l’activitat turística de la ciutat, generant, alhora, una destinació turística amb alt valor afegit al territori.

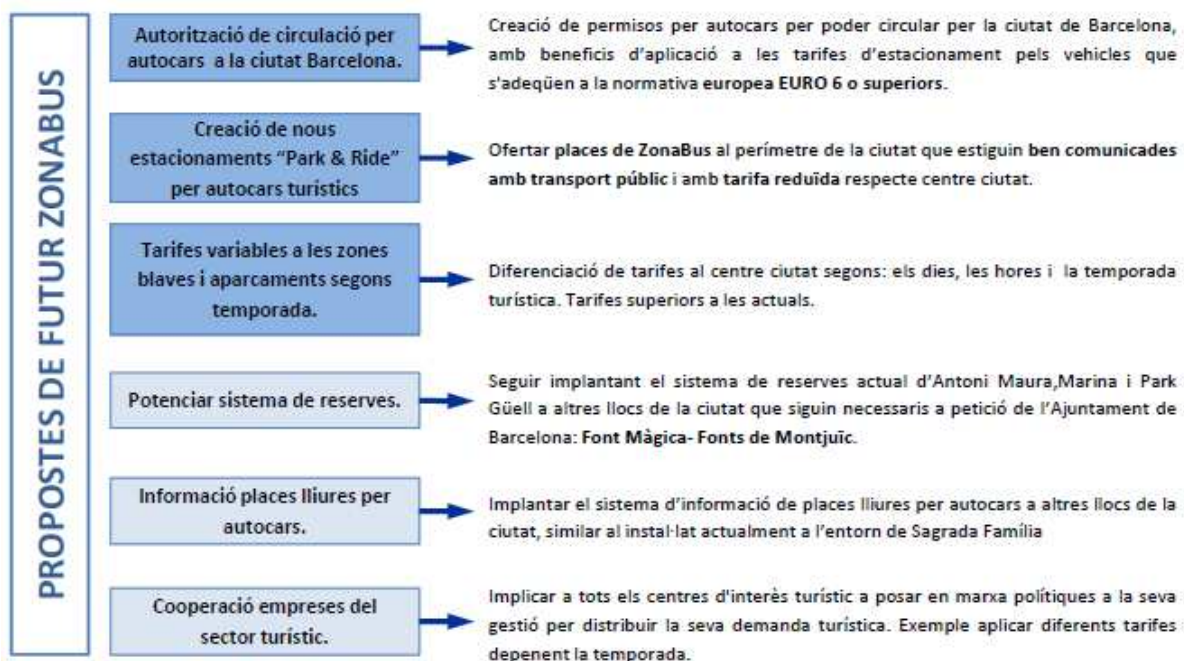
C.2. PLA DE MANEIG DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ

Gestió dels autocars turístics

El creixement de l'activitat turística a la ciutat ha provocat un augment del nombre d'autocars turístics i congestions en determinades zones de la ciutat.

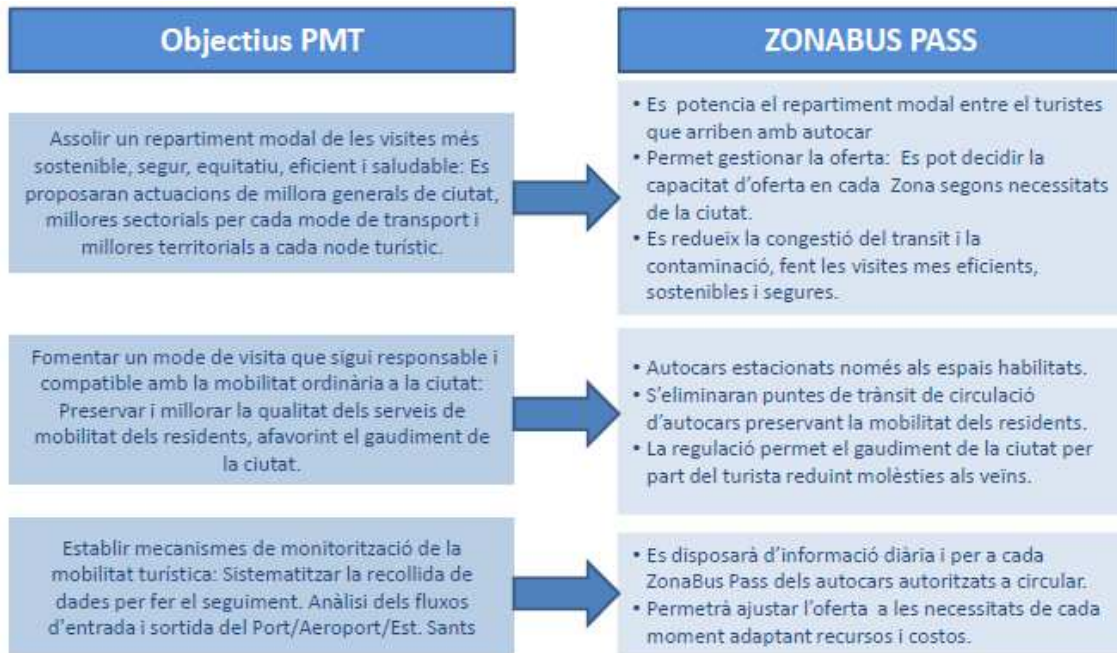
[ZonaBus](#) és un servei d'informació i regulació de l'estacionament d'autocars turístics a la ciutat. L'objectiu principal és seguir potenciant la regulació de les zones d'estacionament i parada dels autocars turístics a la ciutat. I com a objectius específics:

- Reduir la concentració d'autocars, distribuint la demanda per evitar situacions d'alta congestió.
- Millorar la convivència reduint concentracions de turistes.
- Reduir la contaminació acústica i atmosfèrica.
- Compensar a la ciutat per la congestió i la contaminació dels autocars.
- Mantenir l'activitat turística i els beneficis per la ciutat, fent-la sostenible en el temps.

Encaix amb el [Pla de Mobilitat Turística](#)

C.2. PLA DE GESTIÓ DELS VISITANTS I DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE LA DESTINACIÓ**Turisme de districte**

Segueix essent prioritària per Barcelona l'aposta per promoure un turisme responsable i sostenible que afavoreixi el desenvolupament de l'activitat econòmica, i alhora reparteixi millor tant la riquesa que genera com la pressió produïda en determinades zones. Tot plegat, per revertir en una millor qualitat de vida dels ciutadans i ciutadanes.

La nova aplicació dels Punts d'Interès de Ciutat permet consultar tota la informació de llocs destacats al conjunt dels districtes de Barcelona. L'aplicació web és accessible des del nou directori d'aplicacions municipals i permet accedir a la llista de llocs destacats de cada districte, consultar els continguts per categories temàtiques i veure els punts d'interès preferits, fins i tot sense connexió a Internet.

Les Corts

L'Espai d'Inclusió del districte de les Corts és un espai d'acció, de reflexió i d'interacció entre el conjunt dels agents implicats: entitats de persones amb discapacitat, entitats del tercer sector i agents econòmics i de coneixement. Les accions i iniciatives de l'Espai 20+20+20 aglutinen els principis de compromís, igualtat, col·laboració, cooperació, confiança, respecte, transparència i participació.

L'Espai d'Inclusió 20+20+20 és una plataforma diversa i transversal que treballa amb l'objectiu d'eliminar barreres i obstacles socials. El projecte aglutina tres grans grups de membres: entitats de persones amb discapacitat, entitats del tercer sector, i empreses i institucions dels barris de les Corts. El districte de les Corts impulsa aquest espai amb l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats en tots els àmbits, sumant les voluntats i les capacitats d'actors socials diversos, els quals poden aportar conceptes innovadors per enriquir un debat necessari per analitzar com ampliar les accions d'integració.

El 29 de novembre de 2016 va tenir lloc la 4a trobada anual de l'Espai d'Inclusió 20+20+20 del districte de les Corts. En aquesta ocasió, a més de les entitats, empreses i universitats que formen part de la xarxa d'inclusió, també hi varen ser presents per primera vegada els usuaris de les entitats d'inclusió

A Les Corts hi ha una ruta per descobrir a fons el casc antic del barri d'una manera especial i diferent, tot dinamitzat per guies i material adaptat a les necessitats de les persones amb diversitat funcional.

El districte, capdavanter en la inclusió de persones amb diversitat funcional a través del projecte Espai d'Inclusió 20+20+20, segueix apostant per aquesta línia de treball amb les rutes de turisme accessible. Unes activitats que es van iniciar fa un any, i que estan dissenyades tenint en compte la diversitat de públic i amb material adaptat.

El Cementiri de les Corts obrí les portes a passejades comentades que ajuden a descobrir-hi els espais més emblemàtics. Amb aquesta proposta es poden conèixer les sepultures més emblemàtiques i significatives del recinte, com ara la tomba-panteó dels Repatriats d'Ultramar o el recinte hebreu, el més antic en actiu a Barcelona. També s'hi pot contemplar la capella modernista, d'estètica bizantina, i observar l'art funerari que conté molts dels seus panteons i les seves tombes.

Els barris de les Corts disposen d'una aplicació mòbil amb què descobrir tots els seus punts d'interès, tant els més emblemàtics com els més desapercebuts. L'aplicació [Rutes de les Corts](#) és un recurs per conèixer tot el que poden oferir d'interessant els barris del districte, una part de la ciutat que conté detalls prou atractius, i també d'altres prou desconeguts com perquè hi puguin fer un tomb tant els residents com els visitants. L'aplicació està disponible en tres idiomes: català, castellà i anglès, i ofereix 5 rutes principals amb punts d'interès a nivell cultural, patrimoni, mediambiental i panoràmic, amb recursos d'àudio i de vídeo.

Les rutes estan dissenyades per poder ser recorregudes a peu, i cadascun dels diversos punts està il·lustrat amb fotografies detallades i planells de localització.

Les 5 rutes que s'hi poden trobar són:

- A l'entorn del Monestir de Pedralbes
- De la falda de Collserola a la Diagonal
- El palau de Pedralbes i les finques comtals
- La vila de les Corts, ahir i avui
- Voltant el Camp Nou
- Un enclavament de Memòria Històrica.

Nou Barris

La personalitat de Nou Barris s'amaga sota els plecs de la seva orografia mil·lenària. Articulat al voltant de tretze barris, el districte conserva petjades de les persones que ens han precedit: un valuós patrimoni històric i industrial repartit en el seu paisatge heterogeni, que comparteix protagonisme amb espais singulars i privilegiats i amb els pulmons verds. La guia que ara despleguem us convida a descobrir aquest apassionant districte a partir de diferents rutes i punts d'interès.

Descobreix Nou Barris / Descubre Nou Barris / Discover Nou Barris

Ruta 1. PARC CENTRAL
Parc Central de Nou Barris
Can Carreras
Església del Mental
Institut Mental de la Santa Creu
Can Peguera
Refugi antiàeri de Can Peguera
Estàtua de la República

Ruta 2. MUCLI ANTIC DE SANTA EULÀLIA
Santuari de Santa Eulàlia de Vilapicina
Ca n'Artés
Can Basté
Torre Llobeta
Passatge de l'Esperança

Ruta 3. PARC DE CAN DRAGÓ
Parc de Can Dragó
Can Verdaguer
Can Valent
Cementiri de Sant Andreu

Ruta 4. RUTA DE L'AGUA
Rec Comtal
Aqüeducte de Ciutat Meridiana
Casa de l'Aigua

Ruta 5. COLL SEROLA
Castell de Torre Baró

Ruta 6. PUNTS D'INTERÉS
Font Màgica Manuel de Falla
Plaça Angel Pestaña
Conjunt escultòric Escullera

Àrees comercials / Áreas comerciales / Commercial areas
Abacia de Japó
Habitatge C. Florida, 50
Ateneu Popular de Nou Barris

Serveis / Servicios / Services

Nou Barris
 La denominació Nou Barris téva el 1664 quan Despatche a l'estructura en dos districtes. L'edifici més notable és el recinte del Museu de Ciències i Tecnologia de Barcelona. Els barris principals són: Can Peguera, Can Verdaguer, Can Valent, Can Dragó, Can Basté, Torre Llobeta, Passatge de l'Esperança, Font Màgica Manuel de Falla, Plaça Angel Pestaña, Conjunt escultòric Escullera, Abacia de Japó, Habitatge C. Florida, 50, Ateneu Popular de Nou Barris.

C.3. PARTICIPACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS CULTURALS

Distintiu de garantia de qualitat ambiental

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha concedit el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental a cinc equipaments de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB). Quatre d'ells l'han obtingut en la categoria de Biblioteques i Museus: l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, el Museu de Cultures del Món, la Via Sepulcral Romana (Museu d'Història de Barcelona-MUHBA), i la Plaça del Rei (Museu d'Història de Barcelona-MUHBA). El cinquè atorgament per a equipaments de l'ICUB ha estat per a La Virreina Centre de la Imatge, que és el primer de tot Catalunya d'obtenir el Distintiu en la categoria d'Equipaments escènics i centres d'art visual.

El [Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental](#), que és el sistema català d'etiquetatge ecològic, pretén reconèixer aquells productes i serveis que compleixen uns requisits ambientals més enllà de la normativa vigent. En el cas dels museus, els equipaments escènics i els centres d'art visual, aquesta ecoetiqueta té en compte criteris d'estalvi i eficiència energètica, especialment en l'àmbit de la il·luminació i la climatització, així com d'estalvi d'aigua, de gestió de residus, de compra de productes eco etiquetats, de mobilitat, de formació ambiental dels treballadors i també de comunicació i promoció entre els usuaris i treballadors. Aquest últim criteri és de gran importància, degut a l'elevada afluència de visitants que reben i el seu potencial pedagògic.

Per a minimitzar els impactes ambientals dels equipaments, el distintiu fomenta la recopilació de dades perquè se'n pugui fer l'avaluació i el seguiment, i d'aquesta manera esdevenir una eina per als responsables dels equipaments en la presa de decisions per a una correcta i millor gestió.

C.3. PARTICIPACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS CULTURALS

Cultura popular i patrimoni immaterial

La cultura popular s'explica per primera vegada des de la transversalitat en el marc de la primera [Mostra del patrimoni immaterial](#) a Barcelona. Al 2016, Som cultura popular ha reunit durant quatre dies a Sant Andreu més de 13.000 persones interessades en la cultura popular.

Aspectes clau com la participació, la festa i la tradició s'explicaren en paral·lel als debats sobre integració, cohesió social, gènere i espai urbà. L'Ajuntament de Barcelona, organitzador de la trobada, va pendre el pols a l'estat d'entitats i associacions del sector.

Més de 130 associacions -institucions, entitats, federacions, confederacions i col·lectius-, prop de 300 activitats obertes al públic, gratuïtes i per a totes les edats i un flux constant de visitants que els organitzadors situen en més de 13.000 persones són les xifres de la primera Mostra del patrimoni immaterial a Barcelona (2016).

La proposta, innovadora en format i objectius, es va articular en base a dos vessants diferents: per un costat, una sèrie d'activitats dirigides als col·lectius de la cultura popular i al món científic i de l'antropologia, per tal que poguessin interactuar i aprendre els uns dels altres. Per altra banda, la proposta va oferir un seguit d'activitats obertes al públic general, fent especial atenció als infants i a les famílies.

C.3. PARTICIPACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS CULTURALS

La Festa Catalana

La Festa Catalana és un programa d'activitats gratuïtes relacionades amb els elements folklòrics més importants de Catalunya. Així, diversos espais s'alternen per acollir aquestes manifestacions de la cultura autòctona, que a més tenen locució multilingüe per permetre gaudir dels espectacles tant a ciutadans barcelonins com a turistes i visitants forans. El programa inclou, entre d'altres, bastoners, esbarts dansaires, sardanes, castells, falcons i gegants. Cada acte combina l'actuació d'una colla castellera local, una colla castellera convidada i un grup d'imatgeria o ball.

La [Festa catalana a la Catedral 2016](#) va incloure 12 actuacions, els dissabtes, entre el 2 de juliol i 27 d'agost i entre el 1 i 15 d'octubre a l'Av. Catedral / Plaça Nova (23/7; 13/8; octubre).

El format més habitual de les actuacions combinà tres colles de cultura popular. Hi hagué també monogràfics de dansa (Esbart Sant Martí 30 de juliol) o jornades especials: Festes Sant Roc (13 d'agost), Barceloneta (20 d'agost); Pi (1 d'octubre) o Poblesec (15 d'octubre).

Assistència: unes 38.000 persones, sumant les dotze jornades. S'ha calculat una mitjana de 3.000 persones per dia (12 jornades efectuades), amb unes puntes destacables el dia de la Festa de Sant Roc

La [Festa catalana Diagonal Mar 2016](#) va constar de 10 actuacions, els dissabtes, entre el 10 de setembre i el 19 de novembre, a la Plaça Leonardo Da Vinci.

El format més habitual de les actuacions va combinar tres colles de cultura popular. Hi ha també monogràfics de dansa o jornades especials: Sant Andreu, Gràcia, Sant Adrià del Besòs, Martorelles.

Assistència: unes 2.700 persones, sumant totes les jornades. S'ha calculat una mitjana de 300 persones per dia (9 jornades efectuades).

LA FESTA CATALANA
AVINGUDA DE LA CATEDRAL
PLAÇA NOVA

La Festa Catalana és... la festa de tots i totes!
Falcons, diables, castellers... són elements imprescindibles de la cultura popular, una gran festa de la gent i per a la gent. La festa catalana convida els visitants de la nostra ciutat a conèixer les nostres tradicions, i a tothom que vulgui, a participar-hi per gaudir de la cultura mediterrània.
No us ho perdeu!

<p>2 DE JULIOL 19.30 h Gegants del Poble Espanyol Gegants de Petras Albas Bastoners de l'Esbart Català de Dansaires</p> <p>9 DE JULIOL 19.30 h Colla Castellera Jove de Barcelona Orillers de la Colla Castellera Jove de Barcelona Gegants del Raval</p> <p>16 DE JULIOL 19.30 h Falcons de Barcelona Falcons de Vilanova i la Geltrú Falcoí Niuú i grollers dels Falcons</p>	<p>23 DE JULIOL 19.30 h Moixiganga de Barcelona Moixiganga de Lleida Colla de Bastoners de Gràcia</p> <p>30 DE JULIOL 19.30 h Esbart Sant Martí</p> <p>6 D'AGOST 18.30 h Nova Colla de Bastons de Castellsdefels Gegants de Sant Jaume Gegants de Sant Pau de les Punxes</p> <p>13 D'AGOST 18.30 h Especial Festes de Sant Roc Ball de Símores de Mataró Ball de Pastores de Sitges Nan Cur-out de la Plaça Nova i Geganta cantonera de Sant Roc de la Plaça Nova</p> <p>20 D'AGOST 18.30 h Especial Barceloneta Terrassa de Barcelona, gegantone Miquelot, Osona i Esmorret i nan Gral. Lagarto Gegants Pep Barceló i Maria la Néta</p>	<p>27 D'AGOST 18.30 h Colla del Pi, Lleó i Mulassa de Barcelona Gegants del Cas Añic Colla Sardanista Mare Nostrum</p> <p>1 D'OCTUBRE 18.30 h Especial colles del Pi Gegants grans del Pi, gegants petits del Pi, Lleó de Barcelona, Mulassa de Barcelona i grollers del Pi</p> <p>8 D'OCTUBRE 18.30 h Castellers de la Vila de Gràcia Orillers dels Castellers de la Vila de Gràcia Moixiganga de Barcelona</p> <p>15 D'OCTUBRE 18.30 h Especial Colles de l'Poble-sec Gegants i grollers del Poble-sec, Göt Sirius i treballers del Poble-sec Societat Coral "Els Moderns" i banda de trompetes i tambors Amics de la sardana del Poble-sec i Bastoners del Poble-sec</p>
---	---	---

LA NOSTRA TRADICIÓ

C.4. FOMENT DEL CONEIXEMENT PER PART DELS VISITANTS

Estades sostenibles

Per tercer any consecutiu i en el marc de la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient (5 de juny), Turisme de Barcelona posa en marxa diverses accions a Barcelona per generar coneixement i consciència ambiental a residents, visitants i professionals del turisme. El Dia Mundial del Medi Ambient està promogut per Nacions Unides i l'Ajuntament de Barcelona se suma a la commemoració.

La campanya, sota el títol *Des de Barcelona: cuidem el Planeta*, tingué lloc del 5 al 14 de juny de 2016. Les Oficines d'Informació Turística de plaça de Catalunya i del Mirador de Colom, així com els punts d'informació de cinc parcs de la província de Barcelona, distribuïren material informatiu sobre la sostenibilitat a Barcelona i sobre propostes d'activitats per fer més sostenible l'estada dels visitants. Així mateix, el Barcelona Bus Turístic promogué el reciclatge dels auriculars que es lliuren als usuaris d'aquest servei. El hashtag de la campanya a les xarxes socials fou #barcelonacares4thepianet.

L'assemblea de membres del Barcelona Sustainable Tourism, el programa de Turisme de Barcelona que promou el turisme sostenible a la ciutat, tingué lloc el 14 de juny al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Macba). Xavier Font, professor de la Leeds Beckett University i codirector de The International Centre of Responsible Tourism, fou el ponent convidat, en una convocatòria oberta a tothom.

Les empreses de la ciutat compromeses amb l'accessibilitat i la sostenibilitat queden aglutinades al catàleg que edita el consorci Turisme de Barcelona anualment.

  	<p>.....</p> <p>Barcelona, una ciutat compromesa amb la sostenibilitat 4 Barcelona, a city committed to sustainability</p> <p>.....</p> <p>Barcelona Sustainable Tourism 8</p> <p>.....</p> <p>Allotjament 10</p> <p>Accommodation</p> <p>Crowne Plaza Barcelona - Fira Center 10 Fairmont Hotel Rey Juan Carlos I 10 Hotel Alimara 11 Hotel Barcelona Princess 11 Melia Barcelona Sarria 12 Lodging Apartments 12 INOUT Hostel Barcelona 13 Twentytú High Tech Hostel 13</p> <p>.....</p> <p>Venues i organització d'esdeveniments 14</p> <p>Venues and events organisation</p> <p>CCIB Centre de Convencions Internacional de Barcelona 14 Fira de Barcelona 14 Palau de Congressos de Catalunya 15 Incentives Barcelona 15</p> <p>.....</p> <p>Visites a la ciutat, gastronomia i transport 16</p> <p>City tours, gastronomy and transport</p> <p>Barcelona Guide Bureau 16 Barcelona Special Traveler 16 Barcelona Zero Limits 17 Barcelona Segway Day 17 Barcelona E-Bike Rent 18 Barcelona Segway Tour 18 Cripta Gaudi de la Colònia Güell 19 Lasal del Varador 19 Taxi Ecològic 20</p> <p>.....</p> <p>Serveis per a la sostenibilitat i institucions 20</p> <p>Sustainability services and institutions</p> <p>Fundació Esclerosi Múltiple FEM 20 Fundació Privada Trínjove 21 Lavola 21 Share Barcelona 22 Van Cart Distributions 22 Apartur 23 Gremi d'Hotels de Barcelona 23</p> <p>.....</p>
--	--

C.4. FOMENT DEL CONEIXEMENT PER PART DELS VISITANTS

Meeting Point Creu Coberta

Després de diverses temporades treballant per a la consecució d'un espai per al barri al solar de Creu Coberta 26, l'Associació de Comerciants Creu Coberta va inaugurar la primavera de 2015 el Meeting Point, amb diversos objectius i funcions i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, el Districte de Sants-Montjuïc, Turisme de Barcelona, Barcelona Activa i les àrees d'economia i comerç i participació del consistori.

Per primera vegada, un eix comercial a Catalunya gestiona una oficina d'informació turística, on els visitants poden trobar informació de botigues i restauració, no només del propi eix sinó de tot l'entorn de la Plaça d'Espanya i dels eixos de Sants-Montjuïc, al mateix temps que esdevé un pol cultural amb propostes que han de satisfer els locals i els visitants

Des de mitjans de 2016, l'Associació de Comerciants Creu Coberta, exerceix com a punt de trobada i reforça un conjunt de projectes en benefici del comerç de proximitat i dels barris, a l'entorn del civisme, la sostenibilitat, la interculturalitat, la solidaritat, la cultura i el comerç. Per això, es va establir un conveni amb l'Ajuntament per a la cessió de l'espai de forma indefinida.

El Meeting Pont Creu Coberta és un espai a disposició dels veïns i les entitats, de col·lectius diversos i de ciutadans i turistes, que poden conèixer l'entorn a través de la informació que se'ls ofereix, però també poder gaudir d'un conjunt de propostes culturals que són atractius per complementar l'oferta comercial del nostre eix.

C6.COMPORTAMENT RESPONSABLE

Corresponsabilització dels visitants

Barcelona promou un turisme que coresponsabilitza visitants i ciutadans en el respecte a l'entorn.

A mitjans 2016, el Govern municipal va posar en marxa la campanya comunicativa Compartim Barcelona per afavorir la convivència amb especial èmfasi als habitatges d'ús turístic, on es comunicava als visitants els missatges fonamentals de convivència a la ciutat i es transmetia la importància de llogar habitatges d'ús turístic legalitzats. Alhora es visualitzava a la ciutadania l'acció municipal contra l'habitatge il·legal.

D. Conservació ambiental

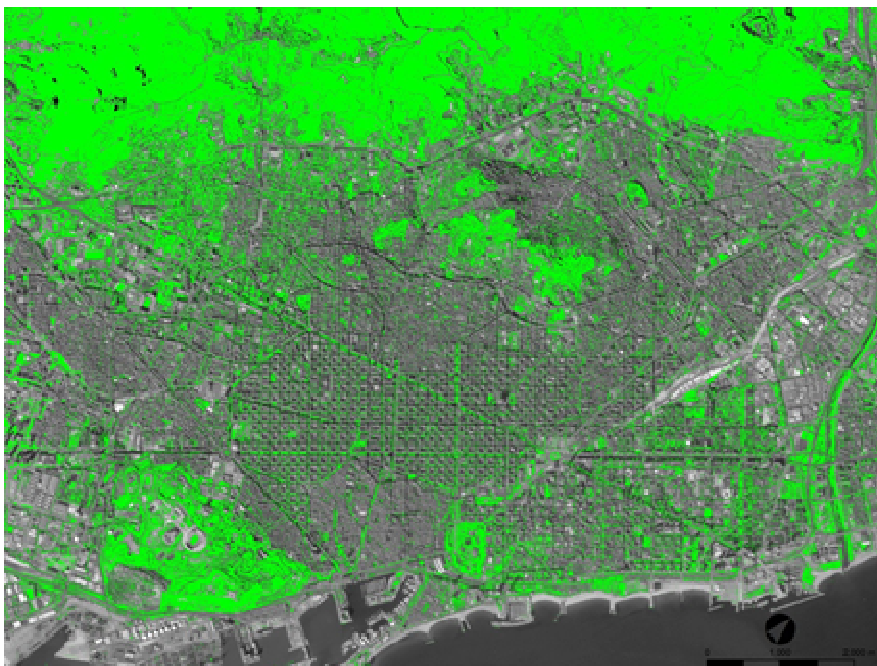
D.	CONSERVACIÓ AMBIENTAL
D.1.	PROTECCIÓ DEL PAISATGE I ESTUDIS D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE AMBIENTAL
D.2.	TRANSPORT SOSTENIBLE
D.3.	RECURSOS NATURALS
D.4.	PROTECCIÓ DE LA VIDA SALVATGE
D.5.	GESTIÓ I CONTROL DE L'ENERGIA
D.6.	GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA
D.7.	EMISSIONS DE GASOS D'EFECTE HIVERNACLE
D.8.	CONTAMINACIÓ LUMÍNICA I SONORA
D.9.	GESTIÓ I CONTROL DELS RESIDUS

D.1. PROTECCIÓ DEL PAISATGE I ESTUDIS D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE AMBIENTAL

Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona, 2020

L'Ajuntament de Barcelona es va dotar, el 2013, del [Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona](#), un instrument estratègic que defineix els reptes, objectius i compromisos del govern municipal en relació a la conservació del verd i de la diversitat biològica i a com la població els coneix, en gaudeix i en té cura. El Pla del verd i de la biodiversitat planifica a llarg termini les actuacions per aconseguir una infraestructura verda que produeix beneficis per a les persones, subministra serveis ambientals i socials, generi llocs de vida dins l'hàbitat urbà, insereixi la natura a la ciutat, connecti i relligui la urbs en el territori i faci la ciutat més fèrtil i més resilient davant dels reptes de futur.

La infraestructura verda és la xarxa interconnectada d'ecosistemes que conserva els seus valors i les seves funcions i proporciona beneficis a les poblacions humanes. Els beneficis ambientals i socials que ens aporta s'anomenen serveis ecosistèmics, aportacions directes i indirectes dels ecosistemes al benestar humà. El verd forma part de l'espai públic de la ciutat, del paisatge urbà, dels carrers.... Trobem verd arreu, a balcons, terrats, carrers, places, als parcs i jardins públics i privats. El verd és present en molts espais lliures d'edificació i atorga certes característiques a aquests espais. En definitiva serveix per millorar l'entorn urbà. Conèixer el verd funcional i poder-lo analitzar resulta útil alhora de planificar o projectar nous espais, nous carrers, noves places o parcs i per valorar els serveis que ens aporta. L'any 2015 es va treballar en la identificació de la infraestructura verda de Barcelona, a través de l'índex NDVI (índex de vegetació de diferència normalitzada), a partir d'ortofotos i amb un nivell de resolució de 40 cm de resolució.

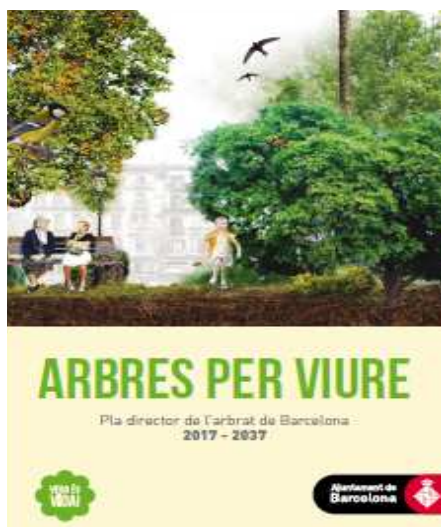
Identificació de la infraestructura verda de Barcelona

L'any 2016 s'ha treballat en la definició de les estratègies i accions per desenvolupar el primer corredor verd Ciutadella/Collserola i més concretament, s'han iniciat les obres d'enjardinament i recuperació de l'espai de Mas Ravetllat per a la ciutadania, al districte d'Horta Guinardó. També l'any 2016 s'ha redactat l'avantprojecte de connectivitat del Parc de les Aigües amb Tres Turons.

Mas Ravetllat abans de l'inici de les obres d'enjardinament

Una peça clau de la infraestructura verda és l'arbrat de la ciutat. L'any 2016 l'Ajuntament es va dotar del Pla director de l'arbrat de Barcelona, un document estratègic per guiar l'acció municipal futura en matèria de planificació, gestió i conservació. El Pla es fonamenta en la visió d'un arbrat biodivers, madur, sa, identitari i sostenible, que compti amb les millors condicions per al seu desenvolupament, adaptat a l'ecosistema urbà i que aporti funcions i serveis ambientals i socials al conjunt dels ciutadans, contribuint a la millora de la qualitat paisatgística i al benestar de les persones. Centra els seus esforços en millorar les condicions de vida dels arbres: més sòl i de major qualitat, més aigua, més espai aeri, espècies millor adaptades...

Pel que fa a la identitat de la ciutat, el Pla del verd i de la biodiversitat incorpora en una de les línies estratègiques *“Preservar i posar en valor el patrimoni històric dels jardins”*. En aquest sentit,

l'Ajuntament elabora el Marc Estratègic dels Jardins Històrics de Barcelona amb la finalitat d'establir les directrius que han de regir els espais verds de caràcter patrimonial de la ciutat. La ciutat compta amb uns parcs històrics (Ciudadella, Turó Park, Laribal, Can Sentmenat, Tamarita, Teatre Grec, Guinardó, Laberint d'Horta, Parc Güell, Palau de Pedralbes, Palau de les Heures, Palau Robert, Botànic Històric i Universitat) que requereixen una gestió singular i un manteniment diferenciat que reforcin els seus valors únics. Són jardins destacats per la seva importància històrica i cultural i el seu conjunt constitueix una part del patrimoni jardiner de la ciutat. L'any 2016 s'ha continuat amb els treballs previs per a la redacció del Marc estratègic i la preparació de les sessions de presentació i participació de la diagnosi als treballadors de diferents departaments de l'Ajuntament, incloent els jardineros municipals.

La infraestructura verda de la ciutat es complementa amb altres peces de verd com jardins i patis de propietat privada i amb noves tipologies com ara les cobertes verdes. En relació a aquestes, l'Ajuntament de Barcelona va promoure una mesura de govern amb l'objectiu de recuperar els terrats per a diferents activitats: espai de joc i esbarjo, passejar, instal·lar sistemes de recollida d'aigües pluvials i sistemes de captació d'energia, disposar de solàriums, conrear horts o enjardinar-les. Per facilitar la promoció es disposa d'incentius econòmics dins la Campanya de subvencions d'Habitatge urbà, i es promou la utilització dels edificis públics com a exemples, així com accions de comunicació i divulgació. Paral·lelament, l'any 2015 es va elaborar a Guia de terrats vius i cobertes verdes, que es pot descarregar des del web municipal. La guia dona resposta a les inquietuds socials sobre l'ús dels terrats i assessorament tècnic per a enjardinar la coberta de manera segura i eficient.

Les ciutats són entorns en permanent transformació. En elles es recuperen espais ocupats per instal·lacions obsoletes, es regeneren teixits urbans degradats o es construeixen noves infraestructures que deixen lloc a nous espais verds. La plaça de les Glòries o el programa de Superilles, són exemples de transformació urbana treballats per l'Ajuntament de Barcelona, amb la col·laboració directa de la ciutadania i que, pel que fa al verd i la biodiversitat, incorporen criteris a favor de la seva conservació i millora.

D.3.RECURSOS NATURALS

Una gestió a favor de la conservació de la biodiversitat

Des de l'Ajuntament de Barcelona es treballa per conservar i potenciar la biodiversitat urbana impulsant la naturalització dels espais verds.

La naturalització dels espais verds de la ciutat ha de servir com a instrument per obtenir una natura de més qualitat als espais existents, per conservar la biodiversitat, amb ecosistemes més resilients al canvi climàtic i, per tant, menys vulnerables. Es tracta de potenciar els serveis ecosistèmics per obtenir de la natura els màxims beneficis socials i per a la salut. L'any 2016 la naturalització va tenir protagonisme amb l'inici d'actuacions en 22 espais verds públics seleccionats; en aquests espais s'està duent a terme un seguiment de l'evolució de la biodiversitat. Les actuacions desenvolupades fins al moment han estat diverses: dissenyar i executar un jardí d'especial interès per a la biodiversitat, deixar evolucionar gespes cap a herbassars, sembra de prats florits, creació de tanques vegetals mixtes,...

Aquesta intervenció en els espais verds per reforçar-ne l'estructura vegetal i la seva diversitat va acompanyada d'una gestió més ecològica, amb un gir cap a un model més naturalitzat dels parcs i jardins de la ciutat de Barcelona a favor dels processos naturals i a favor d'ecosistemes més equilibrats i resilients (sòl, aigua, flora, fauna, gestió ambiental...). Es tracta d'una gestió menys intervencionista i més de detall.

Un exemple és el jardí d'especial interès per a la biodiversitat al Parc de Joan Miró, inaugurat el mes de maig del 2016. És un espai on es crea un nou ambient per afavorir la fauna mitjançant plantacions i refugis que atreuen ocells, papallones i altra fauna beneficiosa, i perquè el ciutadà pugui gaudir d'un entorn naturalitzat.

Jardí d'especial interès per a la biodiversitat, al Parc de Joan Miró

L'any 2016 s'ha editat la publicació [Bones pràctiques de jardineria a Barcelona](#): conservar i millorar la biodiversitat, un document útil per a la gestió de diversos hàbitats existents a la ciutat: arbres, grups arbustius i tanques vegetals, ambients aquàtics i basses, gespes, prats i herbassars, horts urbans, penya-segats, murs, mitgeres, talussos verticals, patis, petits jardins, balcons i cobertes vegetals. L'objectiu és gestionar les zones verdes perquè enriqueixin la biodiversitat vegetal i animal. Es pot trobar en el web municipal d'ecologia urbana.

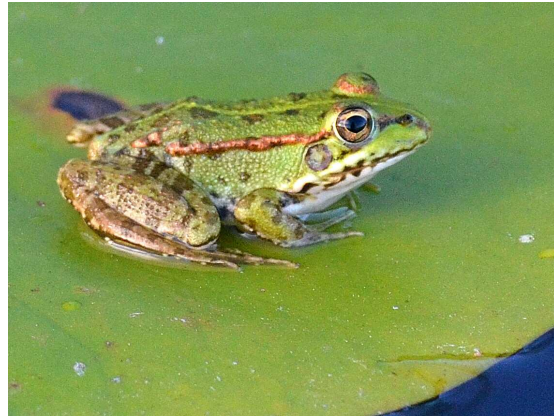
Cal esmentar també que l'any 2016 l'Ajuntament va adoptar el compromís d'eradicar l'ús de l'herbicida glifosat en el manteniment dels arbres i dels espais verds de la ciutat, a través d'una mesura de govern que contempla 15 accions a desenvolupar.

El Pla del verd i de la biodiversitat és l'expressió del compromís municipal per a la conservació del patrimoni natural de Barcelona, per tal que en puguem gaudir i ens beneficiï a tots. L'Ajuntament treballa per la conservació del verd i de la biodiversitat de la ciutat, tenint cura dels entorns sensibles i de la flora i la fauna. Barcelona compta amb una biodiversitat remarcable, on destaquen les espècies de vertebrats protegides per la legislació autonòmica.

L'Ajuntament de Barcelona impulsa programes de suport per a totes aquelles espècies d'aus que utilitzen els edificis com a llocs de nidificació i cria, i ho fa principalment vetllant perquè les obres de rehabilitació dels edificis siguin compatibles amb la conservació d'aquestes espècies i promovent la integració de nius artificials en els edificis de nova construcció. Falcons, xoriguers, gralles, falciots i orenetes es beneficien d'aquests programes. Durant l'any 2016 s'han realitzat tasques d'assessorament i conservació de nius. Des de l'inici del programa Fauna en edificis (2006), s'han instal·lat un total de 252 nius artificials. El programa també ha permès detectar 345 colònies de ballestes (*Trachymarpis melba*) i 217 nius d'oreneta cua blanca (*Delichon urbica*), gràcies als censos realitzats.

Igualment, Barcelona impulsa un programa de gestió de basses naturalitzades a favor de la biodiversitat, que representa una alternativa a la gestió convencional de cloració que reben les basses i fonts de la nostra ciutat. L'objectiu és generar ecosistemes autosuficients a partir de l'activitat de la flora i fauna aquàtica associada. En aquest sentit, es promou la recuperació i/o introducció, entre d'altres espècies, de tres amfibis, la reineta (*Hyla meridionalis*), el tòtil (*Alytes obstetricans*) i la granota verda (*Pelophylax perezi*), totes amb funcions ecològiques de cara a l'assoliment de l'equilibri de l'ecosistema. Les poblacions dels tres amfibis esmentats han augmentat de manera important els darrers anys, així com el nombre de punts de cria. Aquest fet és rellevant en un context internacional de davallada de les poblacions d'amfibis. Tenir basses ben constituïdes i a ple rendiment biològic permet gaudir d'un grau notable de transparència. No obstant, cal vetllar per evitar perturbacions que puguin malmetre negativament l'equilibri esmentat i, en aquest sentit, cal posar especial èmfasi en evitar que la fauna exòtica (carpes, carpins i tortugues de Florida principalment) sigui alliberada en aquestes basses naturalitzades.

Troben com a exemples les basses naturalitzades dels Jardins de Mossèn Cinto Verdaguier, dels Jardins d'Acimatació, dels Jardins del Teatre Grec, dels Jardins de Laribal, del Viver de Tres Pins, dels Jardins del Palau de Pedralbes, del Turó Park, dels Jardins de la Tamarita, dels Jardins del Laberint d'Horta i de l'Hort de Can Cadena.

Tòtil al Roserar del Teatre Grec

Granota verda

Jardins del Laberint d'Horta

Viver de Tres Pins

La ciutat va posant en valor el seu patrimoni natural. Des de fa tres anys es realitza el seguiment de la riquesa de papallones, amb un total de trenta espècies identificades fins al 2016. Pel que fa a la flora s'esmercen esforços en la conservació de les nou espècies d'orquídies de Barcelona, que han patit una davallada per efecte de les poblacions de porc senglar i estan sent objecte d'un projecte d'identificació, seguiment i protecció per part del cos jardiner.

D.3.RECURSOS NATURALS

Noves formes de verd urbà, properes, productives i participatives

L'eclosió dels horts urbans en aquest primer decenni del segle XXI és un fenomen a escala mundial que es manifesta en les grans metròpolis i en la majoria de les ciutats de mida mitjana i s'explica pels múltiples beneficis en salut, socials, econòmics i de sostenibilitat que comporta la seva pràctica. Els canvis socials i econòmics han possibilitat nous models de desenvolupament que han facilitat la implantació de l'agricultura urbana en diversos programes.

Alguns han estat promoguts per l'Ajuntament, com ara els 15 horts de la xarxa municipal destinats a majors de 65 anys i a entitats, on l'any 2016 s'han instal·lat torres-niu per a ratpenats, els horts del Pla Buïts, que aprofiten solars desocupats temporalment, o els més de 250 horts a terra i verticals de les escoles adscrites al programa Escoles més sostenibles. Altres es troben en jardins, terrasses, cobertes, patis o terrats particulars. L'any 2016 s'han atès nombroses consultes de mitjans de comunicació i visites externes als horts.

Tanmateix, les polítiques de verd de Barcelona només es poden desenvolupar amb la complicitat i participació de tota la ciutadania, per construir junts coneixement i participar en la conservació del patrimoni natural.

Bioblitz Barcelona és una proposta de ciència ciutadana, unes jornades obertes de recerca científica que se celebren a Barcelona des del 2010, i en la que participen aquelles escoles, nens i adults interessats en la natura, els quals són acompanyats per experts científics en l'observació i el coneixement de la biodiversitat urbana, impulsant valors de consciència ambiental i de necessitat de preservar els valors naturals de la ciutat. L'any 2016 hi van participar 45 experts científics, 290 alumnes d'escoles i 651 ciutadans.

També és un treball de construcció col·lectiva de coneixement l'Atlas dels ocells nidificants a Barcelona, que va néixer el 2011 com una col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia. Pel seu paper bioindicador de l'avifauna permet, a més de determinar les espècies i la distribució dels ocells que nidifiquen a la ciutat de Barcelona, fer una valoració acurada de l'estat de conservació de la biodiversitat urbana amb la participació ciutadana apropant-la, per tant, als valors naturals de la nostra ciutat i facilitant dades per a la gestió. En el treball de camp van col·laborar voluntàriament 400 ornitòlegs aficionats i va donar com a resultat la identificació de 83 espècies d'ocells nidificants a la ciutat.

El [mapa Barcelona+Sostenible](#) finalment, consisteix en la creació d'un mapa ecològic col·laboratiu

que pretén apropar a la ciutadania tant el patrimoni social i natural sobre sostenibilitat com les diferents entitats socials i ambientals de la ciutat. El projecte és una eina de dinamització de les diferents activitats i un lloc al servei de tothom, on els ciutadans poden fer les seves aportacions. S'hi poden trobar dades d'horts, de basses, de fauna i de cobertes verdes, entre d'altres elements de patrimoni natural.

Hort de la Sagrada Família

D.2. TRANSPORT SOSTENIBLE

Mobilitat sostenible

El transport públic és un dels pilars de la sostenibilitat de les ciutats, la cohesió del territori i el respecte pel medi ambient.

Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) gestiona els seus serveis protegint el medi ambient i actuant de manera activa per incorporar energies menys contaminants i desenvolupar tecnologies més ecològiques. Treballen seguint el pla director de sostenibilitat ambiental, basat en quatre grans objectius:

- Potenciar el paper de TMB com a actor principal del transport metropolità mitjançant nous models de transports basats en l'aplicació de noves tecnologies més eficients i menys contaminants.
- Reforçar la relació amb la ciutadania i els usuaris i facilitar l'ús del transport públic en detriment del vehicle privat.
- Desenvolupar i implantar plans i mesures per reduir l'impacte ambiental i ajudar a frenar el canvi climàtic i reduir les emissions contaminants a l'atmosfera.
- Involucrar el conjunt de l'organització per integrar la sostenibilitat ambiental en l'activitat quotidiana de TMB.

Amb aquest compromís han aconseguit tenir la xarxa de transport públic més neta d'Europa. Amb les següents accions:

- Gestió de l'aigua. Es fa una gestió adient de l'aigua gràcies a auditories, a la detecció contínua de les possibles accions de millora i al disseny del pla de gestió integral (estalvi de consum, aprofitament d'aigües freàtiques, residuals i pluvials).
- Gestió de residus. Es marca el repte de gestionar de manera responsable els residus que genera l'activitat de TMB, identificant-los, endegant accions de millora, implantant un sistema de recollida als tallers, les oficines i la xarxa, i preveient les mesures que cal implementar en el disseny de nous espais, noves instal·lacions o reformes.
- Xarxa de transport públic sostenible. La sostenibilitat ambiental està vinculada a una eficiència més gran en la configuració i la gestió de la flota i la xarxa. Aspectes com ara la definició d'una tipologia de xarxa eficient, l'actualització permanent dels mapes d'emissions i immissions, l'extensió del carril bus, l'optimització de la prioritat semafòrica per als

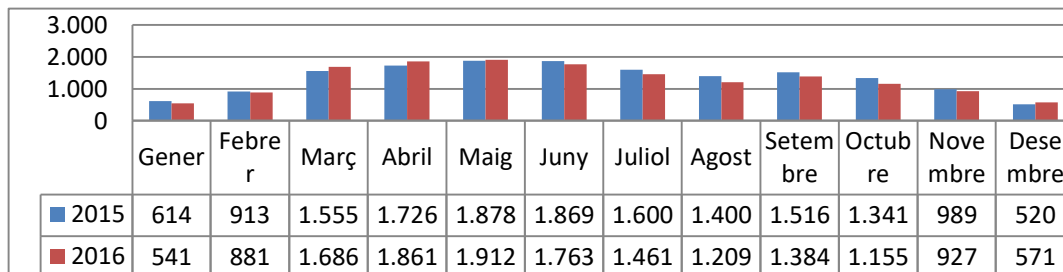
autobusos o l'adequació del disseny de les parades per facilitar la intermodalitat o l'accessibilitat són elements que es poden planificar i gestionar per fer una xarxa de transport públic més sostenible.

- Contaminació atmosfèrica i acústica. El transport públic contribueix a reduir la contaminació atmosfèrica i acústica de la ciutat. Tanmateix, es continua treballant per minimitzar-la, per això, cal conèixer les emissions, els sorolls i les vibracions produïdes i elaborar plans d'acció per reduir els contaminants que tenen un impacte més significatiu.
- Ambientaltzació de la flota. L'aplicació de criteris ambientals en les accions de compra de tecnologia, la recerca de la màxima eficiència en la renovació de la flota, la consideració de criteris ambientals en els processos de remodelació, la reparació i el manteniment de vehicles o l'esperit de recerca permanent d'unitats mòbils que compleixin millor els requisits ambientals, afavoreix que TMB sigui un referent en sostenibilitat ambiental i compleixi els alts estàndards d'ecoeficiència per minimitzar l'impacte en el canvi climàtic.
- Sistema de gestió ambiental. El disseny i la implantació d'un sistema de gestió ambiental estableix els fonaments i les bases per millorar de manera progressiva el comportament ambiental de TMB. Inclou un conjunt de responsabilitats organitzatives, procediments, processos i mitjans necessaris per a la implantació efectiva de la política de sostenibilitat. TMB té implementat un sistema de gestió ambiental basat en la norma ISO 14001:2004 per a l'activitat de l'autobús a la via pública.
- Cultura de la sostenibilitat. Tenir una cultura interna de sostenibilitat significa incorporar els criteris de consum responsable (energia, aigua, materials) i de gestió correcta dels residus a l'hora de prendre decisions i d'actuar dels treballadors de TMB.
- Compra verda. La inclusió dels criteris de sostenibilitat en els processos de compra té un impacte doble: un d'intern, en què la sostenibilitat s'incorpora en la gestió d'una de les actuacions crítiques de l'empresa, i un d'extern mitjançant el qual s'exerceix una influència externa important en afavorir la integració de la sostenibilitat en el comportament de la cadena d'aprovisionament.
- Criteris ambientals en infraestructures. L'aplicació de criteris ambientals a les infraestructures, la recerca de materials de construcció que compleixin millor els requisits ambientals o la consideració de criteris ambientals en els processos de remodelació, reparació i manteniment, contribueixen a la sostenibilitat ambiental de TMB.
- Potenciació del transport públic. Donar la millor resposta de mobilitat sostenible a la societat implica gestionar les relacions amb els diferents agents externs, detectar riscos i oportunitats i potenciar sinergies de mobilitat sostenible amb l'administració i altres operadors de transport públic.
- Foment de la mobilitat sostenible. Implica el desenvolupament d'accions de comunicació i sensibilització dirigides a estimular l'ús del transport públic i la reputació corporativa a través de missatges associats a la mobilitat sostenible com ara: més econòmica, més segura, més saludable, més eficient, menys contaminant, menys congestió, menys soroll... Una ciutat amb més qualitat de vida.

D.2. TRANSPORT SOSTENIBLE

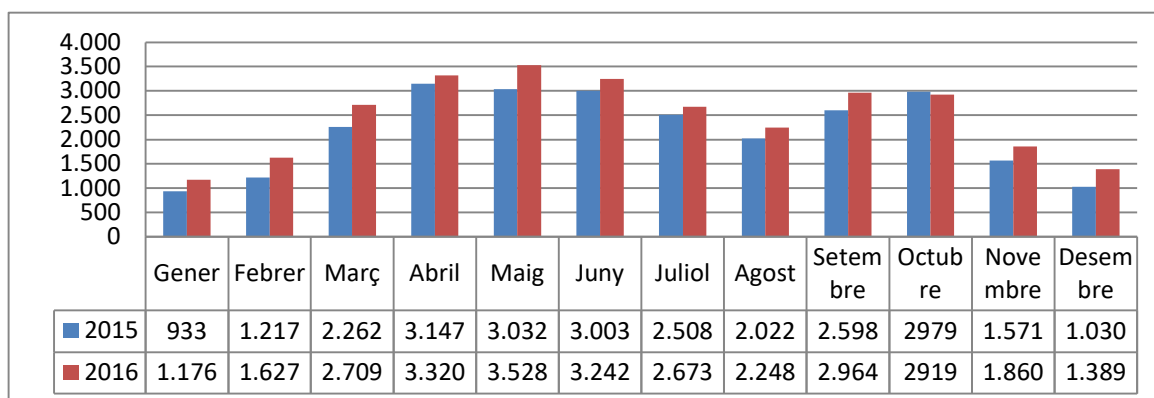
Autocars turístics

Les operacions en els aparcaments ZonaBus durant l'any 2016 han sigut un total de 15.351, això significa 570 operacions menys que l'any 2015 que es van realitzar 15.921 operacions.

Operacions ZonaBus Plataforma Logística Park Güell

Les operacions en la Plataforma Logística ZonaBus durant l'any 2016 han sigut un total de 29.655 això significa 3.353 operacions més que l'any 2015, un increment del 12,75%.

Accions rellevants 2016 ZonaBus:

- Es posa en marxa el cobrament voluntari d'infraccions per manca de comprovant horari a autocars discrecionals amb matrícula estrangera per part dels oficials de ZonaBus.
- S'han instal·lat senyals d'apagar els motor pels autocars estacionats a la Plataforma Logística del Park Güell i altres zones d'estacionament Zona Blava ZonaBus.
- S'han renovat les motos dels oficials de ZonaBus per motos elèctriques, en total 5 motos.
- Durant els mesos de maig a setembre s'ha intensificat els missatges dirigits als visitants i turistes que encotxen i desencotxen en les parades 10 de plaça d'Hispanitat/Neruda de pujada pel c. Marina i baixada pel c. Sardenya per millorar els fluxos.
- Els oficials de ZonaBus han reforçat la vigilància d'infraccions fora de les zones específiques d'estacionament i parada 10 (fora zones) a l'entorn de Sagrada Família: dobles fileres, carril Bus, etc.
- Es manté les vendes de targetes de prepagament ZB 60 pels parquímetres de ZonaBus que facilita l'ús als xofers.

D.5.GESTIÓ I CONTROL DE L'ENERGIA

Gestió i control de l'energia

L'Ajuntament de Barcelona comença a l'abril del 2016 les obres d'instal·lació d'una pèrgola fotovoltaica a la plaça del Centre, una intervenció que tancà definitivament la reforma urbanística d'aquest espai públic situat entre els barris de Sants i les Corts, compartida per tant per dos districtes de la ciutat (Sants-Montjuïc i les Corts).

La plaça del Centre, situada entre el districte de les Corts i el districte de Sants-Montjuïc, s'ha acabat de reurbanitzar durant els darrers dos mesos. Amb aquesta actuació s'ha instal·lat a l'espai una pèrgola fotovoltaica que subministra energia solar a les 25 lluminàries que hi ha a la plaça i al tram de l'avinguda de Madrid que la travessa.

La instal·lació de la pèrgola, de 5 metres d'alçada i una potència de 12,48 kWp, carrega quinze bateries d'ió liti situades en una sala especial sota la plaça. Els mòduls fotovoltaics, que s'han combinat amb mòduls de peces de fusta per formar un umbracle, s'han col·locat de manera horitzontal sobre la coberta de la pèrgola, que té una inclinació del 5% per evitar que l'aigua de la pluja, que neteja les plaques, quedi retinguda en la part superior.

Amb aquest nou sistema, amb què es carregaran les bateries durant el dia i es farà servir l'energia acumulada per il·luminar la zona durant la nit, es preveu cobrir amb energia neta i renovable el 70% de la demanda elèctrica anual de l'enllumenat públic de la plaça. Aquest percentatge serà del 100% entre els mesos d'abril i agost. En cas que les bateries arribin al seu màxim de descàrrega, la instal·lació es connectarà automàticament a la xarxa per garantir la il·luminació correcta de l'espai en tot moment.

La reforma de la plaça es va iniciar el novembre del 2014 per ampliar la zona destinada a vianants de tot l'entorn i instal·lar-hi una nova àrea de jocs infantils. La pèrgola, que estava prevista des del començament del projecte i per això se n'havien preparat la fonamentació i l'espai soterrat que conté la bateria i la sala tècnica, té un disseny que permet que a l'estiu hi hagi ombra a l'espai de joc infantils i, a l'hivern, a la mateixa zona, hi toqui el sol.

Amb aquest sistema es preveu cobrir amb energia neta i renovable el 70% de la demanda elèctrica anual de l'enllumenat públic de la plaça. Aquest percentatge serà del 100% entre els mesos d'abril i agost (tots dos inclosos).

D.6.GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA**Neteja**

L'Ajuntament de Barcelona va reforçar per a l'estiu de 2016 els equips de neteja als carrers i les places de la capital catalana que rebien més afluència de visites i de turistes, amb 194 operaris i 94 equips més dels habituals.

L'operatiu, que va comportar una inversió de 6,3 milions d'euros, va millorar la neteja viària, va incrementar la qualitat dels espais públics i obtenir una millor satisfacció ciutadana, s'incrementà la neteja a la tarda als carrers, els parcs i els espais verds, també s'augmentà la freqüència de sanejament dels contenidors d'escombraries, i el reg i l'escombrada de la via pública, en especial a la nit.

Es decidí reforçar la neteja dels llocs de més ús, com ara les places, punts de trobada, espais d'esbarjo o d'interès turístic, i mantenir la campanya fins al mes d'octubre. Els equips de reforç treballaren en 158 places dels 10 districtes i els 73 barris on s'incrementen les necessitats durant el període estival.

L'operatiu per la temporada alta de platges treballà diàriament entre els dies 1 de juny i 30 de setembre, inclosos els diumenges i els dies festius, i d'aquestes tasques se n'encarregaren 21 equips de treball amb 40 operaris, que s'ocuparen de buidar papereres, netejar i regenerar la sorra i de mantenir els cubells i els contenidors d'escombraries aptes per fer-los servir.

D.6. GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA

Gestió i control de l'aigua

Barcelona es troba a l'àmbit biogeogràfic mediterrani on els recursos hídrics són un bé molt preuat per la irregularitat de les pluges i la manifestació periòdica d'èpoques de sequera. En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona està fortament compromès amb la gestió eficient de l'aigua i, per aquest motiu, aplica polítiques i estratègies d'acord amb els principis de la cultura de la sostenibilitat i que tenen en compte el turisme com a font important de prestigi i motor econòmic de la ciutat.

La millora continua i la innovació fa que Barcelona sigui reconeguda internacionalment com a referent en l'àmbit de la gestió del cicle integral de l'aigua. La ciutat ha rebut el reconeixement com a Capital Europea de la Innovació iCapital, a més d'acollir la seu permanent del secretariat del Global Water Operators' Partnerships Alliance (GWOPA) d'UN-Habitat, l'organisme mundial per a la gestió de les polítiques de l'aigua.

Així mateix, la ciutat disposa de nombrosos programes de sensibilització que vehiculen diferents tipus de visites a les instal·lacions del cicle de l'aigua, tant del públic en general com d'experts en busca de estratègies aplicables als seus àmbits d'actuació. L'any 2016 el nombre de visitants a les instal·lacions del cicle de l'aigua ha estat de 2935 visitants, una part dels quals ho han fet a través del programa Com funciona Barcelona de La fàbrica del sol.

D.6. GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA

Polítiques municipals de gestió eficient de l'aigua

L'Ajuntament de Barcelona aposta per l'aprofitament dels recursos hídrics per assolir un ús ecològic de l'aigua i alhora contenir la despesa pública. Les noves actuacions implementades durant el 2016, així com el seguiment d'actuacions ja en marxa, fan que els indicadors ambientals de la ciutat millorin any rere any.

Abastament d'aigua potable

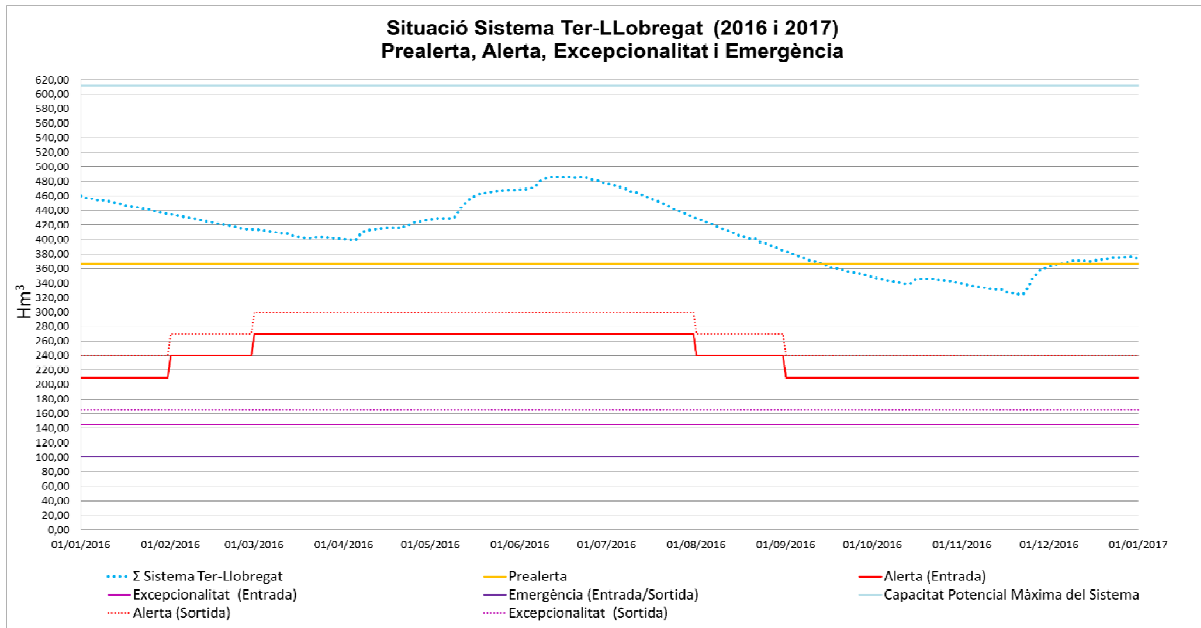
La regió metropolitana de Barcelona, com altres zones de l'àrea mediterrània, pot patir sequeres dràstiques que arribin a afectar l'abastament de l'aigua potable, com va esdevenir a la darrera sequera del període 2007-2008. Les actuacions executades durant la darrera sequera, han millorat les instal·lacions d'abastament d'aigua potable per a prevenir situacions excepcionals. Aquestes actuacions, impulsades pels diversos gestors de l'aigua a Catalunya, fan que l'abastament d'aigua potable de la ciutat de Barcelona estigui garantit.

L'any 2016, l'Ajuntament de Barcelona ha estat treballant en el Protocol per Situació de Sequera de Barcelona on es desenvolupen el conjunt sistemàtic d'actuacions que els serveis municipals i d'altres externs, han de dur a terme davant de situacions de sequera a fi de minimitzar els seus efectes, de forma que la intervenció aconseguixi els següents objectius específics:

- Anticipar-se a situacions de risc de sequera i preveure actuacions per tal d'adequar-se als requeriments i necessitats de gestió en matèria hídrica de la ciutat.
- Sensibilitzar a la ciutadania en la millora dels hàbits de consum de l'aigua.
- Organitzar, coordinar i vetllar pel compliment de les actuacions necessàries pel bon ús dels recursos hídrics de la ciutat.
- Minimitzar els danys a les persones, medi ambient, bens i infraestructures de la ciutat i dels ciutadans.
- Facilitar informació als afectats directes i a la resta de la ciutadania en general.
- Col·laborar amb les Administracions Hidràuliques en el desenvolupament del Protocol en Situació de Sequera i les normatives aplicables en tot moment.

A la següent figura, es presenta el control de l'evolució del sistema Ter-Llobregat que abasteix la ciutat durant l'any 2016. Com es pot veure, el sistema ha estat en situació de prealerta durant els mesos de novembre i desembre del 2016 respecte als escenaris descrits per l'Agència Catalana de l'Aigua.

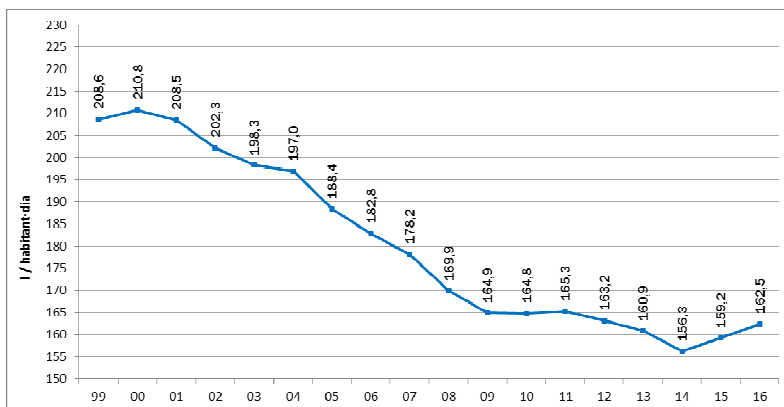

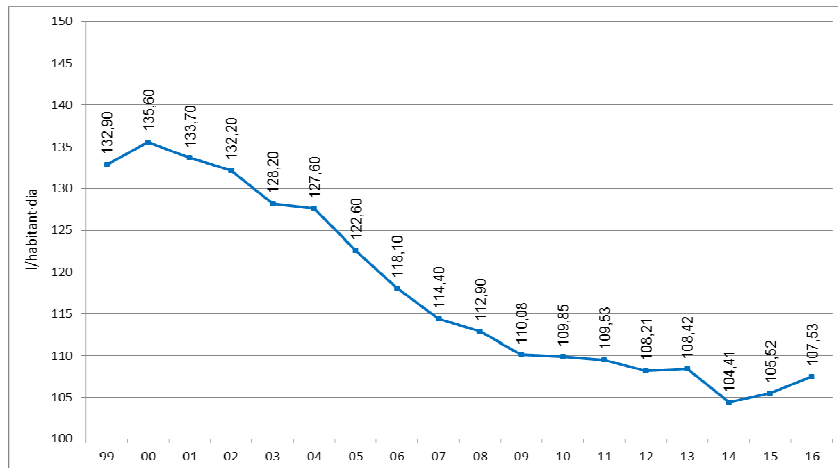
Consum d'aigua a Barcelona

Del consum total d'aigua dels serveis municipals, al voltant d'un 20% són aigües freàtiques gràcies a la inversió i ampliació en la xarxa per a l'aprofitament de les aigües subterrànies de la ciutat. Aquest cabal es destina al reg dels espais verds, la neteja viària i el drenatge urbà, el subministrament a les fonts ornamentals i als hidrants contra incendis, entre algunes de les aplicacions.

Pel que fa al consum domèstic, a més, Barcelona també és un exemple. El consum per habitant i dia de la ciutat és dels més baixos d'Europa, 107'53 litres/habitant/dia, lleugerament per sobre del mínim higiènic establert per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), que són 100 litres/habitant/dia. Aquest nivell de consum demostra una elevada consciència respecte del consum d'aigua, comparat amb altres ciutats del món. Aquestes i d'altres dades d'interès es poden trobar a l'informe anual ["El consum d'aigua a Barcelona 2016"](#).

Consum total d'aigua potable per habitant (domèstic, comercial, industrial i dels serveis públics)

Consum total d'aigua potable per habitant (domèstic)

Fonts ornamentals

Els darrers anys, l'Ajuntament de Barcelona ha fet un gran esforç d'inversió per aconseguir que les fonts i llacs emblemàtics de la ciutat s'abasteixin amb recursos hídrics alternatius i que el seu sistema de funcionament sigui el més eficient possible. Actualment, el 100% de les fonts de Barcelona estan dotades de sistemes de recirculació de l'aigua el que estalvia al màxim el consum d'aigua. A més, les fonts ornamentals amb majors consums, com La Font Màgica, les Cascades de l'Eix Ma Cristina, el Llac de Diagonal Mar o Espanya Industrial, ja s'abasteixen amb aigua freàtica.

Al 2016, s'ha portat a terme la millora del sistema d'il·luminació de diverses fonts de l'Avinguda Maria Cristina substituint-lo per làmpades LED. Aquest canvi redueix el consum energètic de la il·luminació d'aquestes fonts en un 70%.

Així mateix, anualment es prioritzen actuacions de manteniment adreçades a la detecció de fuites i impermeabilització de les basses per tal d'evitar pèrdues d'aigua.

D.6. GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA**Espais verds**

Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un sistema de gestió mediambiental des de l'any 2001, eina que ha permès reduir el consum d'aigua. Mitjançant aquest sistema s'identifiquen les possibles millores a implantar relacionades amb l'aigua com ara la selecció d'espècies vegetals adaptades al clima mediterrani, la gestió de consums, la racionalització de les programacions de reg, la substitució dels elements de reg per altres de més eficients, la instal·lació de sensors de pluja, el control de fuites, entre d'altres.

Gràcies a aquesta anàlisi, des de l'any 2014 l'Ajuntament està instal·lant el sistema intel·ligent de reg a diferents espais verds de la ciutat, amb l'objectiu de millorar la gestió de l'aigua en els parcs i jardins i avançar en el funcionament smart de Barcelona. Aquesta eina permet el telecontrol i l'optimització del reg, ja que opera a distància les electrovàlvules que obren el pas de l'aigua en funció de les dades recollides per la xarxa de sensors instal·lats als parcs. S'estima que la telegestió del reg permet reduir al voltant d'un 25% el volum d'aigua consumit. Recentment s'ha ampliat aquest sistema a nou parcs de la ciutat, el que representa un total de 30 hectàrees de verd de les 293 possibles, que s'aniran ampliant progressivament per arribar a tots els parcs de la ciutat.

L'any 2016, s'ha fet un esforç en la difusió de la Gestió Intel·ligent d'Infraestructures Urbanes, destacant la importància de la innovació tecnològica i la col·laboració públic-privada en la integració de diversos elements de la ciutat en una única plataforma tecnològica amb l'objectiu d'optimitzar la seva gestió.

D.6. GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA**Gestió del litoral**

Les platges de Barcelona, amb una extensió de 4,78 quilòmetres, es visiten tot l'any gràcies al clima benèvol que caracteritza la ciutat. La primavera i l'estiu acusen un ús més intensiu de les platges per part de residents i turistes, i que segons l'enquesta biennal de l'any 2016 van ser 4.739.271 visitants (Departament d'Estadística, Ajuntament de Barcelona) durant la temporada de platges (de maig a setembre). Cada any l'Ajuntament ha d'equipar i dotar les platges de serveis per tal que es puguin utilitzar com a espais de solàrium i bany que compleixin totes les garanties possibles en termes de seguretat, salvament, assistència sanitària i ambientals.

El Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona, que es redacta anualment, dóna una rellevància especial als aspectes ambientals. El control ambiental inclou: la meteorologia, la qualitat de la sorra, la qualitat de l'aigua, la gestió de residus i el soroll. La informació és proporcionada al visitant mitjançant un ampli ventall de suports in situ i tecnologies per conèixer a l'instant l'estat de les platges: panells informatius digitals ubicats a les platges de la Mar Bella, Bogatell i la Barceloneta, la web municipal la meva Barcelona, o a través de les aplicacions mòbil iBeach, platgesCat i info Platges. Els panells digitals, el web o l'aplicació iBeach ofereixen informació en temps real sobre l'estat de la mar, les banderes, les temperatures i la insolació (incidència raigs UVA), el color de la bandera, la qualitat de l'aigua, la radiació ultraviolada, la temperatura de l'aigua i de l'aire, la presència de meduses, o localitzen els serveis municipals més significatius disponibles a les platges: Creu Roja, WC i transports.

De l'any 2016, cal destacar especialment la prova pilot per habilitar la platja de gossos situada a la Platja de Llevant. Aquesta àrea va estar activa durant la temporada de bany i permetia accedir als ciutadans amb gossos degudament identificats amb xip. L'espai de 1.250 metres quadrats comptava amb equipament específic per a gossos: dutxes, urinaris, abeurador i papereres. Per aquesta prova pilot, a la que han pogut accedir més de 13.000 gossos, s'han implementat les següents operacions per tal de valorar la viabilitat de l'equipament:

- S'ha disposat d'informadors ambientals que han fet seguiment, informació als usuaris, repartiment de bosses de recollida d'excrements i també la lectura del xip.
- S'ha portat a terme un seguiment específic de la qualitat de l'aigua i la sorra de la zona de gossos.
- S'ha dissenyat un operatiu específic de neteja per a mantenir les màximes condicions d'higiene.

De les conclusions de tots els agents implicats i pels resultats de l'Enquesta d'Ocupació i de Satisfacció de les platges de Barcelona realitzada al 2016, en la qual els propis usuaris de la Platja de Llevant han donat una nota de 7,7 punts, es desprèn que la iniciativa ha estat valorada molt positivament.

A més, l'any 2016 s'han aconseguit les següents fites a les platges de la ciutat:

- 7 de les platges de Barcelona (Sant Sebastià, Sant Miquel, Barceloneta-Somorrostro, Nova Icària, Bogatell, Mar Bella i Nova Mar Bella) van disposar de bandera blava que acredita la netedat de l'aigua i la sorra, la facilitat d'accés, l'absència de vehicles circulant, uns serveis i una senyalització adequats i la realització de campanyes i activitats d'educació ambiental.

- De la mateixa manera, el Port Olímpic de Barcelona torna a renovar la Bandera Blava durant aquest any, senyal de la qualitat i la sostenibilitat de les seves instal·lacions.

- La platja de Llevant ha guanyat el distintiu de la bandera Ecoplayas, com a reconeixement de les platges que destaquen des del punt de vista ambiental incloent conceptes d'excel·lència estètica, de serveis i sostenibilitat, en concret, el motiu de la distinció ha estat la implantació de papereres de 110 L dobles als accessos per tal d'optimitzar recursos i ampliar el volum de recollida de residus.

- Les platges de la Nova Icària, Mar Bella, Nova Mar Bella i Sant Miquel renoven el distintiu de la bandera Ecoplayas, com a reconeixement de les platges que destaquen pel seu compromís continu en la millora de la qualitat en tots els seus aspectes.

- La gestió del litoral barceloní compta amb la certificació ISO 14001, que inclou una política ambiental i un compromís de millora contínua, de prevenció de la contaminació i el compliment de la legislació ambiental vigent.

- El Centre de la Platja ha estat guardonat per tercer any consecutiu amb el distintiu de Centre Blau, per estar en un municipi amb platges i incloure, entre els seus objectius i activitats, l'educació ambiental sobre els ecosistemes litorals i/o el desenvolupament sostenible, així com informació específica i/o activitats relacionades amb la Bandera Blava.

- Les platges de la ciutat disposen d'una quinzena de punts WIFI degudament senyalitzats per garantir la qualitat de la senyal al litoral.

- El dispositiu de neteja de residus flotants a l'aigua, amb dues embarcacions operatives diàriament, ha recollit en la temporada de bany un total de 35,45 m³ de residus, el que representa un augment del 37 % respecte de l'any anterior.

- La qualitat de l'aigua ha estat molt bona, de les 210 analítiques fetes duran la temporada alta, un 92 % (193) han obtingut un excel·lent en qualitat sanitària de les aigües, un 4,3 % (9) han tingut el resultat de qualitat bona, i un 3,8 % (8) han tingut el resultat de qualitat insuficient en el programa de vigilància i control de l'estat de les platges que realitza l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Salut Pública.

D.6. GESTIÓ I CONTROL DE L'AIGUA

Xarxa municipal de clavegueram

El sistema de sanejament de Barcelona dona servei als 1.608.746 habitants de Barcelona (IDESCAT, 2016), als més de 8 milions de visitants anuals de la ciutat, a més dels establiments comercials i industrials que hi ha en els 102 km² del terme municipal. Les aigües utilitzades són conduïdes pel sistema fins a les plantes depuradores, on abans d'abocar-se es tracten. L'objectiu és reduir i controlar els abocaments del clavegueram al medi receptor: els rius Llobregat i Besòs i el mar Mediterrani.

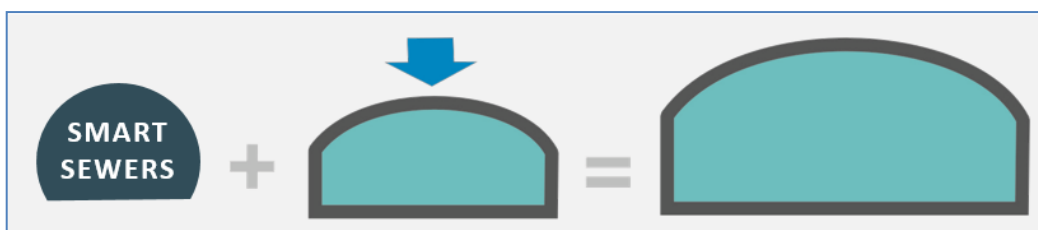
Actualment, la xarxa municipal de clavegueram compta amb 1.576 quilòmetres, dels quals més de 1.000 es poden visitar, 279 sensors i 390 actuadors. Es comptabilitza que l'any 2016 la xarxa ha recol·lectat un volum de 144 milions de m³ d'aigua residual.

A més, en els darrers 20 anys, per a reduir l'efecte de les pluges torrencials en la ciutat, tant pel que fa a les inundacions com a la protecció del medi, la ciutat s'ha blindat amb 15 dipòsits de retenció d'aigua pluvial que eviten que aquesta arribi al medi receptor durant la pluja i que pugui ser enviada de manera gradual a la depuradora després de l'episodi. La capacitat total de retenció d'aquests dipòsits soterrats és de prop de 500.000 m³.

El sistema de drenatge municipal està dissenyat per donar resposta a les característiques del municipi i del clima que el condiciona, que són:

- Episodis d'alta densitat de pluges. Tot i que la pluviometria mitjana a la ciutat és baixa, el clima mediterrani porta sovint precipitacions intenses (el 40% de la precipitació total anual s'ha arribat a registrar en un únic període de 2 o 3 dies).
- La topografia de la ciutat. Barcelona té forts pendents a la part alta (fins el 40%), que se suavitzen en arribar al mar (menys del 0,1%).
- Impermeabilització del sòl urbanitzat. El sòl no urbanitzat filtra el 70% de l'aigua de pluja, mentre que el paviment només en filtra el 5%.
- Alta densitat de població que genera aigües residuals i industrials. Barcelona té gairebé 16.000 habitants per quilòmetre quadrat.

L'objectiu de la gestió de la xarxa de clavegueram és optimitzar l'ús dels sensors instal·lats i aplicar les millors tecnologies disponibles de sistemes de telecontrol per tal d'aprofitar al màxim la capacitat de la xarxa de drenatge. D'aquesta manera es pot portar a terme una gestió avançada del drenatge urbà que aconsegueix reduir les dimensions dels col·lectors sense reduir la seva capacitat d'emmagatzematge.

D.7. EMISSIONS DE GASOS D'EFECTE D'HIVERNACLE**Càlcul i compensació de les emissions de CO₂**

El Pla Estratègic pretén harmonitzar l'activitat turística amb la sostenibilitat i en aquest marc, al 2016, s'ha estudiat a nivell energètic i ambiental el sector dels allotjaments turístics en general de la ciutat de Barcelona a partir de l'anàlisi d'una mostra representativa de cada tipologia, sol·licitant-los la informació relativa als seus consums energètics, consums d'aigua i gestió de residus, per tal de detectar aquelles premisses i actuacions claus que ens han de permetre optimitzar el consum d'energia dels establiments i disposar de la informació per tal de poder estimar el potencial d'estalvi del sector en general, mitjançant la repetició de les mesures d'estalvi i eficiència energètica.

L'objectiu d'identificar mesures que permetin reduir el consum d'energia del sector en un 20% el 2020, respecte l'any 2008, dona compliment de forma directa als objectius del Pla d'Energia, Canvi Climàtic i Qualitat de l'Aire de la Ciutat (PECQ) 2011-2020, en matèria d'eficiència energètica i reducció de consum d'energia.

En paral·lel, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat, des de la Direcció de Turisme, amb la col·laboració de Barcelona Regional, i a través de l'empresa Inèdit Innovació SL, el Càlcul de la petjada de carboni dels establiments turístics de Barcelona en el marc de l'estudi d'impacte ambiental del turisme a la ciutat de Barcelona.

La petjada de carboni, que s'expressa en diòxid de carboni (CO₂) equivalents, mesura la quantitat total d'emissions de GEH provinents directament o indirectament del desenvolupament de l'activitat turística durant un any. Aquestes emissions de GEH es divideixen en tres grups o abastos: les emissions directes, les emissions indirectes associades al consum d'energia i la resta d'emissions indirectes aigües amunt i aigües avall en el cicle de vida.

En la petjada de carboni s'engloben quatre grans àmbits: els transports d'arribada i de sortida, l'allotjament, les activitats d'oci, fires i congressos, i els transports interns. De forma complementària també se n'avaluen d'altres com la restauració i el comerç. L'estudi posa el focus en els fluxos energètics d'aquests àmbits d'activitat i hi inclou tot el seu cicle de vida, incloent l'extracció de les matèries primeres, la seva producció i distribució, i les emissions associades al seu ús.

Disposar d'una visió global de les emissions associades a l'activitat turística permet conèixer les principals fonts d'emissió de GEH i a partir d'aquí establir objectius de reducció i definir polítiques i estratègies en els diferents àmbits relacionats amb el turisme encaminades a la mitigació del canvi climàtic.

Els resultats d'aquest estudi es preveuen per l'any 2017.

D.8. CONTAMINACIÓ LUMÍNICA I SONORA

Contaminació lumínica i sonora

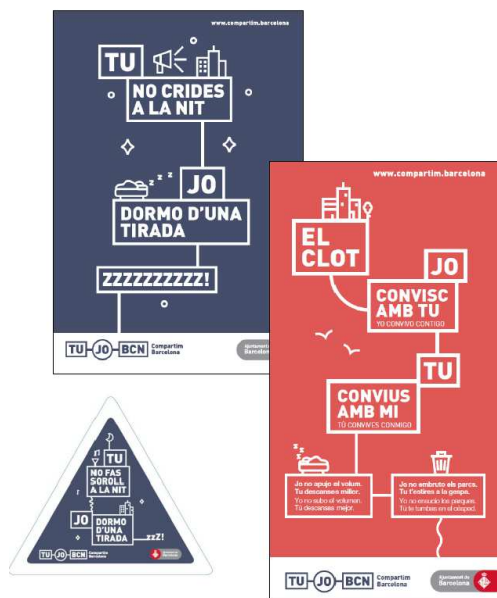
L'Ajuntament de Barcelona va iniciar les actuacions de millora de l'enllumenat en diversos trams de vies principals. Aquests projectes segueixen els criteris emmarcats en el Pla director d'Il·luminació de Barcelona i s'integren dins el conjunt d'actuacions previstes en les línies d'actuació energètica de la ciutat, tot renovant la xarxa d'enllumenat existent, reforçant la llum sobre les voreres i millorant els nivells lumínics i d'eficiència energètica en incorporar punts de llum LEDs i optimització funcional.

Aquesta és una actuació que s'emmarca dins l'estratègia energètica de la ciutat, assolint un estalvi energètic que suposa una reducció de les emissions de CO₂. Per tant, amb actuacions com aquesta, s'ha fet una passa més en els objectius recollits en el Compromís de Barcelona per al clima.

Quant a limitadors de soroll, s'han dut a terme els usos previstos que han estat la limitació d'un centenar d'actuacions musicals a 47 escenaris de la Festa de Gràcia, amb major concentració el cap de setmana.

Des del departament de Reducció de la Contaminació Acústica de la Direcció d'Energia i Qualitat Ambiental de l'Ajuntament, s'incorporen al districte de Gràcia 4 promotors per la campanya d'oci nocturn (de juny a octubre de 2016) amb funcions d'informació i sensibilització sobre l'impacte del soroll en els veïns i veïnes i s'instal·la sensors i sonòmetres a les places Sol, Diamant, Plaça de la Vila i Poble Romani.

Es dugué a terme la Campanya minorització del soroll nocturn, amb dimensió de ciutat, adreçada al consumidor d'oci nocturn amb col·laboració dels establiments de concurrència pública. Acció d'informadors a les zones més conflictives de soroll amb elements identificadors i adhesius pels establiments, piruletes personalitzades.

D.8. CONTAMINACIÓ LUMÍNICA I SONORA

Sonòmetres

L'Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona (APARTUR) al llarg de 2016 ha impulsat la instal·lació de sonòmetres als pisos turístics per prevenir les possibles molèsties per sorolls que els visitants puguin generar a la resta de veïns.

APARTUR treballa de la mà de l'empresa catalana Roomonitor, encarregada del desenvolupament d'aquesta tecnologia, que permet al propietari de cada apartament turístic fer un control en temps real del nivell de decibels que hi ha en cada apartament. D'aquesta manera, els gestors d'habitatges turístics poden intercedir davant situacions potencialment molestes abans que l'excés de soroll desemboqui en problemes reals de convivència.

El Roomonitor permet al propietari de l'apartament el control del soroll de l'apartament a través de qualsevol dispositiu, com telèfons mòbils, tauletes o ordinadors. L'aplicació, a més, envia un avís quan es detecten volums potencialment molestos.

D.9. GESTIÓ I CONTROL DELS RESIDUS

Gestió de residus

La generació de residus s'ha incrementat un 1,8 % respecte el 2015 i es situa en 1,30 kg/persona i dia. Es consolida el creixement iniciat en el 2014.

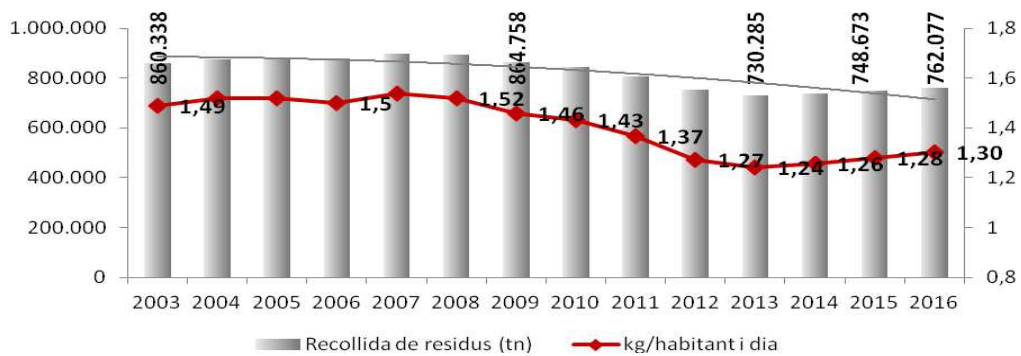
La recollida selectiva és del 35,9 %, s'aprecia un lleuger descens respecte l'any passat (2015: 36,3%). En termes absoluts la recollida selectiva s'ha incrementat en 2.067 tn. Aquest increment està encapçalat per l'augment en la recollida dels envasos (4,8%) i vidre (2,27%) tot i les davallades del paper i cartró (-4,71%) i la recollida de residus orgànics (-0,69%).

La qualitat de la recollida de la fracció orgànica domiciliària ha estat del 21,4%, millor que la del 2015 que va ser del 22 %. La qualitat de la recollida orgànica dels comerços està per sota del 7,5 % d'impropis i la de mercats en el 9,3 %. Globalment la qualitat de la fracció orgànica de la ciutat és del 16 % atès que la qualitat de la domiciliària queda compensada per la comercial i la de mercats.

Els punts verds van rebre 871.362 usuaris, un 9,7 % més que l'any 2015 impulsat per la obertura en el febrer del 2016 del punt verd de barri del Marcat de Ninot. Els punts verds de proximitat mòbils i de barri concentren el 90 % de les visites.

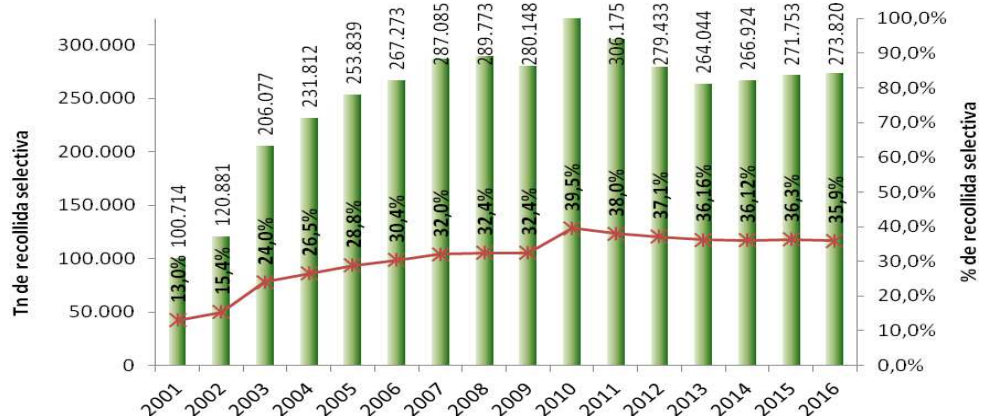
L'increment de la recollida de les fraccions vidre i d'envasos i l'increment de l'ús dels punts verds ens indiquen un consolidació en els hàbits de reciclatge. Com a contra punt hi ha un lleuger desens de les taxes de recollida de l'orgànica que indica que un cert estancament fet que fa pensar que l'orgànica encara no esta consolida com la resta de fraccions en els hàbits de reciclatge dels ciutadans.

La generació: 762.077 tn recollides

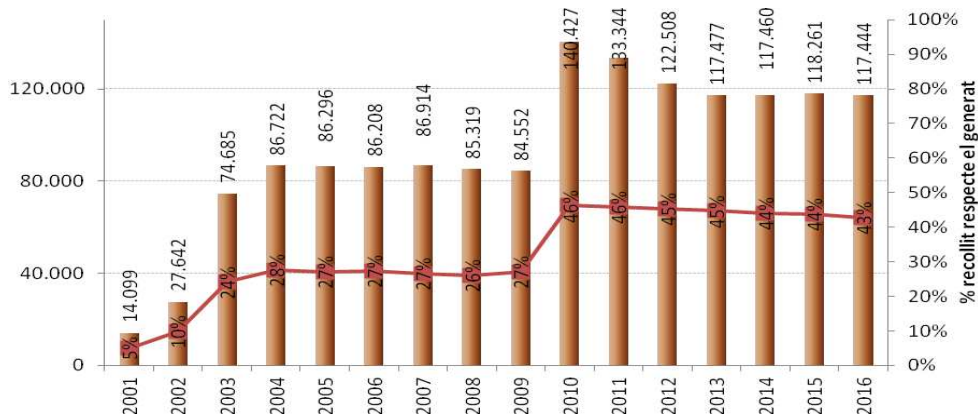
La generació de residus ha incrementat un 1,8% respecte el 2015 i es situa en 1,30 kg/persona i dia.

La recollida selectiva: 273.820 tn recollides

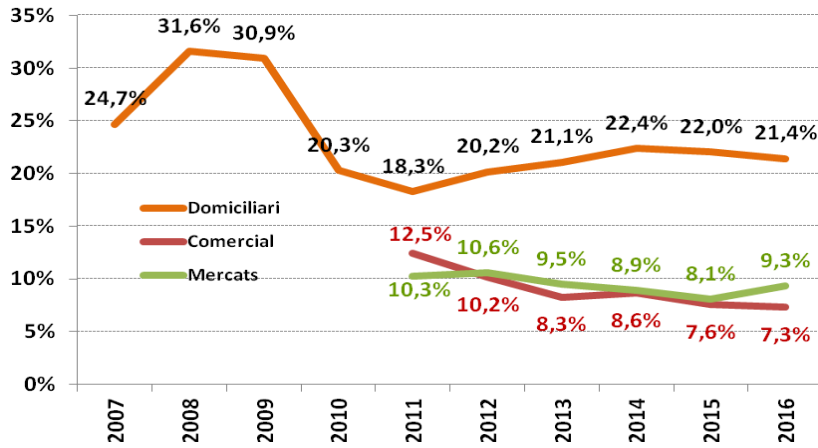
Es van recollir 273.820 tones selectives, 2.067 tones més que l'any passat. A nivell percentual la recollida selectiva experimenta una lleugera davallada respecte l'any passat: 35,9% enguany respecte el 36,3 % de l'any passat. La recollida selectiva és del 35,9%. L'objectiu marcat per la Generalitat pel 2020 en el Programa de Gestió de Residus (PRECAT20) és arribar al 60 % de valorització en el 2020.

La fracció orgànica: 117.460 tn

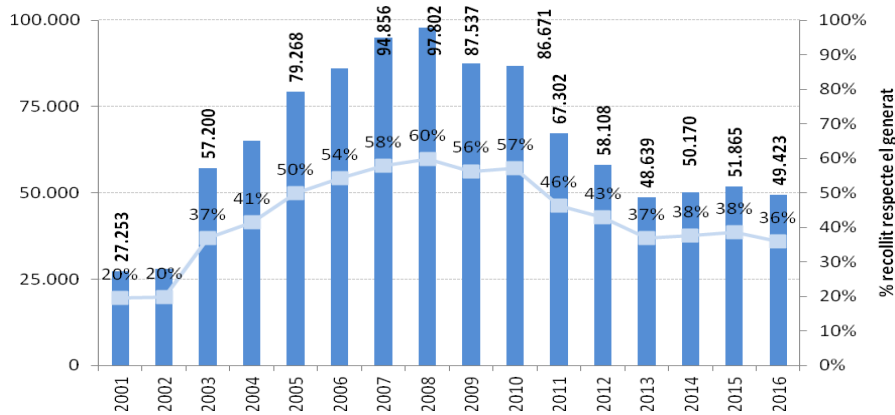
Es van recollir 117.444 tn de fracció orgànica, un 0,69% menys que l'any passat. És manté estable. Es recull un 43% del que es genera. La recollida absoluta de residus orgànics es manté sense increments. El manteniment de la recollida de fracció orgànica ens indica un cert estancament en el reciclatge per part dels ciutadans.

La qualitat de la fracció orgànica

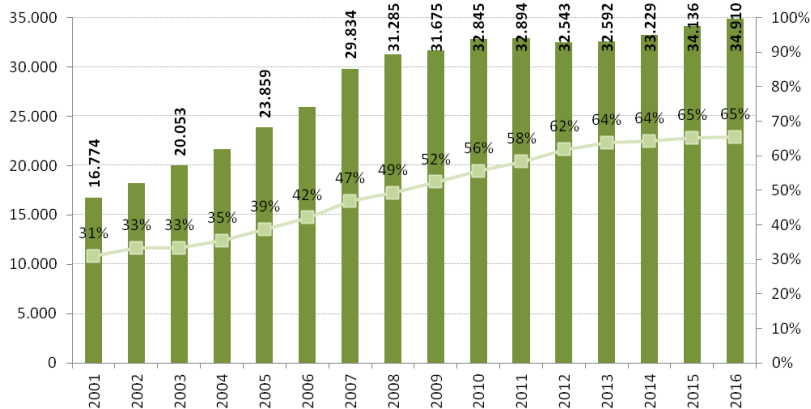
La qualitat de la fracció orgànica domiciliària ha estat del 21,4%. Des de l'extensió de la recollida a tota la ciutat es manté en una franja al voltant del 22% d'impropis. La comercial es situa per sota del 7,5 % d'impropis i els mercats es situen al voltant del 9% d'impropis. Integrant totes les recollides la mitjana ponderada és del 16 % d'impropis.

El paper – cartró: 49.423 tn

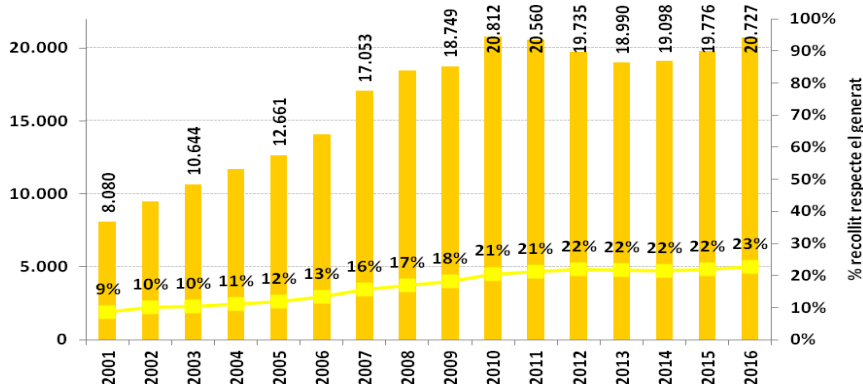
El paper i cartró trenca la tendència dels darrers 3 anys i disminueix la recollida respecte l'any anterior un 4,7%. La baixada s'explica a causa dels furts especialment els organitzats (el preu del cartró ha fluctuat al llarg de l'any).

El vidre: 34.910 tn

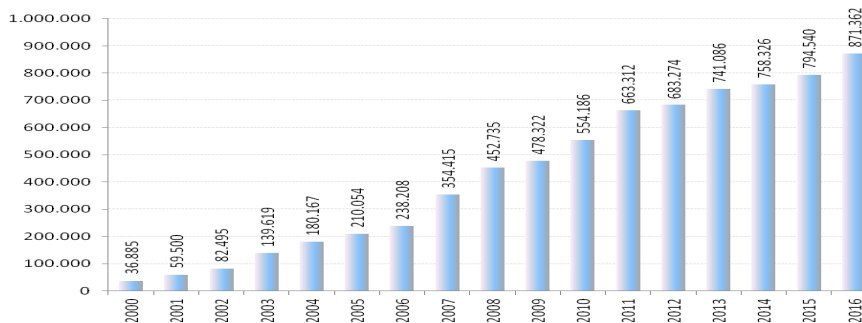
La recollida de vidre s'incrementa un 2,27%. En termes absoluts les 34.910 tn signifiquen l'any amb més tones recollides selectivament de tota la sèrie. L'increment de la recollida de vidre ens indica que cada vegada els ciutadans separen selectivament més vidre.

Els envasos: 20.727 tn

La recollida d'envasos s'incrementa un 4,8%. L'increment de la recollida d'envasos ens indica que cada vegada els ciutadans segueixen separant els envasos.

Els punts verds: 871.362 usuaris

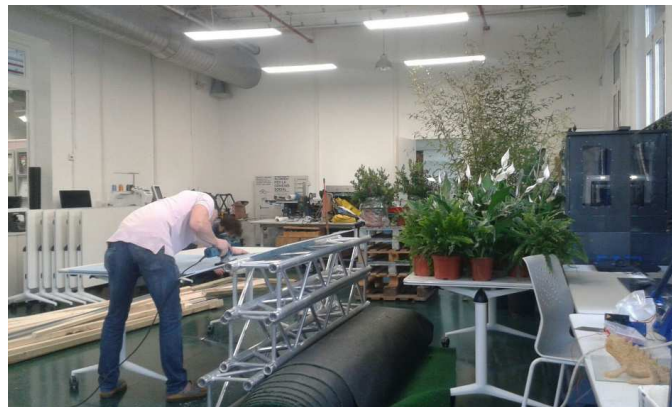
Els punts verds augmenten els usuaris en un 9,7%. Els punts verds de proximitat (barri i mòbils) concentren el 90 % dels usuaris.

D.9. GESTIÓ I CONTROL DELS RESIDUS**MWC Donation Room**

El Mobile World Congress Donation Room és una iniciativa sorgida de la col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona i el GSMA.

Els diversos expositors del Mobile World Congress van poder donar material no desitjat després de l'esdeveniment com mobiliari, equips, equipament d'oficina, regals d'empresa, etc., que posteriorment es dona a entitats de Barcelona socialment responsables, com ara Fundació Formació Treball que ha rebut elements de mobiliari que han estat distribuïts a persones amb vulnerabilitat social mitjançant centres de serveis socials de Barcelona o han estat venuts per recaptar fons; i també l'Ateneu De Fabricació de La Fàbrica del Sol que ha rebut material per ser utilitzat en els centres d'activitats amb joves

Aquesta iniciativa ajuda a reduir els residus generats durant l'esdeveniment, en concret, un total de més de 150 articles de mobiliari de qualitat incloent-hi sofàs, butaques, taules, prestatges, armaris: un total d'unes 6 tones de materials .

D.9. GESTIÓ I CONTROL DELS RESIDUS**Reaprofitament en els estands de la Fira de Barcelona**

Els materials que es van fer servir per muntar els estands de l'Smart City Expo, com són les lones, teles, poliestirè expandit, metacrilat, poliuretà i planxes d'aglomerat DM, s'utilitzaran més enllà dels 3 dies de la fira. Aquests materials es van repartir majoritàriament entre els ateneus de les Corts i la Fàbrica del Sol. Les lones s'han portat majoritàriament a la Fàbrica del Sol, on, entre altres usos, serviran per renovar els rètols de l'Institut d'Educació Secundària Barri Besòs. Malauradament, però, no tots els materials són adequats per treballar amb la maquinària dels ateneus de fabricació.

Es tracta, doncs, de la primera experiència de reaprofitament dels materials utilitzats per muntar estands i expositors de Fira de Barcelona, que es repetí al febrer del 2016, amb la celebració del Mobile World Congress.

Annex. Enllaços d'interès

Acord cívic per una Barcelona neta i sostenible:

http://www.sostenibilitatbcn.cat/attachments/article/760/Comprom%C3%ADs_22_redicio.pdf

Guia "Bones pràctiques de jardineria a Barcelona: conservar i millorar la biodiversitat" (2016):

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/Bones-practiques-jardineria-2016.pdf>

Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire de Barcelona (2015-2018):

http://ajuntament.barcelona.cat/qualitataire/sites/default/files/pdfs/PMQAB_CAT_2014.pdf

Mesura de govern: Creació dels punts d'assessorament energètic i de garantia de subministraments bàsics:

https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/mesura-de-govern-creaci-dels-punts-dassessorament-energtic-i-de-garantia-de-subministraments-bsics-pae

Mesura de govern: Transició cap a la sobirania energètica:

http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/MesuraGovern_TransicioSobiraniaEnergetica.pdf

Mesura de govern: L'estratègia de residu zero de Barcelona:

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/EstrategiaResiduZeroBarcelona-201611.pdf>

Estratègia d'impuls del consum responsable (2016-2019):

https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/estratgia-dimpuls-del-consum-responsable-20162019

Mesura de govern: Pla de lluita contra el sensellarisme (2016-2020):

https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/mesura-de-govern-pla-de-lluita-contra-el-sensellarisme-de-barcelona-20162020

Mesura de govern: Resiliència urbana (2016):

https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/mesura-de-govern-resilincia-urbana

Pla Estratègic de turisme: <https://ajuntament.barcelona.cat/turisme/pla-estrategic>

Barcelona Sustainable Tourism: www.barcelonaturisme.com/sustanaible

Propostes d'actuació PET2020

http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/diagnosi_estrategica_v_1_cat.pdf

Sistema d'indicadors: <http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/ca/coneixement>

Pla de Xoc contra els Habitatges d'Ús Turístic Il·legals

PEUAT: <http://ajuntament.barcelona.cat/pla-allotjaments-turistic/ca/>
https://w10.bcn.es/StpQueixesWEB/serveisIris.do?cbDetall=3205&consulta=1&directo=1&i=c&origen=HABITATGES_US_TURISTIC

Compromís pel Clima:

http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2015/11/Compromis_Bcn_Clima.pdf

Meet Barcelona: <http://meet.barcelona.cat/ca/>

Portal de turisme de l'Ajuntament: <http://ajuntament.barcelona.cat/turisme>

Urbantur: <http://www.exceltur.org/urbantur/monitor-de-competitividad-turistica-de-los-destinos-urbanos-espanoles-2/>

L'informe sobre activitat turística

https://ajuntament.barcelona.cat/turisme/sites/default/files/documents/160709_ndp_annex_1_160714_informe_activitat_turistica.pdf

Guia de contractació pública social: <http://ajuntament.barcelona.cat/contractaciopublica/ca/>

Pla de Desenvolupament de Ciutat Vella 2016-2021: <http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2016/07/PDE-CiutatVella-2016-DC.pdf>

Business with Social Value

<http://www.businesswithsocialvalue.org/>

Estratègia per l'ocupació a Barcelona: <https://es.slideshare.net/barcelonactiva/estrtegia-per-locupaci-de-barcelona>

Pla per l'Ocupació Juvenil de Qualitat 2016-2020: http://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/images/cat/Pla-Ocupacio-Joves_tcm83-122452.pdf

Mesura de Govern de Nous Plans d'Ocupació Municipals: https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/83939/1/nousplaocm_2015.pdf

Forum TurisTIC: <https://www.forumturistic.com/ca/>

European Network of Accessible Tourism: <http://www.accessibletourism.org/>

Mapp4all: <https://www.mapp4all.com/>

Barcelona Zero Limits: <http://www.barcelonazerolimits.com/>

Natural Local: <http://naturallocal.net/>

Procés participatiu Consell Turisme i Ciutat: <http://turismeiciutat.bcnparticipa.cat>

Consell turisme i ciutat: <http://ajuntament.barcelona.cat/turisme/ca/consell-de-turisme/que-es>

Estratègia d'impuls del consum responsable: https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/estrategia-dimpuls-del-consum-responsable-20162019

Ruta del comerç emblemàtic: <http://www.rutadelsemblematics.cat/>

Web de comerç: <http://ajuntament.barcelona.cat/comerc/ca>

La meua Barcelona: <http://meet.barcelona.cat/ca/descobreix-barcelona/viu-barcelona/botigues-a-descobrir>

Xarxa de comerç verd de Les Corts

<http://www.bcnsostenible.cat/web/noticia/neix-la-xarxa-de-comerc-verd-de-les-corts>

Pla de sostenibilitat de l'ICUB: http://www.ajsosteniblebcn.cat/pla-de-sostenibilitat-de-l-icub_71160.pdf

Barcelona és molt més: <http://www.barcelonaesmoltes.cat/ca>

Punts d'Interès de Ciutat: <https://webapp.barcelona.cat/pics/>

Espai d'Inclusió 20+20+20: <http://lameva.barcelona.cat/lescorts/ca/home/espai-20-20-20>

Ruta de Les Corts: <http://lameva.barcelona.cat/lescorts/ca/noticia/les-rutes-de-les-corts-en>

Zonabus: <http://www.zonabus.cat>

Pla de mobilitat turística:
http://mobilitat.ajuntament.barcelona.cat/sites/default/files/ReunioPacteperlaMobilitat09022016_Mobilitat_Turistica_0.pdf

Distintiu de garantia de qualitat ambiental:

http://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/empresa_i_produccio_sostenible/ecoproductes_i_ecoserveis/etiquetatge_ecologic_i_declaracions_ambientals_de_producte/distintiu_de_garantia_de_qualitat_ambiental/

Cultura popular i patrimoni immaterial

<http://ajuntament.barcelona.cat/fabraicoatsespais/ca/noticia/som-cultura-popular-una-mostra-del-patrimoni-immaterial-de-barcelona>

La Festa catalana: <http://lameva.barcelona.cat/culturapopular/ca/noticia/la-festa-catalana-torna-per-omplir-de-cultura-popular-les-vetllades-destiu>

La Festa catalana Diagonal Mar: <http://lameva.barcelona.cat/culturapopular/ca/noticia/festa-catalana-a-diagonal-mar-dedicada-a-la-dansa>

Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona, 2020

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/que-fem-i-per-que/ciutat-verda-i-biodiversitat/pla-verd-i-la-biodiversitat>

Bones pràctiques de jardineria a Barcelona: conservar i millorar la biodiversitat:

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/Bones-practiques-jardineria-2016.pdf>

Mapa +Sostenible: <http://www.bcnsostenible.cat/>

Programa Com funciona Barcelona:
http://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/inscripcions/sites/default/files/imatges_events/CFB/Folleto_CFB.pdf

La fàbrica del sol: <http://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/ca>

El consum d'aigua a Barcelona 2016: http://www.ajsosteniblebcn.cat/ca/aigua_4052

Gestió intel·ligent d'infraestructures urbanes:
<https://www.youtube.com/watch?v=yPg0Lv2LXgg&feature=youtu.be>

Gestió del litoral

<http://lameva.barcelona.cat/ca/aprofita-la/banys-i-platges>

<http://lameva.barcelona.cat/ca/aprofita-la/banys-i-platges/animals-domestics-les-platges>